

25 teşrinievvel 1927 tarihinde Vaşingtonda imza edilmiş olan milletler arasındaki telsiz telgraf mukavele ve nizamnamelerinin tasdıkı hakkında 1/595 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/709

26 - II - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

25 birinci teşrin 1927 tarihinde Vaşingtonda imza edilmiş olan milletler arasındaki telsiz telgraf mukavele ve nizamnamelerinin tasdıkı hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 19-2-1930 tarihli içtimamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

25 birinci teşrin 1927 tarihinde Vaşingtonda toplanan milletler arasındaki telsiz telgraf kongresinde Cümhuriyet Hükûmeti namına tasdıkı talikan imza ve 1 ikinci kânun 1929 tarihinden itibaren meriyete girmiş olan milletler arasındaki telsiz telgraf mukavelename ve nizamnamelerinin, asrı terakkiyata tevfiikan karada ve denizde telsiz telgraf muhaberesi usullerinin ve bu muhaberenin milletlerin ihtiyaçlarına göre tanzim ve ıslahına matuf bulunması itibarile milletlerin münasebatında kolaylığı mucip olmasına binaen telgraf umum birliğine esasen girmiş bulunan Cümhuriyetimizde de diğer medenî memleketler gibi tasdıkı münasip olur.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Karar No. 27

Esas No. 1/595

10 -IV-1930

Yüksek Reisliğe

25 birinci teşrin 927 tarihinde Vaşingtonda imza edilmiş olan milletler arasındaki telsiz telgraf mukavele ve nizamnamelerinin tasdıkına dair Başvekâletten varit olup encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte Dahiliye Vekili Beyefendi hazır olduğu halde mütalea ve tetkik olundu.

Vaşingtonda ittihaz olunan mukarrerat Hükûmetin esbabı mucibesinde arzolunduğu gibi fennin

serî tekemmülâtı sayesinde telsiz muhaberatının ihtiyacı zamana göre tanzim ve inkişafına hadim olarak milletler arasında yüksek bir itilâf ruhile vücade getirilmiş âlemşumul bir teşebbüs olduğu encümenimizce de anlaşılmiş ve Hükûmetçe bu mukarreratın tasdikına dair kaleme alınan kanun lâiyhası aynen kabul edilmiştir. Heyeti Umumiyyeye arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Da. E. Rs.	Bu M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Tekirdağ	Kars	Kars	Amasya	Eskişehir	Samsun
Cemil	Baha Tali	Halit	İ. Hakkı	Sait	Avni
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	
Rize	Zonguldak	Niğde	Rize	Tekirdağ	
Atıf	Rifat	M. Ata	Esat	M. Fayık	

Kanun lâiyhası

1 — 25 birinci teşrin 1927 tarihinde Vaşingtonda imza edilmiş olan milletler arasındaki telsiz telgraf mukavelename ve nizamnameleri tasdik edilmiştir.

2 — İşbu kanun 1 ikinci kânun 1929 tarihinden muteberdir.

3 — İşbu kanunun icrasına Millî Müdafaa, Dahiliye, Hariciye ve İktisat Vekilleri memurdur.

19/2/930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
İsmet	M. Esat	M. Abdülhalik	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	Ş. Saracoğlu
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
Cemal Hüsnü	Recep	Şakir	Dr. Refik		

Beynelmilel telsiz telgraf mukavelenamesi

Bu mukavelename âtideki hükûmetler arasında aktedilmiştir :

Türkiye, Cenubî Afrika İttihadı, İstivaî Fransız Afrikası ve diğer müstemlekâti, Garbî Fransız Afrikası, Garbî Portekiz Afrikası, Şarkî Portekiz Afrikası, ve Asyadaki Portekiz müstemlekâti, Almanya, Arjantin Cümhuriyeti, Avusturalya Federasyonu, Avusturalya, Belçika, Boliviya, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Şili, Çin, Kolombiya Cümhuriyeti, Gine körfezi İspanyol müstemlekesi, Belçika kongosu, Kostarika, Küba, Kurasao, Dene, Danimarka, Dominika Cümhuriyeti, Mısır, Salvador Cümhuriyeti, Eritre, İspanya, Estonya Amerika Müttehit Devletleri, Fenlandiya, Fransa, Büyük Britanya, Yunanistan, Guatemala, Hayti Cümhuriyeti, Honduras Cümhuriyeti, Macaristan, İngiliz Hindistanı, Felemenk Hindistanı, Fransız Hindicinis, Serbest İrlanda Devleti, İtalya Japonya, Sozen, Tayvan, Japonya Sahalini, Kuantung, arazisi, ve Japonya mandasındaki cenup denizi adaları arazisi, Liberya Cümhuriyeti, Madagaskar, (İspanya mntakası hariç olmak üzere) Fas, Meksika, Nikaragua, Norveç, Yeni Zelant, Panama Cümhuriyeti, Paraguay, Felemenk, Peru, İran, Lehistan, Portekiz, Romanya, Sırp ve Sloven Hırvat Krallığı, Siyam, İtalya Somalısı, İsveç, İsviçre, Sürinam, Suriye ve Lüpnan arazisi, Senmaren Cümhuriyeti, Çokoslovakya, Trabulusugarp, Tunus, Ürügüvay, Venezüellâ :

Yukarıda sayılan memleketler Hükûmetlerinin aşağıda imzaları bulunan murahhasları Vaşingtonda konferans halinde içtima ederek aşağıdaki mukavelenameyi itilâfla ve tasdika bağı olarak kararlaştırmışlardır.

MADDE 1 —

Tarifler

Bu mukavelenamede: Telsiz elektrik muhaberatı (Communication radio-électrique) ve yahut telsiz muhaberatı (Radio communication) tabiri, her nevi yazı şekil, işaret, resim ve sesin herç mevceleri vasitasile gönderilmesini ifade eder.

(Telsiz muhaberesi istasyonu) ve yahut sadece (istasyon) tabiri, telsiz muhaberatı yapmak için tesis edilmiş bir istasyonu.

Yerli istasyon (Station fix) tabiri, sabit olarak

tesis edilmiş olup aynı tarzda tesis edilmiş bir veya bir kaç istasyonla muhabere halinde bulunan bir istasyon ifade eder.

Seyyar istasyon (Station mobile) tabiri, mevkiini değiştirmeye müsait ve bu suretle mevkiini değiştirmesi mutlak olan bir istasyonu ifade eder.

Kara istasyonu (Station terrestre) tabiri seyyar bir istasyondan gayri olup seyyar istasyonlarla muhabere için kullanılan bir istasyonu.

Seyyar servis (Service mobile) tabiri seyyar istasyonlarla kara istasyonları arasında veya seyyar istasyonların kendi aralarında yapılan telsiz muhaberesi hizmetini ifade eder.

Beynelmilel servis (Service international) tabiri, herhangi bir memleket içindeki bir istasyonla diğer bir memleket içindeki bir istasyon arasında ve yahut bir kara istasyonu ile bu kara istasyonunun içinde bulunduğu memleket hududundan ileride bulunan seyyar bir istasyon arasında ve yahut daha açık denizlerde bulunan iki veya daha ziyade seyyar istasyon arasındaki telsiz muhaberesi servisini ifade eder.

İçinde bulunduğu memleket hudutlarından ilerideki diğer servislerde karışıklıklar (Brouillage) husulüne sebebiyet vermeğe müsait olan dahilî veya millî bir telsiz muhaberesi servisi mezkûr karışıklıklar keyfiyeti noktai nazarından beynelmilel servis addolunur.

Muhabere tarikleri umumî şebekesi (Réseau général des voies de communication) tabiri seyyar servis telsiz muhabere tarikleri hariç olmak üzere, telli ve telsiz umumî servise açık mevcut telgraf ve telefon muhabere tariklerinin tekmiğini ifade eder.

Umumî servis (Service publique) tabiri umumiyetle halkın istifadesine mahsus bir servisi ifade eder .

Mahdut servis (Service restreint) tabiri, yalnız mahdut şahıslar ve yahut gayeler için istimal edilebilen bir servisi ifade eder.

Umumî muhaberat (Correspondance publique) tabiri, bir istasyonun umumî servise açık bulunmak dolayısıyla halkın çekilmek için kabule mecbur olduğu tekmi tel tel muhaberatını ifade eder.

Husulî müessesese (Entreprise privée) tabiri, telsiz muhaberatı için bir veya daha fazla istasyonu işleten her şahsı, kumpanyayı veya korporasyonu

ifade eder.

Telsiz telgrafname (Radiotélégramme) tabiri, seyyar bir istasyondan çıkan veya seyyar bir istasyon namına olup geçtiği yolun tamamında veya bir kısmında telsiz vasıtaları ile çekilmiş olan bir telgrafnameyi ifade eder.

MADDE 2 —

Mukavelenamenin şumulü

1 — Âkit hükûmetler bu mukavelename hükümlerini kendileri tarafından yapılmış veya işlenmiş olup umumî muhaberata açık bulunan tek mil telsiz istasyonları hakkında tatbik etmeği taahhüt ederler. Bunun gibi bu hükûmetler mevzu bahis hükûmetleri işbu mukavelenameye merbut nizamnamelerle tayin edilmiş olan hususî servisler hakkında da tatbik etmeği taahhüt ederler.

2 — Bundan maada mezkûr hükûmetler bu mukavelename ile merbutu nizamnameler hükümlerinin, umumî muhaberata açık olan veya olmayan beynelmilel servis için telsiz istasyonları tesis etmesine ve işletmesine müsaade edilmiş eşhas veya hususî müesseseler tarafından da ittibaî mecburî olmasını temin edecek bilcümle tedabiri almağı veya kendi teşriî heyetlerine teklif eylemeği taahhüt ederler.

3 — Âkit hükûmetler bu mukavelename ile merbutu nizamnamelerin tek mil hükümlerine riayet etmek şartı ile, iki hükûmetin aralarında telsiz muhaberesi tesis etmeleri hakkını tanımışlardır.

MADDE 3 —

İştirakât - (Intrecommunication)

1 — Yerli istasyonlar arasında beynelmilel muhaberat için âkit hükûmetlerden her biri servisin teşkili ve bu muhaberatı temin eden istasyonlar tarafından teati edilecek mevadın tayini hususundaki tam serbestisini muhafaza eder.

2 — Bununla beraber, bu istasyonlar, gerek memleketten memlekete ve gerek seyyar servis istasyonları ile beynelmilel umumî muhaberat servisi ifa ettikleri zaman, her iki servis için de hareketlerini bu mukavelename ile merbutu nizamnameler hükümlerine uydurmağa mecburdurlar.

3 — Seyyar servise iştirak eden istasyonlar arasındaki muhaberata gelince bu muhaberatı temin eden istasyonlar, tatbik ettikleri telsiz

sistem ne olursa olsun tahsis edilmiş tabii hudutları dahilinde müteakabilen telsiz telgrafname taatisine mecburdurlar.

4 — Bununla beraber, fennî tarakkıyatı ihlâl etmemek için, evvelki fikra hükmü diğer sistemlerle iştirake müsait olmıyan bir telsiz sisteminin muhtemel olarak kullanılmasına mani değildir.

Yeter ki, bu müsaadesizlik mezkûr sistemin hususî mahiyetinden ileri gelmiş olup münhasıran iştirake mani olmak üzere tatbik edilmiş tertibatın mütevellit olmasın.

MADDE 4 —

Mahdut servis

Madde 3 hükmüne rağmen, bir telsiz istasyonu, istimal olunan sistemle alâkadar olmıyarak, muhaberenin gayesi veya sair ahval ile tayin edilen mahdut bir beynelmilel umumî muhaberat servisine tahsis edilir.

MADDE 5 —

Muhaberenin mahremiyeti sahte veya, aldatıcı işaret

Âkit hükûmetler:

A : Hususî mahiyeti haiz muhaberatın telsiz tesisatı ianesile müsaadesiz yazılmasını ve alınmasını.

B : Telsiz tesisatı ianesile alınabilecek muhaberatın muhteviyatının veya sadece mevcudiyetinin işasını.

C : Telsiz tesisatı ianesile alınan muhaberatın müsaadesiz neşredilmesini ve kullanılmasını.

D : Sahte veya aldatıcı tehlike veya imdat işaretinin çekilmesini veya tedavül ettirilmesini.

Cezalandırarak nafi tedbirler almağı veyahut kendi teşriî heyetlerine teklif eylemeği taahhüt ederler.

MADDE 6 —

Muhalefet hakkında talimat

Âkit hükûmetler işbu mukavelename ile merbutu nizamnameler ahkâma muhalefet hakkında talimat yapılması ve bu ahkâma muhalif harekette bulunanların takibi hususlarında birbirlerine yardım etmeği taahhüt ederler.

MADDE 7 —

Muhabere tarikleri umumî şekesile irtibat

Âkit hükûmetlerden her biri, kendi arazisi dahilinde tesis olup beynelmilel umumî muhaberat servisine

açık bulunan istasyonların muhabere tarikile umumî şebekesine raptı ve yahut hiç olmazsa mezkûr istasyonlarla muhabere tarikleri umumî şebekesi arasında seri ve doğru taatiyat temini için nafi tedabir ittihazını taahhüt ederler.

MADDE 8 —

İstasyonlara ve servise dair istihbarat teatısı

Âkit hükûmetler umumî beynelmilel muhabere rata açık istasyonların ve işbu mukavelenameye merbut nizamnamelerle muayyen hususî servis yapan istasyonların isimlerini ve telsiz teatiyatını teskil ve tesri etmeğe matuf bilcümle malûmatı Beynelmillel Telgraf İttihadı Kalemi vasitasile müteakiben yekdiğerine bildirirler.

MADDE 9 —

Hususî tertibat

Âkit Hükûmetlerden her biri, 7 inci maddenin istihdaf ettiği istasyonlar dahilinde, mevzubahs maddenin tatbiki suretile ilân edilen malûmata ait tesisattan müstakıl olarak ve ilân etmeksizin hususî bir telsiz irsalâtı için diğerk tertibat tesisi ve işletilmesini kabul etmek hakkını muhafaza eder.

MADDE 10 —

İstasyonlara tahmil edilen şerait, tedahül (interferences)

§ 1 - İkinci madde ile istihdaf edilen istasyonlar mümkün olduğu kadar ameliyatın bildireceği en eyi şerait dahilinde tesis edilecek ve işletilecek ilmî ve fennî terekkiyat seviyesinde idame edilecektir.

§ 2 - Mevzuları ne olursa olsun, tekml istasyonlar mümkün olduğu kadar diğerk âkit hükûmetlerin telsiz servisiyle mezkûr Hükûmetler tarafından umumî telsiz muhabere servisi ifasına müsaade edilen eşhas veya hususî müesseselerin telsiz servisini ihlâl etmiyecek bir tarzda tesis edilecek ve işletilecektir.

MADDE 11 —

Tehlike işaretleri için rüçhan hakkı

Seyyar servise iştirak eden istasyonlar mahreci ne olursa olsun, tehlike çağrılarını kat'î bir tercihle almağa ve mezkûr işaretlere aynı veçhile cevap vermeğe ve bu işaretlerin icabatını ifa eylemeğe mecburdurlar.

MADDE 12 —

Ücretler - (Taxes)

Telsiz Telgrafnameler için tatbik olunacak ücretler ile mezkûr telgrafnamelerin ücretten istisnasını icabeden ahval bu mukavelenameye merbut nizamnameler ahkâmına tevfikân tayin olunmuştur.

MADDE 13 —

Nizamnameler - Konferanslar

§ 1 - Bu mukavelename ahkâmı:

1° - Mukavelenamenin aynı kıymeti haiz ve mukavelename ile birlikte meriyet mevkiine giren umumî bir nizamname ile,

2° - Yalnız imzalarını vazeden Hükûmetler için muteber olan munzam bir nizamname ile itmam edilmiştir.

§ 2 - Bu mukavelename ile merbutu nizamnameler ahkâmı âkit Hükûmetlerin murahaslar konferansları tarafından tadil olunur. Her konferans müteakip içtimam mahal ve tarihini kendi tespit eder.

§ 3 - Her konferans, hernevi muhabereden evel müzakeratın hangi şerait dahilinde sevkedileceğini irae eden dahilî bir nizamname tespit eder.

MADDE 14 —

Hususî itilâfnameler

Âkit Hükûmetler, gerek kendileri ve gerek bu hususta kendileri tarafından müsaade edilmiş olan hususî müesseseler için servisin Hükûmetlerin heyeti umumiyesini alâkadar etmiyen nokatı hakkında hususî itilâfnameler akti hakkını muhafaza ederler.

Bununla beraber, mezkûr itilâfnameler, tatbik sahasına vazile diğerk memleketler servislerinde husule getirebilecekleri karşıklıklar noktai nazarıdan işbu mukavelename ve merbutu nizamnamelerle tahdit edilmiştir.

MADDE 15 —

Servisin taliki

Her Hükûmet lüzum gördüğü takdirde beynelmilel radyo muhabere servisini gerek umumî bir tarzda ve gerek yalnız bazı münasebet ve yahut bazı telsiz muhabere nevilerine münhasır kalmak üzere gayri muayyen bir müddet için talik hakkını haizdir. Bu takdirde Beynelmillel Telgraf İttihadı Kalemi vasitasile keyfiyetten diğerk âkit hükûmetlerden her birini haberdar eylemekle mükelleftir.

MADDE 16 —

Beynelmîlêl kalem

§ 1 - Beynelmîlêl Telgraf İttihadı Kalemî telsiz servisine müteallik her nevi malûmatı cem, tasnif ve neşir ve mukavelename ile merbutu nizamnamede tadilât talepleri hakkındaki muamelâtı ifa ve tatbik edilen tēbeddülâtı ilân velhasıl beynelmîlêl telsiz servisleri menafiinin istilzam ettiği bileümle idarî mesaiyi ifa ile mükelleftir.

§ 2 - Bu vazaiifin ifasından mütevellit masarifi umumî nizamnamenin tespit ettiği nispet dahi-
linde âkit Hükûmetler tarafından tesviye olunur.

MADDE 17 —

Beynelmîlêl telsiz muhaberatı istişarî fen komitası

§ 1 - Beynelmîlele telsiz muhaberatına ait fennî mesail ve teferruatını tetkik etmek üzere bir beynelmîlêl telsiz muhaberatı istişarî fen komitası teşkil edilmiştir.

§ 2 - Mezkûr komitanın teşkilât aidat ve vazaiifi işbu mukavelenameye merbut umumî nizamnamede tayin edilmiştir.

MADDE 18 —

Âkit olmiyan memleketler istasyonlarile münasebat

§ 1 - Âkit Hükûmetlerden her biri bu mukavelename ahkâmına tabi olmiyan bir istasyondan veya o istasyon namma hangi şerait dahilinde telgrafname ve yahut telsiz telgrafname kabul edeceğini tespit hakkını muhafaza eder.

§ 2 - Bir telgrafname ve yahut telsiz telgrafname kabul edildiği takdirde keşide edilmeli ve mutad ücretler tatbik olunmalıdır.

MADDE 19 —

İltihak

§ 1 - (1) bu mukavelenameye iştirak etmemiş olan Hükûmetlerin talepleri üzerine iltihakları kabul edilir.

(2) - İltihak keyfiyeti âkit Hükûmetlerden son konferansın in'ikat ettiği memleket Hükûmetine ve mezkûr Hükûmet tarafından da diğerlerine diploması tarikile tebliğ edilir.

(3) - İltihak bu mukavelenamenin bileümle mevadını kabul ve tekmil fevaidine iltihak hususlarında tam hukuk tazammun eder.

§ 2 - (1) Müstemlekeye ve himaye veya hükmi veyahut da mandası altında araziye malik olan

bir Hükûmetin mukavelenameye iltihakı mezkûr Hükûmet tarafından bu hususta beyanat mevcut olmadıkça mezkûr müstemlekât veya arazinin de iltihakını tazammun etmez.

(2) Mezkûr müstemlekât veya arazinin heyeti mecmuası veya bunlardan her biri ayrı ayrı işbu madde ile 23 üncü maddede muharrer şerait dahilinde iltihak veya infikâk edebilirler.

MADDE 20 —

Hakem

§ 1 - Âkit iki Hükûmet arasında gerek bu mukavelenamenin ve gerek 12 inci maddede muharrer nizamnamelerin tefsir veya tatbiki hususunda bir ihtilâf zuhuru takdirinde mesele, mezkûr Hükûmetlerden birinin talebi üzerine hake-
me tevdi edilir.

Mevzubahs Hükûmetlerden her biri mesele ile alâkadar olmiyan diğer bir âkit Hükûmeti hakem olarak intihap eyler.

§ 2 - İki hakem aralarında itilâf edemedikleri takdirde mezkûr hakemler, keza itilâf ile alâkadar olmiyan diğer bir âkit Hükûmet irae ederler.

İki hakem, bir üçüncü Hükûmetin intihabında itilâf edemedikleri takdirde her hakem ihtilâfata zimethal olmiyan bir âkit Hükûmeti teklif eder ve teklif edilen iki Hükûmet arasında kur'a çekilir.

Kur'a çekilmek vazifesi 16 ncı maddede muharrer beynelmîlêl arazisi dahilinde bulunduğu Hükûmete terettüp eder. Hakemlerin kararı ekseriyeti âra ile ittihaz olunur.

MADDE 21 —

Kanunların ve nizamât metninin taatisi

Âkit Hükûmetler faydalı gördükleri takdirde, memleketlerinde bu mukavelename mevzuuna dair evvelce neşredilmiş ve neşredilecek kanunlarla nizamât metnini Beynelmîlêl Telgraf İttihadı Kalemî vasıtasile birbirlerine tebliğ ederler.

MADDE 22 —

Bahrî ve askerî tesisat

§ 1 - Âkit Hükûmetler ikinci madde ile derpiş edilmemiş olan telsiz tesisatı ve bilhassa bahrî ve askerî tesisat hususlarında tam serbestilerini muhafaza ederler.

§ 2 - Tekmil bu tesisat ve istasyonlar tehlike halinde yapılacak muavenete müteallik nizamî ahkâm ile karışıklıklardan men için ittihaz edile-

cek tedabiri mümkün olduğu kadar nazarı dikkatte tutmalıdırlar.

Keza bu tesisat ve istasyonlar temin edecekleri servisin nevine göre istimal edilecek mevce tipleri ve tevarüde dair nizamî ahkâmı mümkün olduğu kadar nazarı dikkatte tutacaklardır.

§ 3 - Bununla beraber mezkûr tesisat ve istasyonlar umumî muhaberat teati ettikleri ve yahut bu mukavelenameye merbut nizamname ile tayin edilen hususî servislere iştirak eyledikleri takdirde bu hizmetlerin ifası için nizamî ahkâma aleliltak tevfiği harekete mecburdurlar.

MADDE 23 —

Tatbik mevkiine vaz, müddet ve mukaveleden rücu

§ 1 - İşbu mukavelename 1 kânunusani 1928 tarihinden itibaren mevkii tatbika girecek ve mefsuhiyetin ihbarı gününden itibaren bir sene müruruna kadar gayri muayyen bir müddet için muteber olacaktır.

§ 2 - Mefsuhiyetin ihbarı yalnız ait olduğu Hükümet için müessir olup mukavelename diğer akit hükümetler için meri kalır.

MADDE 24 —

Tasdik

§ 1 - Bu mukavelename tasdik edilecek ve mu-saddak suretleri en kısa müddet zarfında Vaşingtonda tevdi edilecektir.

§ 2 - Akit Hükümetlerden bir veya bir kaç mukavelenamayı tasdik etmedikleri takdirde mukavelenamayı tasdik eden diğer Hükümetler için tamamen muteber olur.

Birer sureti Hükümetlere tevdi edilecek olan işbu mukavelenamenin Amerika Düveli Müttehidesi dosyası meyanına vazedilecek olan bir nushası mu-rahhaslar tarafından imza edilmiştir.

Vaşingtında 25 teşrinisani 1927 de yapılmıştır.
İmzalar

Beynelmilel telsiz telgraf mukavelesine merbut umumî nizamname

MADDE 1 —

Tarifler

Mukavelenamenin birinci maddesinde yazılan tariflere ilâveten bu nizamnamede:

Seyyar istasyon tabiri, her hangi bir seyyar

istasyonu; seyyar istasyonlar tabiri, vazıları ne olursa olsun seyyar istasyonların heyeti mecmu-asını.

Gemi istasyonu (Station de bord) tabiri, daimî surette demirlememiş olan bir gemideki istasyonu.

Tayyare istasyonu (Station d' aéronef) tabiri, bir tayyaredeki istasyonu,

Sahil istasyonu (Station côtière) tabiri, gemi istasyonları ile muhabereye tahsis edilmiş olan bir kara istasyonunu ifade eder. Sahil istasyonu, gemi istasyonları ile muhabereye tahsis edilmiş bir yerli istasyon dahi olabilir ve bu takdirde ancak gemi istasyonlarıyla muhabere ettiği müddet için sahil istasyonu attüitibar edilir.

Uçuş istasyonu (Station aéronautique) tabiri, tayyare istasyonlarıyla muhabereye tahsis edilmiş olan bir istasyonu ifade eder. Uçuş istasyonu, tayyare istasyonlarıyla muhabereye tahsis edilmiş bir yerli istasyon dahi olabilir ve bu takdirde ancak tayyare istasyonları ile muhabere ettiği müddet için uçuş istasyonu attüitibar edilir.

Kara istasyonu tabiri, umumî bir manayı haizdir. Bu tabir derpiş edilen münasebat aynı zamanda gemi istasyonları ile, tayyare istasyonları ile ve diğer her hangi seyyar istasyonlarla muhaberata taallük ettiği zaman istimal edilir ve gemi istasyonları ile muhabere takdirinde bir sahil istasyonu, tayyare istasyonları ile muhabere ettiği takdirde uçuş istasyonunu ve diğer her hangi seyyar istasyonlarla muhabere ettiği takdirde de karada bu muhaberata tahsis edilmiş her hangi bir istasyonu ifade eder.

Telsiz inşiaatı servisi (service de radiodiffusion) tabiri, doğrudan doğruya ve yahut tecdit istasyonları (station - relais) vasıtası ile halk tarafından dinlenmeğe mahsus telsiz telefon inşiaatı temin eden bir servisi ifade eder.

Yerli servis, tabiri telsiz inşiaatı servisle hususî servisler müstesna olmak üzere sabit noktalar arasında her nevi telsiz muhaberesi temin eden bir servise itlak olunur.

Seyyar servisi tabiri, hususî servisler müstesna olmak üzere seyyar istasyonlarla kara istasyonları ve bizzat seyyar istasyonlar arasında yapılan servise itlak olunur.

(Hususî servisler) tabiri, telsiz fener (Radiophare) telsiz taharrisi (Radiogoniomètre,) evkat işaretleri keşidesi, gemicilere ilânat, miyar mevce-ler, ilmî maksatlarla yapılan irsalât... V. S servislere tesmiye olunur.

Telsiz fener tabiri, keşideleri her hangi ahz istasyonuna o istasyonun mevkiini veyahut telsiz fenere nisbetle bir istikameti tayine yarayan hususî bir istasyonu ifade eder.

Telsiz taharrî istasyonu tabiri, diğer istasyonlar intişaratının istikametini tayine mahsus hususî makinelerle mücehhez bir istasyonu ifade eder.

Telsiz inşiaatı istasyonu tabiri, halk tarafından alınmağa mahsus telsiz telefon inşiaatı için kullanılan bir istasyonu ifade eder.

Hususî tecrübe istasyonu (station expérimentale privée) tabiri:

1° - Fennin veyahut telsiz elektirik ilminin inkişafı için tecrübelerle mahsus hususî bir istasyonu.

2° - Bir amatör yani tamamen şahsî olup hiç bir maddî menfaat istihdaf etmiyen bir maksatla telsiz elektirik fennile alâkadar ve bu hususta icap eden müsaadeyi almış olan bir şahıs tarafından kullanılan istasyonu ifade eder.

İdare (Administration) tabiri, Hükûmet idaresini ifade eder.

MADDE 2 —

Ruhsat (licence)

§ 1 - Hiç bir telsiz irsal istasyonu tabi bulunduğu memleket Hükûmeti tarafından verilmiş hususî bir ruhsatnameyi haiz olmadıkça bir şahıs veya hususî bir müessese tarafından ne tesis ne de idare edilebilir.

§ 2 - Ruhsatın sahibi, gerek telgraf ve gerek telefon noktai nazarından muhaberatın mahremiyetini gözetmeği taahhüt etmelidir. Bundan maa-da, istasyonun almağa mevzu olduğu telsiz muhaberatından gayrısının alınması memnu bulunduğu ve bu kabil muhaberatın tesadüfen alınması halinde bunların ne yazı ile istinsah, ne üçüncü bir şahsa tebliğ ve ne de her hangi bir maksatla istimal edilmeyeceği ruhsatname muktazasından bulunmalıdır.

§ 3 - Ruhsatnamelerin tetkikini kolaylaştırmak için millî lisanla yazılmış olan metne, lüzum varsa, bir de istimali beynelmilel münasebata pek ziyade taamüm etmiş olan diğer bir lisanla yazılmış tercümesinin ilâve edilmesi tavsiye olunur.

MADDE 3 —

Alâtin ve intihap ve ayarı

§ 1 - Neşredilecek mevceler işbu nizamname

ahkâmına muvafık olmak şartile alâtin ve bir telsiz istasyonu tarafından istimal edilecek elektirik tertibatının intihabı serbestir.

§ 2 - (1) İdareler irsal aletlerinin tanzimi için istimal edilen tevarüt gösterici (Fréquence métre) ve mevce gösterici (Onde métre) lerin millî miyar alâtına mukayeseden mümkün olduğu kadar tam bir surette ayarlı bulunmasını temin için icap eden tedbirleri alacaklardır.

(2) Beynelmilel itirazlar vukuu takdirinde mukayeseler tevarüdün mutlak mesahası usulile yapılır.

MADDE 4 —

Telsiz intişaratının tasnif ve istimali

§ 1 - (1) Telsiz intişaratı iki sınıfa taksim edilmiştir.

A - Devamlı mevceler (Ondes entretenues)

B - Sönen mevceler (Ondes amorties)

Mezkûr sınıflar berveçhi zir tarif olunur:

A sınıfı: müteakip temevvücatı daimî rejim tahtında aynı olan mevceler.

B sınıfı: dahilinde temevvücatın vüsati her hangi bir azamiye vasıl olduktan sonra tedricen tenezzül eden müteakip katarlardan mürekkep mevceler.

(2) A sınıfı mevceleri berveçhi âti tarif olunan neveleri ihtiva ederler:

A 1 nevi: Mülâhhan (modulé) olmıyan devamlı mevceler: Bunlar vüs'ati veyahut tevarüdü bir telgraf manipülasyonu tesiri tahtında tahavvül eden devamlı mevceledir.

A 2 nevi: İşıtilir tavarütlü mülâhhan devamlı mevceler: Bunlar vüs'ati veyahut tavarüdü bir telgraf manipülasyonu ile memzuğ ışıtilir tevarüt kanunu devresi mucibince tahavvül eden devamlı mevceledir.

A 3 nevi : Söz veya musiki ile mülâhhan devamlı mevceler: Bunlar vüs'at veyahut tevarüdü söz veyahut musikinin karakteristik ihtizazatı mucibince tahavvül eden devamlı mevceledir.

(3) Balâda A 1, A 2 ve A 3 neveleri tahtında yapılan tasnif alâkadar idareler tarafından tespit edilen şerait dairesinde mezkûr nevelerin tarifleri dihiline girmiyen usullerle mülâhhan (Modulé) veyahut manipüle mevceler istimaline mani değildir.

(4) Bu tarifler irsal alâtı sistemlerine müteallik değildir.

(5) Mevceler evvel emirde saniyede kilo sıklı (ke/s) olarak tevarütlerle ifade edilecek ve bu

ifadenin akabinde ve mutarize içinde mevcenin metre olarak tahminî tülü gösterebilecektir. İşbu nizamnamede metre olarak tülü mevcin tahminî kıymeti 300,000 adedinin saniyede kilo sıkl olarak ifade edilen tevarüt ile taksiminden hasıl olan miktardır.

§ 2 - Bir istasyon tarafından neşredilen mevce-ler fennin müsaadesi nisbetinde sahîh olarak kendilerine tahsis edilen tevarütlerde idame edilmeli ve teşa'şu (Rayonnement) iera edilen muhabere sisteminde asıl olmıyan her nevi irsalâtтан bilamel mümkün olduğu nisbette masun olmalıdır.

§ 3 - Alâkadar idareler, tebliğ edilen tevarüt ile irsalâtın vasatî tevarüdü arasındaki kabul edilebilecek farkı tespit ve bu farkın tedricen azaltılması için fennin terakkiyatından istifadeye çalışırlar.

§ 4 - Bir istasyon irsalâtı için işgal edilen tevarütler bandının genişliği âit bulunduğu muhabere sistemi için fennin terakkiyatı ile lüzümü ve hile münasip bulunmalıdır.

§ 5 - Tevarütler bandları muayyen bir hizmete tahsis edilmiş olduğu takdirde, mezkûr servis istasyonları, bu tevarütlerden bir evvel ve bir sonra gelen tevarütlerin tahsis edildiği servislere âit istasyonlar muhaberatında muzur karışıklık husulünü men için, kendi bandlarının mebdede ve müntehalarındaki tevarütlerden mümkün mertebe uzak olanları istimâl eylemelidir.

MADDE 5 —

Tevarüt (Tülü mevc) lerin ve irsal sistemlerinin tevzi ve istimâli

§ 1 - Âkit memleketler idareleri diğer herhangi bir memleket servisini müteessir etmemek şartı ile hükümleri altında bulunan teknil istasyonlara herhangi bir tevarüdü ve mevce nevini tahsis edebilirler.

§ 2 - Maahaza, mezkûr idareler, tabiiyetleri itibarile beynelmilel muhaberatта mühim karışıklıklar ihdasına müsait addedilen istasyonlara mevcelelerin berveği âti beyan edilen tevzi ve istimâl kaidelerine tevfiikan tevarüt ve mevce nevi tahsis eylemek hususunda mutabıktırlar.

§ 3 - Kezalik idareler § (7) de mevzubahs tevarüt bantları tevzi cetvelini teknil yeni istasyonların riayete ve mevcut bileümle istasyonların, işbu mevcut istasyonların temin etmekte olduğu servisin nevini düşürmeksizin ve bunların tesisatı mevcudesinin hali hazırı nazarı itibara alınarak, bilamel

mümkün olan en kısa müddet zarfında kabule mecbur oldukları hududu tayin eden bir rehber olarak kabulde mutabıktırlar.

§ 4 - Maahaza, halen saniyede 300 kilo sıklıttan aşağı (100 metre tülü meveden yukarı) tevarütlerle çalışan teknil telsiz inşaatı istasyonlarının tevârüdü, esas itibarile, işbu nizamnamenin mer'iyet mevkiine vaz'ından nihayet bir sene sonraya, saniyede 160 ve 224 kilo sıklı (1875 ile 1340 metre tülü mevç) arasındaki bant dahiline veyahut saniyede 550 ve 1500 kilo sıklı (545 ile 200 metre tülü mevç) arasındaki bant dahiline irca edileceklerdir.

§ 5 - Hiç bir yeni telsiz inşaatı istasyonuna, aynı banda dahil tevarütleri istimal eden istasyonlarla balâdaki (§ 4) ahkâmı mucibince tevarüdü aynı bant dahiline irca edilecek istasyonlar tarafından iera edilmekte olan telsiz inşaatı servisleri için mahzuru dahi olmadığı hal müstesna olmak üzere, saniyede 160 ve 224 kilo sıklı (1875 ilâ 1340 metre tülü mevç) arasındaki tevarütle çalışmak için müsaade edilmeyecektir.

§ 6 - Saniyede 300 kilo sıklıdan aşağı tevarüt (1000 metreden yukarı tülü mevç) istimal eden mevcut telsiz inşaatı istasyonlarının takatı, mevcut telsiz muhaberat servisleri için mahzuru dahi olmadığı hal müstesna olmak üzere, tezyit edilecektir.

§ 7 - İşbu sahifeye yapıştırılmış olan cetvel tevarüdün (tahmini tülü mevcin) muhtelif servislere sureti tevziini gösterir.

§ 8 - (1) Saniyede 375 kilo sıklıdan aşağı (tülü mevcin 800 metreden yukarı) bir tevarütte B nevinden mevce istimali, işbu maddenin (§ 1) ahkâmı kaydı ihtirazisi dahilinde ve mevcut kara istasyonları müstesna olmak üzere, 1 kânunusani 1930 tarihinden itibaren memnudur.

(2) 1 kânunusani 1930 tarihinden itibaren gemiler ve tayyareler üzerinde B mevceli yeni hiç bir irsal tesisatı vücuda getirilemeyecektir.

İşbu mürsilelerin tam takatta geliştikleri vakt, işitilebilir tevarütlü tağdiye muhavvilesi methalinde mesaha edilmek üzere, 300 vattan aşağı sarfiyat yaptıkları hali bu kayitten müstesnadır.

(3) Yukarıdaki ikinci bette gösterilen takat şeraitini haiz olan müsileler müstesna olmak üzere (B) nevinden olan bütün tevarüt mevcelelerinin istimal edilmesi 1 kânunusani 1930 tarihin-den itibaren menedilecektir.

(4) Bir kara istasyonunda veya yerli istasyon dahilinde bundan böyle B nevinden yeni hiç bir irsal tesisatı yapılmıyacaktır. Bu neviden mevce-ler tekml kara istasyonlarında 1 kânunusani 1935 tarihinden itibaren menedilecektir.

§ 9 - Saniyede 100 ve 160 kilo sikl (3000 ve 1875 metre) arasında A 3 nevinden mevce istimaline müsaade edilmemiştir.

§ 10 - Saniyede 100 ve 150 kilo sikl (3000 ve 2000 metre) arasında A 2 nevinden mevce istimaline keza müsaade edilmemiştir. Münhasıran evkat işaretini için saniyede 100 ilâ 125 kilo sikl (3000 ilâ 2400 metre) bandı bu kayıttan müstesnadır.

§ 11 - Saniyede 500 kilo sikl (600 metre) üzerinden keşide edilen tehlike, imdat ve emniyet veya acele işaretlerini hükümsüz kılmağa müsait olan hiç bir irsal nevine saniyede 460 ilâ 550 kilo sikl (650 ilâ 545 metre) bandı dahilinde müsaade edilemez.

§ 12 - Saniyede 110 kilo siklden aşağı (tulü mevci 2725 metreden yukarı) tevarütlü mevce üzerinden sabit noktalar arasında servis temin eden her istasyon, esas itibarile, muhtevi olduğu ve münferiden işlemeğe müsait her bir mürsilesi için yukarıdaki (§ 7) de aynı servise tahsis edilen bantlar arasından intihap edilmiş bir tek tevarüt istimaline mecburdur. Sabit noktalar arasındaki bir servis için balâda söylenildiği veçhile tahsis edilen tevarütten gayrisının istimali caiz değildir.

§ 13 - Esas olarak istasyonlar telgrafnamelerin bir taraflı usulde keşidesi için kendi tabii servislerinde istimal ettikleri tevarüdün ve irsal nevinin aynı istimal ederler; maahaza, alâkadar istasyonları bu kaideden muaf tutmak üzere mntakavî itilâfnameler akti mümkündür..

§ 14 - Kısa rasat telgrafnamelerinin (Messages météorologiques synoptiques) Avrupa menatırkı dahilinde taatısı teshil için bu servise mntakavî itilâfnameler ile saniyede 37, 5 ile 100 kilo sikl arasında (tulü mevç 8000 ile 3000 arasında) iki tevarüt tahsis edilecektir.

§ 15 - Cerainin keşfile mücrimlerin takibine nafi malûmatın seri bir surette keşide ve tevziini teshil için mntakavî itilâfnameler ile bu hususa saniyede 37, 5 ile 100 kilo sikl arasında (tulü mevç 8000 ile 3000 arasında) iki tevarüt tahsis edilecektir.

§ 16 - (1) İdarelerin tesisatını ifa veya ifasma müsaade ettikleri tekml yeni yerli istasyonlarla yeni kara ve telsiz inşaatı istasyonlarına tahsis ettikleri

tevarütler, tevarütleri beynelmilel kaleme daha evvel tebliğ edilmiş bulunan mevcut istasyonlarca iera edilmekte olan beynelmilel serviste karışıklık ihdasından imkân derecede içtinap edilecek bir tarzda intihap edilmelidir, mevcut yerli bir istasyonun veyahut mevcut bir kara ve telsiz inşaatı istasyonunun tevarüdünün tebeddülü takdirinde, mezkûr istasyona tahsis edilen yeni tevarüt yukarıda zikredilen şeraiti tatmin eylemelidir.

(2) Alâkadar Hükümetler ihtiyaç halinde, mevzubahs istasyonlara tahsis edileceke mevce-lerin tespiti ve bunların istimal şeraitinin tayini için aralarında itilâf ederler. Müdahaleden içtinap için bir itilâf tahakkuku mümkün olmazsa mukavelenamenin yirminci maddesi ahkâmı tatbik olunur.

§ 17 - (1) Muntazam bir servis için saniyede 37, 5 kilo siklden aşağı (tulü mevç 8000 den yukarı) muayyen bir tevarüt tahsisini istilzam eden bir telsiz istasyonu tesisine veyahut tesisi için müssade itasına karar veren her idare, mezkûr tevarüt vasi menatırkıta müdahale hudusuna sebebiyet verilecek mahiyette ise, beynelmilel kalemi derhal keyfiyetten haberdar eder. Bu haber beynelmilel kaleme teklif edilen tevarüdün tatbikina karşı herhangi bir idare tarafından vaki olacak itirazatın tesviyesine imkân bahş olmak üzere, mutasavver istasyonun inşasından dört ay evvel vasıl olmalıdır.

(2) Muntazam bir servis temininine muhassas olup teşasûü beynelmilel müdahalât ihdasına müsait kısa mevceci bir yerli istasyon halinde, alâkadar idare, umumî kaide olarak istasyonun ikmalinden ve olmadığı takdirde her halde istasyonun servise küşadından evvel mezkûr istasyona tahsis edilen tevarüdü beynelmilel kaleme tebliğ etmelidir.

(3) Maahaza, alâkadar idare mevzubahs servisin mantıkî bir müddet zarfında tesisine imkân olduğuna kanaatı tamme hasıl eylemiş ise böyle bir tebliğ yapılmaz.

§ 18 - (1) Her idare amatör istasyonlarına balâdaki (§ 7) de mezkûr tevzi cetvelinde amatörlere tahsis edilen bantlar dahilinden intihap edilmiş tevarütler tahsis edebilir.

(2) Mezkûr istasyonların istimâl edebileceği azamî tâkat memurların kabiliyeti fenniyele ve mezkûr istasyonların şeraiti faaliyeti nazarı itibara alınarak alâkadar idareler tarafından tespit olunur.

(3) Gerek mukavelenamede ve gerek işbu nizamnamede tespit edilmiş olan tekmil kaideler amatör istasyonları hakkındada tatbik olunur. Sabit ve (Armonik) den ari olmalıdır.

(4) İşbu istasyonlar irsal esnasında çağırma işaretlerini kısa fasıllarla keşideye mecburdurlar.

MADDE 6 —

Hususî tecrübe istasyonları servisi

§ 1 - Muhtelif memleketlere ait hususî tecrübe istasyonları arasında muhaberat teatisi alâkadar memleket idarelerinden biri bu taatiyata muhalif olduğunu tebliğ etmiş bulunduğu takdirde memnurdur.

§ 2 - Bu taatiyata müsaade edilmiş olduğu takdirde muhaberat, alâkadar memleketler aralarında başkaca itilâf etmemişlerse, açık lisanla yapılmalı ve mezkûr muhaberat tecrübeler ve ehemmiyetten ari olmaları sebebiyle umumî telgraf servisinden istiane mevzu bahis olmayacak olan şahsî mahiyette ihtarata ait telgrafnamelere münhasır kalmalıdır.

2. Keşide yapmıya mezun bir hususî tecrübe istasyonunda gerek kendi hesabına ve gerek bir şahsı salis hesabına alâtı idare eden her şahsın metinlerin mors işaretile keşidesine ve bu suretle keşide edilen metinleri kulaktan almaya ehil olduğunu ispat etmiş olmalıdır. mezkûr şahsı aynı ehliyeti haiz ve mezun eşhastan gayrisi istihlâf edemez.

4. İdareler, alâtı idare eden her şahsın fennî noktai nazardan kabiliyetini tahkik için lüzum görecekları tekmil tedabiri ittihaz ederler.

MADDE 7 —

Muhabereci şehadetnameleri

§1 - (1) Telgraf veya telefon, her seyyar telsiz istasyonu servisi, mezkûr istasyonun tabi olduğu Hükümet tarafından teslim edilmiş bir şehadetnameyi haiz bir telsiz telgraf muhaberecisi tarafından temin edilmelidir. Bununla beraber, yalnız telefon için kabili istimal az tâkatlı (500 vat tağdiyeyi geçmiyen tâkatta) bir telsiz telefon tesisatı ile mücehhez seyyar istasyonlarda servis yalnız telsiz telefoncu şehadetnamesini haiz bir muhabereci bulunmadığı takdirde kumandan veyahut seyyar istasyondan mes'ul bir zat münhasıran muvakkat olmak kaydı ile, diğer bir âkit Hükümet tarafından teslim edilmiş şehadetnameyi haiz bir muhabereciye telsiz elektrik servisinin temini için mezuniyet verilebilir.

Kumandan veya mes'ul zatın muvakkat muhabereci olarak kâfi bir şehadetnameyi haiz olmıyan herhangi bir şahsa müracaata mecbur olduğu takdirde ise bu müdahalesi müstacel ahvale münhasır olmalıdır.

Her halde yukarıda beyan olunan muhabereci veya şahıs yukarıdaki § 1 - (1) de muharer şehadetnameyi haiz bir muhabereci ile mümkün olduğu anda tebdil edilmelidir.

2 - Telsiz telgraf muhaberecileri için iki sınıf şehadetname ile birde hususî şehadetnameler ve telsiz telefon muhaberecileri için de bir sınıf şehadetname mevcuttur.

Telsiz telgrafci şehadetnameleri

§ 1 - (1) Her Hükümet birinci sınıf şehadetnameye istihkak kesbi için lüzüm göreceği imtihan adedini tespitte serbestir.

(2) Birinci sınıf bir şehadetname, bu şehadetnameyi haiz muhaberecinin telsiz telefoncu şehadetnamesini istihsal için muktazi kabiliyeti haiz olduğunu mecburî olarak tasdik eder. Her Hükümet ikinci sınıf şehadetnameler içinde aynı kabiliyeti arayıp aramamakta serbestir.

(3) Mezkûr şehadetnamelerin istihsalı için asgarî olarak muktazi şerait berveçhi zirdir.

A. Birinci sınıf

Birinci sınıf şehadetname muhaberecinin berveçhi ati malûmattan meslekî kıymeti olduğunu gösterir.

A : Elektirik ve telsiz telgraf nazariyatı umumî esasatına ve seyyar servisinde müstamel tekmil alâtin amelî olarak işlemesine ait malûmat.

B : A kısmında beyan edilen alâtin istimali ve ayarı için müstamel elektrogen gurubu, akkümülatör ve saire gibi teferrüatın işlemesine ait nazari ve amelî malûmat.

T : Seyahat esnasında makinelerde vukuu mümkün avarız ve hasaratın sefinedeki vesaitle tamirine muktazi amelî malûmat.

D : Harfler, rakamlar ve tenkit işaretlerinden tereküp etmiş kod guruplarının dakikada (20) gurup süratle ve ana lisanile yazılmış bir metnin dakikada (25) kelime süratle yanlışsız olarak kulantan ahzı.

Her kod gurubu beş harften mürekkep olacak ve her şifre veyahut tenkit işareti iki harf sayılacaktır.

Ana lisanile olan metnin kelimesi vasati olarak beş harfi muhtevi olmalıdır.

E : Telsiz- muhaberatta tatbik olunan nizamnameler hakkında mufassal malûmat.

Telsiz telgrafnameler ücretinin tayin ve hesabına müteallik vesaiik hakkında malûmat, denizde hayatı beşerin emniyetine ve havaî sefere müteallik nizamnamelerin telsiz telgrafla münasebettar olan kısmı hakkında malûmatı havi seyrü sefer telsiz servisi tanzim eden hususî ahkâm hakkında malûmat.

F : Dünyanın beş kıtası ve bilhassa telli vetelsiz başlıca elektirik irtibatları hakkında umumî coğrafya malûmatı.

B . İkinci sınıf

İkinci sınıf şahadetname, muhaberecinin berveği atı malûmatda meslekî kıymetini gösterir:

A : Elektirik ve telsiz telgraf hakkında nazarı ve amelî malûmatı ibtidaiye ile seyyar serviste müstamel alâtm ayarına ve işlemesine ait malûmat.

B : A kısmında beyan edilen alâtm istimal ve ayarı için müstamel elektirojen yurubu, akümülatör ve saire gibi teferruatın işlemesine ait amelî ve nazarı malûmatı ibtidaiye.

C : Makinalarda avarız vukuunda küçük tamiyatın icrasını kâfil amelî malûmat.

D - Harfler, rakamlar ve tenkit işaretlerinden tereküp etmiş kod gruplarının dakikada (16) grup süratla ve ana lisanile yazılmış bir metin dakikada (20) kelime süratla yalnızsız olarak keşide ve keza yalnızsız olarak ahzi.

Her kod grubu beş harftan mürekkep olacak ve her şifre ve yahut tenkit işareti iki harf sayılacaktır.

Ana lisanile olan metnin kelimesi vasatı olarak beş harfi muhtevi olmalıdır.

E : Telsiz muhaberattında tatbik olunan nizamnameler hakkında malûmat, telsiz telgrafnameler ücretinin tayin ve hesabına müteallik vesaiik hakkında malûmat,

Denizde hayatı beşerin emniyetine ve havaî sefere müteallik nizamnamelerin telsiz telgrafla münasebettar olan kısmı hakkında malûmat havaî seyrü sefer servisini tanzim eden hususî ahkâm hakkında malûmat,

F : Telli ve telsiz muhaberattında tatbik olunan umumî coğrafyaya ait malûmatı iptidaiye.

C. Hususî şahadetname

1 — Haklarında denizde hayatı beşerin muhafazası hakkındaki mukavelename tatbik olunmayan küçük sefinelerin telsiz servisi atideki şeraite uy-

gun bir hususî şahadetnameyi haiz muhabereciler tarafından temin edilebilir.

A : Seyyar istasyonlardan beynelmilel umumî muhaberata ve seyyar istasyonlar umumî mesaisine iştirak edenlerdeki muhabereciler, ikinci sınıf şahadetnameye müstahak olmak için muktazi yazma ve alma suretini temine kabiliyetli olmalıdırlar.

B : İşbu istasyonlar salifüzzikir servise iştirak etmemekle beraber tehlike halinde faaliyete geçtikleri ve diğer radyo servislerine zarar vermeksizin hususî bir mevce üzerinden çalıştıkları takdirde, mezkûr şahadetnamenin itası için icap eden şeraitin tespiti alâkadar idarelere aittir.

2 — İstisnaî olarak Yeni Zelant Hükûmetine mezkûr memleket sahillerinden uzaklaşmayan ve beynelmilel umumî muhaberata ile seyyar istasyonlar umumî mesaisine ancak pek mahdut bir tarzda iştirak eden kendi milliyetinden küçük vapurlar şeraitini yine kendisinin tespit edeceği hususî bir şahadetname itası hakkı muvakkaten verilmiştir.

4 — (1) Birinci sınıf bir muahedeci, birinci sınıftan (Madde 20 § 2) bir gemide seyyar istasyon posta şefi olmak için her hangi bir gemide ve yahut bir sahil istasyonunda muhabereci olarak asgarî bir tecrübe görmüş olmalıdır.

(2) Birinci sınıf bir muhabereci, ikinci sınıftan (Madde 20 § 2) bir gemide seyyar istasyon posta şefi olmak için herhangi bir gemide ve yahut bir sahil istasyonunda muhabereci olarak asgarî altı ay tecrübe görmüş olmalıdır.

(3) Bir tayyare üzerinde birinci sınıf muhabereci olarak servis temini muhaberecinin şahadetnameyi veren idare tarafından tespit edilen uçuş saatleri zarfında telsiz servisinde ispatı ehliyet eylemesi lâzımdır.

5 - İkinci sınıf şahadetnameyi ihraz için imtihanı muvaffakiyetle geçiren muhaberecilere hükûmetleri tarafından kendilerini üçüncü sınıf (Madde 20 § 2) gemilerde posta şefi olarak çalışmaya mezun kılan muvakkat bir şahadetname ita kılmır. Mumailayhim, herhangi bir gemide altı ay ispatı ehliyet ettikten sonra, ikinci sınıf gemilerde aynı vazifeyi ifaya mezun olduklarını müş'ir ikinci sınıf kat'î şahadetnameyi ahzedebilirler.

Telsiz telefon şahadetnamesi

§ 6 - (1) Telsiz telefon muhaberecileri için yalnız bir sınıf şahadetname mevcuttur.

(2) Mezkûr şahadetname muhaberecinin berveği atı malûmatında meslekî kıymeti olduğunu gösterir.

MADDE 9 —

Seyyar serviste umumî usul

A : Telsiz telefon alâtının ayar ve işlemesine dair malûmat.

B : Muhaveratın telefon alâtile açık bir tarzda irsal ve ahzi kabiliyeti.

C : Telsiz telefon muhaberatında tatbik olunan nizamnamelerle telsiz telgraf nizamnamelerinden hayatı beşerin emniyetine müteallik olan kısımlar hakkında malûmat.

(3) - Radiyo telefonu şehadetnamesini haiz olanlar, küçük (azamî 300 vat tagdiye) takatta telsiz telefon tesisatı mücehhez, tayyare ve saireden gayrisinde ve münhasıran telefon servisinden gayri hidematta istihdam edilemezler.

(4) Uçuş servisi telsiz telefon muhabere memurları, alâkadar idareler tarafından asgarî olarak tespit edilen bir uçuş müddeti zarfında ispatı ehliyet etmeğe mecburdurlar.

(5) Telsiz telefonu şehadetnamesini haiz birinci ve ikinci sınıf telsiz telgrafer şehadetnamesi eshabı, her seyyar istasyonda telsiz telefon servisini temin edebilirler.

7 - Her idare muhaberecileri muhaberatın mahremiyetini temine mecbur tutulacak ve şehadetnamelerin başkaları tarafından istimalini mümkün olduğu kadar vasi miyasta menedecek tedabiri lâzımevi ittihaz eder.

8 - Alâkadar hükümetler sabık rejimde ita edilmiş olan şehadetnameler hukukunun bir tarzı umumide yani ita şartını tatmine müsait olan şehadetnameler eshabı için mahfuz olmasını kâfil ahkâmı lâzımevi ittihaz edeceklerdir.

9 - İşbu madde ahkâmı işbu nizamnamenin mevki meriyete girdiği tarihten itibaren nihayet üç sene zarfında mecburî olacaktır.

MADDE 8 —

Kumandanın otoritesi

§ 1 - Bir seyyar istasyonun telsiz servisi geminin, tayyarenin, hulâsa seyyar istasyonu hamil olan sefinenin kumandanının ve yahut bunlardan mes'ul olan zatın hükmü altındadır.

§ 2 - Kumandan veya mes'ul zat ve alemlilik telsiz telgrafnamelerin ve yahut telsiz servisi vasıtasile istihsal olunan herhangi bir malûmatın metninden veya mevcudiyetinden haberdar olabilecek tekmlî şahs, muhaberatın mahremiyetini muhafaza ve temine mecbur tutulmuşlardır.

§ 1 - Hakkında madde § 19 ahkâmı tatbik edilen tehlike çağrılmaları ve yahut imdat muhaberatı müstesna olmak üzere seyyar serviste atide tafsilan muharrer usulün tatbiki mecburidir.

§ 2 - (1) İrsal merkezi, her nevi keşideye başlamadan evvel kendi teşasıu dahilinde icra edilmekte olan diğer muhaberat üzerinde mühim bir karışıklık husule getirmeyeceğinden emin olmalıdır. Böyle bir karışıklık husulü ihtimali mevcut ise ihlâl edebileceği keşidenin ilk inkıtama intizar eyler.

(2) Eğer bu ihtiyata rağmen çağırma işaretleri hali cereyanda olan herhangi bir telsiz keşidesini ihlâl etmiş ise, umumî muhaberata açık bir kara istasyonu veya herhangi bir uçuş istasyonu tarafından vaki olacak ilk talep üzerine mezkûr işaretlerin tevkifi lâzımdır. Bunu talep eden merkez, çağırılmayı kesen istasyonun tahminen ne kadar beklemesi lâzım geldiğinde bildirmelidir.

§ 3 - Seyyar servis telsiz münasebatında, bir istasyonu çağırma için atideki usul takip edilir.

(1) (A - Çağırma merkez en fazla üç defa olarak çağırılan merkezin işaretini ve (De) kelimesini müteakiben keza en fazla üç defa olarak kendi işaretini verir.

(B - Çağırma merkez bu çağırma için çağırılan merkezin dinleme vaziyetinde hazır olduğu mevcevi istimal eder.

(2) Çağırılan merkez en fazla üç defa olarak çağırma merkezin işaretini, (De) kelimesini ve kendi işaretini keşide etmek suretile cevap verir ve eğer muhaberatı almağa âmade ise, K (keşideye davet) harfini ve müteakiben de, nafı addederse, bu husustaki rümuz ile ahzedilen işaretin kuvvetini gösteren bir rakamı keşide eder.

(3) Çağırılan istasyon ahzedemeyecek halde ise cevap formülünde (K) harfi yerine —... (bekle) işaretini ve müteakiben de dakika olarak muhtemel bekleme müddetini irae eden bir adedi keşide eder. Şayet bu muhtemel müddet 10 dakikayı mütecevaz ise beklemenin esbabı mucibesi de zikredilmelidir.

(4) Aynı cihette keşide edilecek müteaddit telsiz telgrafname mevcut ise ahzedecek istasyonun muvafakatile seri olarak keşide edilebilir.

(5) Ahzedecek istasyon, muvafakati bildirirken, bir seride almağa âmade olduğu telsiz telgrafnameler adedini zikreder ve bunu müteakip (K) harfini keşide eder.

(6) Esas olarak, 100 den fazla kelimeyi ihtiva eden her telgrafnamenin bir seri teşkil ettiği veyahut hali cereyanında bir seriye nihayet verildiği kabul edilmiştir.

(7) Kaidei umumiye olarak, gerek açık lisanla ve gerek mukaveleli veyahut şifreli lisanla muharrer olsun, uzun telsiz telgrafnameler kısımlara tefrik edilerek keşide olunur. Her kısım açık lisanında 50 kelimeyi ve mukaveleli veya şifreli lisanında 20 kelime veya gurubu ihtiva eder.

(8) Her kısmın nihayetinde "Telsiz telgrafnameyi buraya kadar eyice aldınız mı?," manasında olan .. — — . (?) işareti keşide edilir. Kısım hatasız olarak ahzedilmiş ise alan istasyon (K) harfini verir ve telsiz telgrafnamenin keşidesine devam edilir.

(9) (A - Bir telsiz telgrafnamenin keşidesi . — . — — . (hitamı keşide) işaretile hitam bulur. Bunu yazan istasyonun çağırma işareti ve (K) harfi takip eder.

(B - Seri olarak keşide, takdirinde, yazan merkezin çağırma işareti ve (K) harfi yalnız serinin hitamında verilir.

(10) (A - Bir telsiz telgrafnamenin ahzi keyfiyeti (Accusé de réception) - R - harfile bildirilir ve bu harfi telsiz telgrafnamenin numarası takip eder. Ahız keyfiyeti âtideki formül tahtında iera edilir. Yazan istasyonun çağırma işareti, (De) kelimesi, alan istasyonun çağırma işareti.

(B - Bir telsiz telgrafname servisinin ahız keyfiyeti keza (R) harfi ile verilip bu harfi alan telsiz telgrafnamelerin adedi ve seriyi teşkil eden telgrafnamelerin ilki ile sonuncusunun numaraları takip eder. Mezkûr ahız keyfiyeti de yukarıda tarif edilen formül tahtında iera edilir.

(11) İki istasyon arasında işin hitamı bunların her ikisi tarafından ... — . — (İşin hitamı) işareti ianesile bildirilir. Bu işareti o merkezin çağırma işareti takip eder.

4 (1) Eğer çağırma merkez muhaberatını, çağırma için istimal edilen mevce nev'inden veyahut tevarütten gayri bir mevce nev'i veya tevarütle keşide etmek niyetinde ise, kendi çağırma işaretini müteakip keşide için istimal tasavvurunda olduğu mevce nev'ini veya tevarüdü tayin ve tarif eden servis işaretini verir.

Mezkûr servis işaretinin mevcut olmaması mezkûr istasyonun ne mevce nev'ini ve nede tevarüdü değiştirmek niyetinde olmadığına delâlet eder.

(2) Eğer çağırılan istasyon, çağırma istasyonu çağırma için istimal ettiği mevce nev'inden veyahut tevarütten gayri bir mevce nev'i veyahut tevarütle keşide etmesini arzu ediyorsa, cevap formülüne istimalini talep ettiği mevce nev'ini veyahut tevarüdü tayin ve tarif eden servis işaretini ilâve eder. Mezkûr servis işaretinin mevcut olmaması çağırma için istimal edilen mevce nev'inin veyahut tevarüdü tebdilini arzu etmediğine delâlet eder.

(3) Eğer çağırma istasyon, keşide için çağırmağrı iera eylediği mevce nev'inden veyahut tevarütten gayri mevce nev'i veyahut tevarüt istimal edeceğine bildirmişse, çağırılan istasyon cevap formülünde (K) harfine o andan itibaren bildirilen mevce nev'i ve yahut tevarüt üzerinden dinlendiğini ve muhaberenin devam ettiği müddetçe kendisinin dahi aynı mevce nev'ini veyahut tevarüdü istimal edeceğini tebliğ eden rümuzatı ilâve eder.

(4) Eğer çağırma merkez işbu nizamname ahkâmına tevfikân neşri seyyar istasyon için mümkün olan mevelerden gayri bir mevce istimal edebilen bir kara istasyonu ise, temas tesis ettikten sonra muhaberesinin keşidesi için bu mevce istimal edebilir. Bu takdirde takip edilecek usul berveği ati tarif edilmiştir.

(A - Kara istasyonu, seyyar istasyonu mezkûr istasyonun hazır bulunduğu mevce üzerinden çağırır ve cevap aldıktan sonra kendisini müteakiben istimal etmek istediği mevce üzerinden dinlemesini bu husustaki rümuz ianesile bildirir.

B : Eğer seyyar istasyon bildirilen mevce ahz edilebilirse (K) harfini verir. Aksi takdirde teklif edilen mevce almanın kendisince mümkün olmadığı bu husustaki rümuz ianesile kara istasyonuna bildirir ve iki istasyon diğer bir çalışma mevce kabulü için itilâf ederler.

(5) Kara istasyonu, istimal ettiği mevce ... — . — (İş sonu) işaretinin keşidesine kadar muhafaza eder. Mezkûr işareti kendi çağırma işareti takip eder. Çağırma işaretile ikmal edilen bu işaret seyyar istasyon tarafından kendi servisine tahsis olunan beynelmilel mevce üzerinden tekrar edilir.

(6) Mevce nevinin ve yahut tevarüdü tebdili talebini alan kara istasyonu, bu talebin is'afına muktedir değil veya is'afını arzu etmiyor ise (K) işaretini keşide etmez fakat bu husustaki rümuzu istimal ederek diğer bir mevce nevinin ve yahut tevarüdü istimalini teklif eder

5 - (1) Saniyede 500 kilo sıkl (600 metre)

meve (veyahut bir tayyare istasyonu ile muhabere takdirinde müsaade edilmiş olan bir meve) üzerinde iki istasyon arasında devamlı çalışma devreleri takriben on dakikayı tecavüz etmemelidir. Diğer her hangi bir istasyona rüçhanı haiz bir işaret vermesine ve yahut rüçhanı haiz bir telgrafname keşidesine imkân bahşolmak üzere, mezkûr devrelerin her birinden sonra bir tavakkuf müddeti bırakmalıdır.

(2) Bahrî seyيار servise tahsis edilmiş olan diğer mevcler üzerinden devamlı çalışma devrelerinin müddeti sahil istasyonunun kontrolu altındadır., muhabere iki gemi istasyonu arasında yapılmakta ise devamlı çalışma devrelerinin müddetini alıcı istasyon tayin eder.

6 - Bir istasyon, kendisine ait olduğundan emin bulunmadığı bir çağırma işareti ahzylediği takdirde mezkûr işaret tekrar edilmeden ve anlaşılmadan evvel cevap vermemelidir. Diğer cihetten bir istasyon kendisine ait olmakla beraber çağırma istasyonunun işaretinden şüphelendiği bir çağırma işareti aldığı zaman, cevabını mezkûr istasyonun çağırma işaretine tahsis olunan yerinde (. . — — . .) işareti kullanılarak derhal cevap vermeğe mecburdur.

§7 - (1) Çağırma veya irsale başlamadan evvel makinanın ayarı için tecrübe işaretlerine lüzum görüldüğü takdirde, bu işaretlerin takriben on saniyeden fazla bir müddet zarfında verilmesi ve veren istasyonun çağırma işaretille ikmal edilen bir sıra (V) lerden müteşekkil bulunması lâzımdır.

(2) Eğer bir istasyon diğer bir istasyonun talebi üzerine mezkûr istasyon ahzesisinin ayarını temin için tecrübe işaretleri keşide ediyorsa keza mezkûr işaretlerin aralarına müteaddit defalar veren istasyonun çağırma işareti ithal olunmak üzere, bir sıra (V) lerden teşkil edilmesi lâzımdır.

MADDE 10 —

Tekmil seyيار istasyonların umumî çağırılması

§ 1 - Kendi te'sir sahaları dahilindeki seyيار istasyonların isimlerini bilmeksizin seyيار istasyonlarla muhabereye girişmek arzusunda bulunan istasyonlar çağırma formülünde çağırılan istasyonun işareti yerine (CQ) taharri işaretini istimal ederler. Mezkûr formülü K (cevap talebile birlikte teknil seyيار istasyonların umumî çağırılması) harfi takip eder.

§ 2 - Muhaberenin kesif olduğu mntakalarda müstacel işaretlerle terkip hali müstesna olmak üzere (K) harfile ikmal edilen (CQ) çağırmasının istimali memnudur.

§ 3 - K (Cevap talebile birlikte teknil seyيار istasyonların umumî çağırılması) harfile ikmal edilen (CQ) çağırması, umumî istihbarat telsiz telgrafnameleri, evkat işareti, muntazam rasat haberleri, emniyete müteallik umumî ilânat ve herkim olursa olsun, alan tarafından okunmağa mahsus her nevi haberler için istimal olunur.

MADDE 11 —

Karışıklık — (Brouillage)

§1 - (1) Lüzumsuz işaret teatisi, seyيار istasyonları için memnudur. Diğer istasyonlar servisini ihlâl eyledikçe mezkûr istasyonlar dahilinde muayene ve tecrübe müsamaha edilemez.

(2) Her idare muayene veya tecrübeye müsaade itası için, mutasavver muayene ve tecrübelerin diğer istasyonlar servisini ihlâl müsait olup olmadığını takdir eder.

§ 2 - Herhangi bir istasyon dahilinde tecrübe ve ayarlar, müsaade edilmiş bir muhabereye girmiş olan diğer istasyonlar servisini ihlâl etmeyecek bir tarzda idare edilmelidir. Tecrübe ve ayar işaretleri her hangi bir işaret bir rumuz ve saire ile nizamnamenin tarif ettiği manadan bir karışıklık husule getirmeyecek surette intihap edilmelidir.

§ 3 - Muayene, ayar veya tecrübe keşideleri yapan her hangi bir istasyon bu keşideler zarfında kısa fasıllarla kendi çağırma işaretini vermelidir.

§ 4 - Karışıklık dolayısıyla şikâyette bulunan idare veya hususî müesseseler, mezkûr şikâyeti teyit ve tevsik için mevzubahs olan servisin ameliyatını istilzam ettiği en iyi bir tipe muadil bir tipte ve muntazam bir surette ahiz alâti istimal ettiğini beyan eylemelidir.

MADDE 12 —

Muhalif harekât hakkında rapor

§ 1 — Bir idare, ruhsat verdiği seyيار servis istasyonlarından birinin mukavelenameye ve yahut işbu nizamnameye muhalif bir hareketinden malûmattar olunca keyfiyeti tespit, mes'uliyetleri tayin ve lâzımgelen tedbirleri ittihaz eder.

§ 2 — Seyيار servis kaidelerine muhalif hareket, bunları müşahede eden istasyonlar tarafından yine bunların tabi buldukları idareye bu nizam-

namenin sonundaki 2 numaralı ilâvede muharrer nümuneye muvafık bir surette bildirilir.

§ 3 — Aynı istasyon tarafından muhalif harekâtın mükerreren vukuu halinde keyfiyet mezkûr istasyonun tabi bulunduğu memleket idaresine iblâğ edilmelidir.

MADDE 13 —

Neşriyat ve servis vesikaları

§ 1, Beynelmîlel kalem atideki servis vesikalarını tanzim ve neşreder:

(A : Cemi istasyonlar esami mecmuasını (Nomenclature) ne lef edilmeğe mahsus olup (5 ve 6 numaralı ilâvelere bakınız) ikinci sınıfa dahil gemilerde servisin mıntaka ve saatlerini irae eden bir cetvel ve bir harita.

(B : Beynelmîlel seriden bir çağırma işaretine malik olan yerli, kara ve seygar teknil istasyonların alfabe sırasile çağırma işaretlerini gösteren bir liste. Mezkûr listede milliyet nazarı itibara alınmaz. Listenin baş tarafına, 14 üneü maddede tespit olunan şerait dahilinde kendilerine bir veya müteaddit çağırma işareti serisi tahsis olunan memleketleri irae eden bir çağırma işareti tevzi cedveli ilâve olunur.

(C : Umumi muhaberata küşade veya gayri küşade, beynelmîlel seriden bir çağırma işaretine malik bulunan yerli, kara ve seygar teknil istasyonların esami mecmualarile telsiz işareti istasyonlarının bir esami mecmuası.

§ 2 — Her sınıf istasyonlara ait esami mecmuaları atideki tarzda ayrı kitap halinde neşredilir.

1. Yerli istasyonlar ve kara istasyonları.

(1) Memleketlerin isimleri alfabe sırasile ve aynı memlekete ait istasyonların isimleri de keza o memleket unvanı altında alfabe sırasile muharrer olarak memleket başına istasyonların esami mecmuası.

Mezkûr mecmuanın baş tarafına istasyonların isimlerini, çağırma işaretlerini mümeyyize (Caractéristique) lerini ve bu istasyonlara ait tafsilâtn münderiç bulunduğu sayfaların numarasını irae eden bir fihrist ilâve edilir.

(2) Her sahil istasyonunun ismini müteakip (Radio) kelimesi muharrerdir,

II. Hususî servis iera eden istasyonlar.

(1) Yokarıdaki mecmuaya müşabih ve alfabe sırasile tertip edilmiş bir fihristi muhtevi memleket başına istasyonların, esami mecmuası mezkûr

mecmuada münderiç istasyonlar bahri ve havai seyrüseferde müstamel hususî servisler (Telsiz tahririsi, telsiz fener, evkat işaretleri, gemi sahiple-rine ilânat muntazam rasat haberleri, herkese hitap eden matbuat haberleri, V. S.) temin eden istasyonlardır.

(2) Telsiz tahririsi ve telsiz feneri istasyonlarının isimlerini müteakip taharri (Gonio) ve fener (PHARE) kelimeleri muharrerdir.

III. Gemi istasyonları.

İstasyonların, milliyet nazarı itibare alınmazsın ve her istasyonun tabi bulunduğu memleketi muhtasar bir tarzda bildiren alfabe sırasile tertip edilmiş esami mecmuası.

IV. Tayyare istasyonları

İstasyonların, milliyet nazarı itibare alınmazsın ve her istasyonun tabi bulunduğu memleketi muhtasar bir tarzda bildiren alfabe sırasile tertip edilmiş esami mecmuası.

V. Telsiz inşiaati istasyonları

İstasyonların I ve II mecmualarına müşabih olarak alfabe sırasile tertip edilmiş bir fihrist ile memleket başına esami mecmuası.

§ 3 — Çağırma işareti listesile esami mecmualarına ait zeyiller, alfabe sırasile münderiç ilâvat tadilât ve hazfiyat ihtiva eder.

Yerli istasyonlarla kara istasyonlarına ait esami mecmuası.

§ 4 - (1) Yerli istasyonlarla kara istasyonlarına ait malûmat atideki tarzda olmalıdır:

(a. İstasyonun ismi,

(b. Çağırma işareti,

(c. İrsal antenin arz taksimatı ve arz ve tul derece, dakika ve saniyelerile gösterilen coğrafi, tul, Grenviç nisfunneharına göre hesap olunur,

(d. Ayarların iera edildiği irsal tipi ve tevarüt (tulümevç) tabii irsal mevcesı ayrıca işaret edilmelidir,

(e. Teşaşuun metre - amper nev'inden tabii iktidarı ve yahut, metre - amper malûm değilse, antenin irtifar ve cereyanın anten kaidesindeki şiddeti,

(f. İfa edilen servisin nev'i,

(g. Servis saatleri, (Grinvic ayarile),

(h. Kara istasyonları için üçurat hesabâtını tespit eden hususî müessesenin mevcut ise ismi,

(i. Kara istasyonun ücreti veya ücretleri,

(j. Vusul ihbarsız ve yahut kabili tehir vusul

ihbarlı muhabere listeleri keşidesi ve yahut telsiz telgrafname keşidesi için çağırma saatlerine dair hususî malûmat.

(2) Kara istasyonunun tabii bulunduğu memleketin dahilî telgraf ücreti ile mezkûr memleketin mücavir memleketlere ait telgrafnamelere tatbik cylediği ücret esami mecmuasında irae edilir.

Hususî servisler icra eden istasyonlara ait esami mecmuası

§ 5-Neşredilecek malûmat, yerli istasyonlarla kara istasyonlarına dair malûmattan fazla olarak şunları muhtevi olmalıdır:

A : Telsiz taharrisi istasyonları için :

(a. İstasyonun bir mürsile ile mücehhez olup olmadığı ve mücehhez olmadığı takdirde müzdeviç (Conjugée) irsal istasyonu,

(b. Telsiz taharrisi istasyonunun çağırılması için kullanılması lâzım gelen mevce, seyyar istasyonların irtifa almak için kullanacakları işareti neşr için istimal edecekleri mevce, telsiz taharrisi istasyonu (ve yahut müzdeviç istasyon) tarafından istihsal edilen hakikî mevzilerin dahillerinde mevzilerin tabii bir şekilde sahih bulunduğu sektörlerin keşidesi için istimal edilecek mevce,

(c. Muhtemelen müzdeviç irsal istasyonu teşasının metre - amper cinslerinden tabii iktidarı (ve yahut, bu malûm değilse, antenin irtifar ve cereyanın anten kaidesindeki şiddeti),

B : Telsiz fener istasyonları için,

(a. İstasyonun mûmeyyiz işaretleri,

(b. İstasyonun telsiz fener keşidesinden maada olarak, tabii muhaberat keşide ve ahzedebilip edemediği,

(c. Muhtemelen telsiz fener muhaberat keşide ve ahzedemediği takdirde, mezkûr istasyonla muhabere için hali iştirake gelinmesi icap eden istasyonların ismi,

(d. Telsiz telefon intişarâtı tabii bir şekilde sahih mevziler veren sektörler,

C : Evkat işaretleri keşide eden istasyonlar için :

Kullanılan işaretin şeması ve keşide saatleri,

D : Gemi sahiplerine ilânat neşreden ve yahut muntazam rasat raporları veren istasyonlar için :

Keşide saatleri ve lüzum varsa, bu keşidelere ait tafsilâtı cami bulunan vesaikın gösterilmesi,

Gemi istasyonlarına ait esami mecmuası

6 - Atideki malûmatı ihtiva etmelidir :

(a. Geminin ismi ve müteakiben - eğer aynı namda başka vapur mevcut ise - çağırma işareti,

(b. Çağırma işareti,

(c. İstasyonun tabii bulunduğu memleket (muhtasar işaretle),

(d. Ayarın yapıldığı keşide tipi ve tevarüdü (tulü mevci) tabii keşide mevcesi işaret edilmelidir.

(e. Teşasının metre - amper cinsinden tabii iktidarı ve yahut, bu malûm değilse: antenin tulü ve cereyanın anten kaidesindeki şiddeti,

(f. Temin edilen servisin nevi (eğer istasyon bir taharri postasile mücehhez ise bu da gösterilmelidir) ve servis saatleri,

(g. Ücurat hesabının gönderileceği idare ve yahut hususî müessesese,

H — Gemi ücreti

7 - Aynı milliyetten iki gemi istasyonunun aynı namı haiz oldukları takdirde ücurat hesabının doğrudan doğruya gemi sahibine gönderilmesi icap eylediği şıkında seyrüsefer kumpanyasının ve yahut geminin ait olduğu amatörün ismi,

Tayyare istasyonlarına ait esami mecmuası

8 - Atideki malûmatı ihtiva etmelidir :

(a - İstasyonun çağırma işareti ve muhtemelen tayyarenin ismi,

(b - İstasyonun tabii bulunduğu memleketin ismi (muhtasar işaretle)

(c - Tayyarenin markası ve nevi,

(d - Ayarların icra olunduğu keşide tipi ve tevarüdü (tulü mevci) tabii keşide mevcesi işaret edilmelidir,

(e - Mutat güzergâh veyahut tayyarenin merbut bulunduğu mevki (Port d'attache)

(f - Temin edilen servislerin nevi ve servis saatleri, eğer istasyon bir taharri postasile mücehhez ise bunun da kaydedilmesi lâzımdır,

(g - Hesabın teati edileceği idare veyahut hususî müessesenin ismi,

(h - İcap ediyorsa, tayyare istasyonunun ücreti,

Telsiz inşiaatı istasyonlarına ait esami mecmuası,

Mezkûr istasyonlara ait cetvel âtideki malûmatı ihtiva eylemelidir :

(a. İstasyonun ismi,

(b. Mevcut ise çağırma işareti,

(c. Mürsile antenin arzı taksim ve derece, dakika ve saniye cinsinden arz ve tul ile gösterilen coğrafi vaziyeti, tul, Grinviç nisfunaharına göre hesap edilir.

(d. İrsal tevarüdü (tulü mevei),
(e. Teşâsuun metre - amper einsinden tabii iktidarı veyahut bu malûm değilse, antenin irtifarı ve cereyanın anten kaidesindeki şiddeti,

(f. İhtiyarî olarak, irsal gün ve saatleri, saatler Grinviç ayarile gösterilecek ve yaz için ayrı saat kullanılan memleketler senenin her iki devresi için olan saatleri bildireceklerdir.

(g. İrsali yapan idare veyahut hususî müessesenin isimi, istasyonlar servisini ve vüsatini gösteren rumuzlar,

§ 10 - Servis vesaikinde âtideki rumuzlar kullanılır:

PG. Umumî muhaberata açık istasyon,

PR. Mahdut umumî muhaberata açık istasyon,

M. Daimî (geceli gündüzlü) servis yapan istasyon,

Y. Güneşin doğuşundan batışına kadar açık istasyon,

X. Muayyen tatilleri olmayan istasyonu,

ZI. İkinci sınıftan, sekiz saat servisli gemi istasyonu,

Z 2 - İkinci sınıftan, on altı saat servisli gemi istasyonu,

FA. Uçuş istasyonu,

FC. Sahil istasyonu,

(a. Telsiz telgrafta, beş harflik tam çağırma işaretini birinci ve sonuncu harflerinden,

FS. Münhasıran hayatı beşerin selâmeti gayesile tesis edilmiş kara istasyonu,

FX. Sabit noktalar arasında muhaberat servisi ifa eden istasyon,

RF. Yerli telsiz fener istasyonu,

RG. Telsiz taharrisi istasyonu,

RS. Muhabere yolları umumî şebekesine merbut münhasıran ahız merkezi,

Rw. Dönen telsiz fener istasyonu,

§ II - Muhtelif esami mecmualarına verilecek umumî şekil üç numaralı lâhikada gösterilmiştir.

İdareler ve hususî müesseseler, beynelmilel kaleme gönderilecek cetvellerde aynı formülü kullanmağa mecburdurlar.

MADDE 14 —

Çağırma işaretleri

§ 1 - Mukavelenamenin ikinci maddesinin birinci fıkrasında mevzubahs yerli istasyonlarla kara istasyonları ve seyyar istasyonlar ve hususî tecrübe istasyonları âtideki tevzi cetvelinde her memlekete tahsis edilmiş olan beynelmilel seriden bir çağırma işaretine malik olacaklardır. Mezkûr cetvelde çağırma işaretleri için derpiş edilen ilk harf ve yahut ilk harfler istasyonların mensup oldukları milliyetleri temyiz eder.

§ 2 - Çağırma işaretleri:

(a. Yerli istasyonlarla kara istasyonları için üç harften,

(b. Gemi istasyonları için dört harften,

(c. Tayyare istasyonları için beş harften.

(d. Hususî tecrübe istasyonları için istasyonun milliyetini irae eden bir harfle bir şifreden ve bunu müteakip en fazla üç harflik bir guruptan müteşekkildir.

§ 3 - Havaî telsiz servisinde (Service radio-aérien) tayyar istasyonu, beş harflik çağırma işaretile muhabereyi tesis ettikten sonra:

Çağırma işaretlerinin tevzi cetveli

Memleketler	Çağırma işareti	Memleketler	Çağırma işareti	Memleketler	Çağırma işareti
Şili	CAA - CEZ	Hondüras Cümhuriyeti	HRA - HRZ	Sürinam	PZA - PZZ
Kanada	CFA - CKZ	Siyam	HSA - HSZ	(Muhtasar işaret)Q	
Küba	CLA - CMZ	İtalya ve müs- temlekeleri	I	Soviyet Rusya	RAA - ROZ
Marok. (Fas)	CNA - CNZ	Japonya	J	İran	RVA - RVZ
Boliviyası	CPA - CPZ	Cemahir mütte- hidei Amerika	K	Panama Cümhuriyeti	RXA - RXZ
Portekiz Müstemlekesi	CRA - CRZ	Norveç	LAA - LVZ	Litvanya İsveç	RYA - RYZ SAA - SMZ
Portekiz	CSA - CUZ	Arjantin Cümhuriyeti	LOA - LVZ	Lehistan	SPA - SRZ
Romanya	CVA - CVZ	Bulgaristan	LZA - LZZ	Mısır	SUA - SUZ
Üruguay	CWA - CXZ	İngiltere	M	Yunanistan	SVA - SZZ
Monako	CZA - CZZ	Cemahiri mütte- hidei Amerika	N	Türkiye İzlanda	TAA - TCZ TFA - TFZ
Almanya	D	Peru	OAA - OBZ	Guatemala	TGA - TGZ
İspanya	EAA - EHZ	Fenlandiya	OHA - OHZ	Kostarika	TIA - TIZ
İrlanda serbest Hükümeti	EIA - EIZ	Çekoslovakya	OKA - OKZ	Sar Havzası	TSA - TSZ
Liberiya Cümhuriyeti	ELA - ELZ	Belçika ve müstemlekeleri	ONA - OTZ	Hicaz Felemenk Hindistan	UHA - UHZ UIA - UKZ
Estonya	ESA - ESZ	Danimarka	OUA - OZZ	Lüksemburg	ULA - ULZ
Etiyopi	ETA - ETZ	Felemenk	PAA - PIZ	İslav ve Hırvat ve Sırp kralığı (Yugoslavya)	UNA - UNZ
Fransa ve müstemlekeleri ve himayesi altındaki memalik	F	Kürasao	PJA - PJZ		
İngiltere	G	Hint Felemenki	PKA - POZ		
Macaristan	HAA - HAZ	Brezilya	PPA - PYZ	Avusturya	UOA - UOZ
İsviçre	HBA - HBZ	Meksika	XAA - XEZ	Kanada	VAA - VGZ
Ekvator	HCA - HCZ	Çin	XGA - XUZ	El Salvador Cümhuriyeti	YSA - YSZ
Hayti Cümhuriyeti	HHA - HHZ	İfganistan	YAA - YAZ	Venezüella	YVA - YVZ
Dominiken Cümhuriyeti	HIA - HIZ	Yeni Hebrit	YHK - YHZ	Arnavutluk	ZAA - ZAZ
Colombiya Cümhuriyeti	HJA - HKZ	İrak	YIA - YIZ	Yeni Zelant	ZKA - ZMZ
Avusturya ittihadı	VHA - VMZ	Letonya	YLA - YLZ		
(Ter Növ) Arzı Cedit	VOA - VOZ	Danzig serbest şehri	YMA - VMZ	Paraguay	ZPA - ZPZ
İngiltere müstemlekâti ve inmayesi altındaki memalik	VPA - VSZ	Nikaragoa	YNA - YNZ	Cenubi Afrika İttihadı	ZSA - ZUZ
İngiliz Hindistanı	VTA - VWZ				
Amerika Müttahit Dvletleri	W				

(b. Telsiz telefonda - kumpanya veya şahıs - tayyare sahibinin ismini tamamı veya bir kısmı ile bunu takiben sicil markasını (La Marque d'immatriculation) son iki harfinden teşekkül eden muhtasar bir işaret istimal edebilir.

§ 4 - (1) Alfabenin yirmi altı harfi çağırma işaretini teşkil için istimal edilebilir. (Aksanlı harfler istimal edilemez).

(2) Bunlarla beraber âtideki harf terkipleri çağırma işareti olarak istimal edilemez:

(a. A ve B harfile başlayan terkipler, bu iki harf beynelmilel işaretler kodunun coğrafi kısmı için tahsis olunmuştur.

(b. Tehlike işaretleriyle veya bu neviden sair işaretlerle karışması mümkün olan terkipler;

(c. Telsiz irsalâtında istimal edilecek ihtisarlara tahsis edilen terkipler;

(d. Tayyare istasyonları için, ikinci harfi W olan terkipler;

§ 5 - (1) Her memleket, kendi istasyonlarının çağırma işaretini kendine tahsis edilen beynelmilel seriden intihap ve bu istasyonlardan her birine tahsis edilen çağırma işaretini beynelmilel kaleme tibliğ eyley.

MADDE 15—

Istasyonların teftişi

§ 1 - İrtibat limanları bir müstemlekedeyse veya himaye altındaki bir memlekette bulunan seygar istasyonlar ruhsatname (L'octroi des licences) noktai nazarından bunların otoritesine merbut ad-dolunurlar.

§ 2 - Bir seygar istasyonun tavakkuf ettiği memleketin salâhiyettar idareleri mezkûr istasyondan ruhsatnamesinin ibrazını talep edebilirler. Ruhsatname derhal ibraz edilebilecek veçhile hifzedilmedir. Ruhsatname ibraz edilmediği ve yahut ruhsatnamede bariz gayri tabiiikler meşhut olduğu takdirde, mezkûr idare, işbu nizamnamenin mecbur tuttuğu şeraite tevafuk edip etmediğini anlamak üzere telsiz tesisatını teftiş edebilirler.

§ 3 - (1) Her hangi bir idare balâdaki ikinci fıkrada muharrer tetbire müracaata mecbur kaldığı takdirde, mevzubahs istasyonun tabii olduğu idareye keyfiyetten derhal malûmat verir ve icap ederse on ikinci madde münderecatı veçhile hareket eder.

(2) İstasyonu teftiş eden idarenin memuru, istasyonu terk etmeden evvel meşhudatını kumandana veya (Madde 8) mesul zata ve yahut halefine bildirmeğe mecburdur.

§ 4 - Ruhsatnameyi haiz seygar istasyonlarını beynelmilel telsiz servisi için tatminine mecbur olduğu fennî şeraitle işletme şeraiti bahsinde hükûmetler kendi kara sularında mevkuten bulunan ve yahut topraklarında mevkuten tevakkuf eden eenebi seygar istasyonlara işbu nizamnamede münderiç şeraitten daha şiddetli şerait tahmil etmeği deruhte ederler. İşbu ahkâm, denizde hayatı beşerin muhafazasına dair olan mukavelenameye ait bulunmasından dolayı işbu nizamname ile tayin edilmiş olan ahkâma hiçbir suretle müessir değildir.

MADDE — 16

Seygar istasyonlar tarafından ifası muhtazî şerait

§ 1 - (1) Seygar istasyonlar, tevarüt ve mevce nevi noktai nazarından beşinci maddenin mevzuunu teşkil eden umumî ahkâma muvafık bir surette tesis edilmelidir. İşbu ahkâm mucibince, seygar istasyonlar tarafından saniyede üç yüz yetmiş beş kilo sıklıdan aşağı (tulümevci sekiz bin metreden yukarı) bir tevarütte - (B) nevinden - sönen mevceler istimali 1 kânunsani 1930 tarihinden itibaren menedilecektir.

(2) Bundan maada 1 kânunsani 1930 tarihinden itibaren seygar istasyonlar dahilinde (B) nevinden mevceci yeni hiçbir irsal tesisatı yapılmayacaktır. Mezkûr istasyonların tam takatta çalıştıkları zaman (işidilebilir tevarütlü) tağdiye muhavilesi methalinde ölçülmek şartile üç yüz vattan dun sarfiyat yaptıkları hal bu kayıttan müstesnadır.

(2) Balâdaki takat şeraitini haiz olan mürsileler müstesna olmak üzere miktarı ne olursa olsun (B) nevinden mevce istimali 1 kânunsani 1940 tarihinden itibaren menedilecektir.

§ 2 - (1) Beynelmilel bir itilâfname mucibince telsiz cihazile teçhizi mecburî olan bir gemi veya tayyarede müesses olup bahrî güzergâh kat eden her istasyon, A 2 ve yahut (B) nevinden saniyede 500 kilo sıklı (600 metre) mevce üzerinden irsal veya ahzedebilmelidir. Gemi istasyonları, bundan maada olarak, A 2 nevinden (ve yahut balâdaki ikinci fıkrâ ahkâmı kayıt ve şartile, (B) nevinden) saniyede 375 kilo sıklı (800 metre) tevarütlü mevce istimal edebilmelidir.

(2) Tayyare istasyonları A 2 yahut A 3 nevinden (ve yahut ta balâdaki birinci fıkrâ ahkâmı kayıt ve şartile, (B) nevinden) saniyede 333 kilo sıklı (900 metre) tevarütlü mevce istimal edebilmelidir.

§ 3- (1) Balâda mevzubahs sabit meğlerden maada olarak, A 1, A 2 veyahut A 3 nevinden mevçler irsali için teçhiz edilmiş olan seyyar istasyonlar beşinci madde ile müsaade edilen tekmiil mevçleri istimal edebilirler.

(2) B nevinden mevçler istimali münhasıran âtideki tevarüt (Tulü mevç) ler için mecazdır;

Saniyede kilo sıkl	Metre	Saniyede kilo sıkl	Metre
375	800	500	600
410	730	665	450
425	705	1000	300
454	660	1364	220

(3) Saniyede 665 kilo sıkl (450 metre) lik (B) nevinden mevç istimali, mezkûr mevcein telsiz inşiaatını ihlâl edebileceği mntakalarda şimdiden memnudur.

(4) Muhabere için saniyede 1000 kilo sıkl (300 metre) lik (B) nevinden mevç istimali mahallî saat 18 ile 24 arasında şimdiden memnu olup nihayet 1 haziran 1930 tarihinden itibaren tamamen menedilecektir.

Bununla beraber, mezkûr mevç telsiz inşiaatını ihlâl etmemek şartile balıkçı vapurlarındaki istasyonlarda kendi aralarında telsiz taharrisi usulile mevzi tayini için gayri muayyen müddetle ve saat tahdidatı mevzubahs olmaksızın istimal edilebilecektir.

§ 4 - Seyyar istasyonların saniyede 125 ile 150 kilo sıkl (2400-2000 metre) arasında (A) nevinden mevç irsali için tesis edilmiş bilecümle cihazları, mezkûr bant dahilinden intihap edilmiş asgarî üç tevarüt istimaline ve bu tevarütlerin birinden diğesine sür'atle geçebilmeğe müsait bulunmalıdır.

§ 5 - (1) Mecburî olarak telsiz cihazlarla mücehhez gemilerdeki tekmiil istasyonlar saniyede 500 kilo sıkl (600 metre) lik mevç ile bundan maada olarak yaptıkları servisin ifası için muktazi tekmiil mevçleri ahzedebilmelidir.

(2) Mezkûr istasyonlar 1 kânunusani 1932 tarihinden itibaren aynı tevarütler üzerinden A 1 ve A 2 nevilerinden mevçleri sühulet ve mükemmeliyetle ahzedebilmelidir.

§ 6 - Seyyar serviste müstamel irsal cihazları irsal takatını tenkisa müsait tertibatla mücehhez olmalıdır.

Bu hüküm, tağdiye takatı 300 vatrı tecavüz etmeyen mürsileler hakkında tatbik olunmaz.

7 - Ahz cihazları o suretle müesses bulunma-

lıdır ki antende tesir tarikile husule getirdikleri cereyan yakın istasyonları rahatsız etmemek için, mümkün olduğu kadar az olsun.

8 — Tekmiil seyyar istasyonların irsal ve ahz cihazları dahilinde tevarüt mümkün olduğu kadar süratle tebdil edilebilmelidir. Tekmiil tesisat muhabere teessüs etmiş iken irsalden ahze ve ahizden irsale geçmek için muktazi zaman mümkün olduğu kadar az olacak veçhile yapılmış bulunmalıdır.

MADDE 17 —

Çağırma ve dinleme mevçleri

1 — (1) Saniyede 360 ve 515 kilo sıkl (83 - 580 Metre) arasıki bant dahilinden (B) nevi için kabul edilen mevçler yalnız şunlardır:

Saniyede 375, 410, 425, 454 ve 500 kilo sıkl (800, 730, 705, 660, ve 600 Metre.)

(2) Mecburî olarak telsizle mücehhez bir gemide bulunan tekmiil gemi istasyonları ile sahil istasyonları tarafından istimal edilmesi icap eden çağırma umumî mecesi saniyede 500 kilo sıkl (600 Metre) lik mevçtir. (A 1, A 2 ve yahut B).

(3) Saniyede 500 kilo sıkl (600 Metre) lik mevç haricinde, 485 ve 515 kilo sıkl (620 580 Metre) arasında alınan her neviden mevçlerin istimali memnudur.

(4) Saniyede 500 kilo sıkl (600 Metre) lik mevç, beynelmilel çağırma ve tehlike mevçidir. Mezkûr mevç, tehlike, müstacel, emniyet ve çağırma işaretlelerini ihlâl etmediği takdirde diğere hususatta fakat ihtiyatla istimal edilebilir.

(5) Sahil istasyonları saniyede 500 kilo sıkl (600 Metre) lik mevçten maada olarak asgarî bir mevç dahd istimal edebilecek halde olmalıdır.

Esami mecmuasında mezkûr munzam mevcein altı istasyonun tabii çalışma mevci olduğunu irae etmek üzere çizilir.

Bu suretle intihap edilen munzam mevçler, gemi istasyonları mevçlerinin aynı olabileceği gibi başka da olabilirler. Her halde, sahil istasyonlarının çalışma mevçleri mücavir istasyonlarda müdahale husule getirmeyecek veçhile intihap edilmelidir.

(6) Esami mecmuasında altları çizilen tabii çalışma mevçlerinden maada olarak, sahil ve gemi istasyonları, müsaade edilen bant dahilinden, muvafık addedecekleri munzam mevçleri istimal edebilirler. İşbu mevçler esami mecmuasında altları çizili olmayarak münderiçtir.

2 — (1)-Denizde gemiler ve deniz üzerinde tay-

yareler, hayatı beşerin emniyetini tezyit için tekml bahri seygar servis istasyonları, çalışma saatleri müddeti zarfında saatte iki defa olmak üzere ve her saatin (Garinviç saati) 15 ve 45 inci dakikalarında başlayarak beher defasında üçer dakika tehlike mevcesini saniyede 500 kilo sıkl (600 metre) üzerinden dinlemeyi temin için nafi tedabir ittihazına mecburdurlar.

(2) Denizdeki gemilerle telsiz telgraf muhaberesi, matbuat... v. s. servisi temin eden istasyonlar balâda zikredilen fasılalar zarfında sukûtü muhafaza mecburdur. Yalnız 19 uncu maddede 25-27 inci fıkralarda derpiş edilen keşideler bu fasılalar zarfında icra edilebilir.

(3) Bununla beraber, ve müstesna olarak devamlı mevçler ianesile muhabere için teğhiz edilmiş olan kara istasyonları ve gemi istasyonları, işbu fıkranın (1) numaralı kısmında söylenildiği veçhile aynı zamanda tehlike mevci üzerinden memnuniyet bahiş bir dinleme yapabilecek vaziyette iseler mevzubahs fasılalarda dahi muhabereye devam edebilirler.

3 - Seygar servise tahsis edilen 100 - 160 kilo sıkl (3000 - 1875 metrelik) lik bant dahilinden A 1 nevili mevçler istimal eden seygar servis istasyonları işletmesinde âtideki kavait takip olunmalıdır :

(A. Devamlı uzun mevç üzerinden muhabere temin eden her sahil istasyonu, esami mecmuasında başkaca muharrer olmadıkça, saniyede 145 kilo sıkl (2100 metre) lik mevç üzerinde dinlemeğe mecburdur. Sahil istasyonları tekml muhaberelelerinde kendisine tahsis edilen mevç veya mevçler üzerinden muhabere tesis etmek arzu eylediği takdirde, nomanklâtürde başka şekilde muharrer olmadıkça saniyede 143 kilo sıkl (2100 metre) lik mevç istimaline mecburdur. Umumi irtibat mevci olarak intihap edilen bu mevç :

10 Çağırma ve çağırmalara cevap için.

20 Muhaberatın keşidesine tekaddüm eden işaretin keşidesi için istimal edilmelidir.

(C. Bir seygar istasyon, diğer bir seygar servis istasyonu ile umumî irtibat mevci üzerinden muhabereyi tesis ettikten sonra, muhaberatını müsaa-de edilmiş olan bant dahilindeki herhangi bir mevç üzerinden keşide edebilir. Şu şartlaki her hangi bir sahil istasyonunun çalışmasını ve yahut çağırma mevci üzerinden hali cereyanda olan diğer bir muhabereyi ihlâl eylememelidir.

(D. Umumi kaide olarak, devamlı uzun mevçler

üzerinden servis ifası için teçhiz edilmiş ve diğer bir mevç üzerinden bir muhabereye girişmemiş olan her seygar istasyon, diğer seygar servis istasyonlari muhaberat teatisine imkân bahş olmak üzere, mevzubahs istasyonun ait bulunduğu sınıfa göre derpiş edilen saatler müddetince ve Grinviç saatile her saatin 35 inci dakikasının mebdetine kadar on dakika bir müddet zarfında 145 kilo sıkl (2100 metre) lik mevç üzerine avdete mecburdur.

(E : (1) Sahil istasyonları kendi muhaberatı listelerini kendilerine tahsis edilen mevç veya mevçler üzerinden nomanklâtürde muharrer muayyen saatlerde keşide ederler.

(2) Sahil istasyonları kendi muhaberat listelerinin işbu keşidesi için bu veçhile tespit edilen saatler haricinde ve hale veya yapacakları işe göre diğer tekml saatlerde seygar istasyonları münferiden çağırabilirler. Mezkûr ferdî çağırma-lar, muhaberatta teraküm olmıyan mmtakalarda, 143 kilo sıkl (2100 metre) lik mevç üzerinden yapılabilir.

(F - Devamlı uzun mevçlerle mücehhez kara istasyonları tarafından temin edilen servise müteallik hususî ahkâm nomanklâtürde ayrı bir bentle tasrih edilmiştir.

MADDE 18 —

İmdat tesisatı

§ 1 - Denizde hayatı beşerin selâmeti hakkındaki mukavelename imdat tesisatı mücehhez olması lâzım gelen gemilerin hangileri olduğunu tayin ve bu neviden tesisatın haiz olması icap eden şeraiti tarif eder.

§ 2 - İmdat tesisatının istimali için işbu nizamnamenin tekml mevadı nazarı itibare alınmalıdır.

MADDE 19 —

(*Tehlike, imdat, müstaceliyet ve emniyet işaretleri*)

(Sığnaux de détresse, d'alarme, d'urgence et de securité)

§ 1 - Tehlike işareti (... — — — ...) gurbundan ibaret olup mezkûr gurup bunu keşide eden istasyonu hamil gemi, tayyare velhasıl her nevi sefinenin fevkalâde bir tehlike altında olduğunu ve derhal imdat istediğini ifade eder.

Tehlike çağırması

(Appel de détresse)

§ 2 (1) Tehlike çağırması üç defa keşide edilen

tehlike işaretile bunu takiben verilen (D) kelimesinden ve tehlike halinde bulunan seygar istasyonun yine üç defa olmak üzere verilen çağırma işaretinden mürekkeptir. Bu işareti işiden teknil seygar istasyonlarla kara istasyonları, tehlike çağırma- larını veya telgrafnamelerini ihlâle müsaait olan her nevi keşideyi derhal tevkif ederek tehlike çağırması mevci üzerinden dinlemeğe mecburdur. Bu çağırma muayyen bir istasyona hitaben yapılamaz.

(2) Aynı kaide ağızla söylenecek olan (M A Y D A Y) ifadesinden ibaret telsiz telefon tehlike çağırması hakkında da tatbik olunur. [M A Y D A Y] ifadesi (m'aider) bana yardım) ifadesinin Fransızca teleffuzuna tekabül eder.]

Tehlike telgrafnamesi
(Message de détresse)

§ 3 — Tehlike telgrafnamesi, tehlike çağırma- sile bunu takiben tehlikede bulunan geminin, tayyre veya sefinenin isminden ve mezkûr sefinenin vaziyetine ve talep edilen muavenetin mahiyetine müteallik işarattan tereküp eder.

§ 4 — Umumî kaide olarak denizde veya deniz fevkinde bir gemi veya tayyare mevzubahs olduğu takdirde vaziyet (North) veya (South) (şimal veya cenup) ve (EAST) veya (WEST) şark veya garp) kelimelerinden birile müterafık olmak üzere derece ve dakikalar için rakam istimal edilerek tul ve arz (Grinviç).cinsinden ifade edilmelidir. Dereceler, dakikalardan bir nokta ile tefrik edilir.

Malûm bir coğrafi noktaya nisbetle hakikî mevzi ve milibahrî cinsinden mesafede muhtemelen verilebilir.

§ 5 — Tehlike çağırma veya telgrafnamesi, seygar istasyonu hamil bulunan tayyare veya sefinenin kumandan ve yahut mes'ul zatının müsaa- desini olmadıkça verilemez.

§ 6 — Tehlike halinde bulunan bir gemi üzerindeki istasyon tehlike çağırma- larını saniyede 500 kilo sıkl (600 Metre) lik ve tereihan A 2 ve yahut (B) nevinden mevç üzerinden keşide etmelidir. Bu çağırma- yı mümkün olduğu kadar sür'atla tehlike telgrafnamesi takip eylemelidir.

§ 7 — Tehlike çağırma ve telgrafnamesi bir cevap alınmayıca kadar fasılalı bir surette ve bilhassa 17 inci maddenin 2 inci fıkrasında muharrer sükût devreleri esnasında tekrar edilmelidir. bununla beraber, çağırma- ya cevap vermek üzere hazırlanmakta olan istasyonların irsal aletlerini harekete vaz için vakt bulabilmelerini teminen fasılalar

kâfi derecede uzun olmalıdır. Hali tehlikede bulunan gemi istasyonu saniyede 500 kılo sıkl (600Metre) lik mevç üzerinden keşide ettiği bir tehlike çağırma veya telgrafnamesine cevap almadığı takdirde, çağırma veya telgrafname nazarı dikkati celbetmesi mümkün olup boş bulunan diğer teknil mevçler üzerinden tekrar edilebilir.

§ 8 - Bundan maada, diğer bir seygar istasyonun tehlikede olduğunu müşahede eden bir seygar istasyonu:

(A : Tehlikede bulunan istasyon bizzat keşide edemiyorsa,

(B : Müdahale eden istasyonu hamil geminin, tayyarenin veya alelitlak sefinenin kumandanı (veya halefi) muavenetin elzem olduğunu hükmederse, tehlike telgrafnamesi keşide edebilir.

§ 9 - (1) Her halde kendilerine yakın olduğuna şüphe olmıyan bir seygar istasyondan tehlike telgrafnamesi alan istasyonlar (âtideki 15 ve 16 mcr fıkralara müracaat) mezkûr tehlike telgrafnamesinin ahzını derhal tasdik etmeğe mecburdurlar. Ancak bu cevabın diğer istasyonlar tarafından verilmekte olan ahız malûmatının keşidesini ihlâl etmemesine itina eylemelidirler.

(2) Her halde kendilerine yakın olmadıkça şüphe olmıyan bir seygar istasyon tehlike telgrafnamesi alan istasyonlar, daha yakın bulunan istasyonların bilâ tedahül cevap ve ahız tasdikı vermelerine imkân bahşolmak üzere, ahız ihbarı vermeden evvel kısa bir müddet mürurunu beklemelidirler.

Tehlike muhaberatı

§ 10 - Tehlike muhaberatı, tehlikede olan seygar istasyon için derhal ifası muktazi muavenet hakkındaki teknil telgrafnameleri ihtiva eder.

§ 11 - Teknil tehlike muhaberatı, tevdi saattinden evvel keşide edilen tehlike işaretini ihtiva eylemelidir.

§ 12 - Tehlike çağırma- sının idaresi, tehlikede bulunan seygar istasyona veyahut (8 inci fıkranın A bendine tevfikân) tehlike çağırma- sını veren seygar istasyona aittir. Mezkûr istasyonlar tehlike çalışması- nın idaresini diğer bir istasyona terkedebilirler.

§ 13 - Tehlike muhaberatı mmtakasında olup mezkûr muhaberata iştirak etmiyen teknil istasyonlar, tehlike çalışması- nın hitamına kadar tehlike mevç istimalinden içtinaba mecburdurlar. Bu meşai tehlike mevci üzerinden teessüs eder

etmez bu mesaiye iştirak etmiyen seyyar istasyonlar A 1 nevinden müsaade edilmiş olan diğer mevçler üzerinden mutad servislerine devam ederler. Ancak bu suretle çalıştırları müddetçe hiç bir şey kendilerini tehlike muhaberatını almaktan menedememelidir.

§ 14 - (1) tehlike çalışması hitam bulup ta sükû-tun muhafazasına artık lüzum kalmadığı zaman bu mesaiyi idare eden istasyon tehlike mevci üzerinden ve S O. adresile tehlike çalışmasının hitam bulduğunu mübeyyin bir telgrafname keşide eder. Bu telgrafname âtideki şekilde olacaktır:

CQ. Çağırma işareti - üç defa - (D) kelimesi, telgrafnameyi keşide eden istasyonun çağırma işareti, tehlike işareti telgrafnamenin tevdi saati, tehlikede olan seyyar istasyonun ismi ve çağırma işareti, (Trafic détresse terminé=tehlike muhaberatı bitmiştir) kelimeleri.

(2) Bu telgrafname icap ediyorsa, tehlike muhaberatını icra olunduğu diğer mevçler üzerinden de tekrar edilir.

Bir tehlike telgrafnamesinin ahzini tasdiki

Bir tehlike çağırma veya telgrafnamesinin tekrarı

§ 15 - Bir tehlike telgrafnamesinin ahzi âtideki şekilde tasdik edilir:

Tehlikede bulunan seyyar istasyonun çağırma işareti (üç defa) (D) kelimesi. Ahzi ihbar eden istasyonun çağırma işareti (üç defa) (RRR gurubu) tehlike işareti.

§ 16 - Bir tehlike telgrafnamesinin ahzini tasdik eden her seyyar istasyon tehlikede bulunan istasyona derhal muavenet bahsında daha iyi vaziyette bulunan diğer istasyonların muhaberatını karıştırmamağa ihtimam ederek 4 üncü fıkrada muharrer şekil tahtında isim ve vaziyetini süratı mümkün ile bildirmeğe mecburdur.

§ 17 - Saniyede 485 - 515 kilo sıkl (620-580 metrelik) bant dahiline girmiyen devamlı mevçler istimal eden bir seyyar istasyon 500 kilo sıkl (600 metre) lik mevç üzerinden mecburî olan sükût devreleri haricinde 500 kilo sıkl (600 metre) lik bir mevç üzerinden neşredilmiş bir tehlike telgrafnamesi işidir de mezkûr istasyonu hamil bulunan gemi tayyare veya diğer sefineye yardıma gelecek bir vaziyette bulunmıyor ise mezkûr istasyon civarında bulunup balâdaki banda gayri dahil mevçler üzerinden çalışan diğer seyyar istasyonların nazarı dikkatini celp için mümkün olan bilcümle tertibatı almağa mecburdur.

§ 18 - Tehlike çağırma veya telgrafnamesinin hali tehlikede olan istasyondan maada seyyar istasyonlar tarafından tekrarı, ancak faidesiz tekrarlarla karışıklıklar husulüne mahal kalmamasına itina etmek şartile, mezkûr istasyonların kumandan veya halefinin müsaadesile caiz olur.

§ 19 - Bir tehlike çağırma veya telgrafnamesini tekrar eden istasyon bunun nihayetinde (D) kelimesile bunu takiben üç defa keşide edilmek üzere kendi çağırma işaretini ilâve eder.

§ 20 — Bir istasyon tehlike çağırması veya telgrafnamesi alıp ta yardıma gelecek bir vaziyette olmadığı ve tehlike telgrafnamesinin de ahzini tasdik edilmediğini zannettiği takdirde, mezkûr telgrafnameyi tekmlil kudretile tehlike mevcesi üzerinden tekrar etmeğe ve nafi bir surette müdahale edebilecek makamı haberdar eylemek için muktazi bilcümle tedabiri ittihaz eylemeğe mecburdur.

Otomatik imdat işareti

(Signal d'Alarme automatique)

§ 21 — Otomatik imdat işaretinin terkibi âtideki şeraiti cami olmalıdır:

(a) Bu işaret el ile ve yahut otomatik bir alet ianesile bilâmüşkilât ve zamanın mesahası noktasında saniyeleri irae eden bir cep veya duvar saattinden daha büyük olmaması lâzımgelen bir sıhhatle verilebimelidir.

(b) Terkibi tamamen açık ve mors alfabesine vakıf olmıyan bir kimse tarafından da kolaylıkla tanınacak ve hile olmalı ve:

10 Müteaddit postaların çalıştığı ve havaî tesirler (Atmosphérique) den müthassıl karışıklıklar mevcut olduğu zaman dahi imdat işaretine cevap veren,

20 İmdat işaretile birlikte olmadıkça kuvvetli işaret veya atmosferik tesirile harekete gelmiyen,

30 Aynı antene bağlı bir detektör - kristal (Detecteur - Cristal) ahizeye müsavi hassasiyete malik olan,

40 Tabii bir şekilde işlemeye nihayet verince ihbar eden, otomatik bir ahizenin sühuletle vücade getirilmesine pek müsait bulunmalıdır.

Mezkûr terkip varyometre (Variomètre) nin ayrı ve işletilmesi için istimal edilen işarettten farklı olmalıdır.

d Bir otomatik imdat ahizesi her hangi bir idareye tabi gemilerde istimal için kabul edilmeden evvel, mezkûr idare, müsait karışıklıklar şeraiti

dahilinde yapılacak ameli tecrübeler ianesile, aletin işbu nizamname ahkâmını tatmin ettiğine kanaat getirmelidir.

(e Atideki imdat işareti şimdiden kabul edilmiştir: her hattın müddeti devamı dört saniye ve iki hat arasındaki fasılanın müddeti devamı bir saniye olmak üzere bir dakika zarfında keşide edilen on iki hatlık bir seri,

(f Mezkûr hususî işaretten gaye yalnız imdat işareti vermeğe mahsus alâtm işletilmesi olup münhasıran tehlike işaretinin takip edeceğini bildirmek için istimal olunmalıdır.

(g (e de bildirilen imdat işareti nevinin kabülü her hangi bir idareyi balâda tespit edilen şerhite tevafuk eden ve nizamı tehlike işareti (... — — — ...) ile işleyen bir otomatik alet için müsaade itasmdan menedemez.

Müstaceliyet işareti

(Signal d' «urgence»

§ 22 - (1) Müstaceliyet işareti xxx gurubunun müteaddit defalar tekrarıdan ibarettir. Keşide her gurubun harflerini birbirinden ve müteakip gurupları da birbirinden eyice tefrik etmelidir. Mezkûr işaret bir çağırmadan evvel keşide edilir. Müstaceliyet işareti çağırın istasyonun, kendisini hamil bulunan veyahut kendi tarafından görülmekte olan gemi veya tayyare veya sefinenin veyahut ta kendi gemisinde veyahut görmekte olduğu gemide bulunan bir şahsın selâmetine ait pek müstacel bir telgrafnamesi olduğunu gösterir. Telsiz havaî servisinde: bir tayyare istasyonu, tayyareyi karaya inmeğe mecbur eden bir hasarı derhal muaveneti iltizam etmeksizin bildirmek istediği zaman müstaceliyet işareti olarak telsiz telgraf ve gerek telsiz telefonda P A N ifadesi istimal olunur. Bu işaret telsiz telgrafla veriliyorsa A N işaretlerinin P işaretine tahavvül etmemesi için üç harf birbirinden eyice tefrik edilmelidir.

(2) Müstaceliyet işareti, tehlike muhaberatı müstesna olmak üzere diğer bütün muhaberat üzerine rüchânı haiz olup bunu işiten tekmiil seyyar istasyonlarla kara istasyonları müstacel muhaberatı karıştırmamağa itina eylemeğe mecburdurlar.

(2) Umumî kaide olarak, müstaceliyet işareti yalnız bunu keşide eden istasyon muayyen bir istasyona hitap ettiği takdirde istimal edilebilir.

§ 23 - (1) Müstaceliyet işaretini işiten seyyar istasyonlar en aşağı üç dakika dinleme vaziyetin-

de kalmağa mecburdurlar. Bu müddetin müru-runda ve hiç bir müstacel telgrafname işidilmediği takdirde mezkûr istasyonlar mutat servislerine tekrar başlayabilirler.

(2) Bunula beraber, müstaceliyet işaretille bunu takip eden çağırmanın keşidesi için istimal edilen mevçlerden gayri müsaadeli meçler üzerinden hali muhaberede olan kara ve gemi istasyonları servislerine bilâtevakkuf devam edebilirler.

§ 24 - Müstaceliyet işareti, seyyar istasyonu hamil gemi, tayyare veya her nevi diğer sefinenin kumandan veya mes'ul zatın müsaadesi olmadıkça keşide edilemez.

Emnüselâmet işareti

(Signal de Sécurité)

§ 25 - Emnüselâmet işareti bir birinden eyice tefrik olunmak üzere keşide edilen TTT gurubile bunu takiben verilen De kelimesinde ve keşide eden istasyon çağırma işaretinden tereküp eder. Emnüselâmet işareti mezkûr istasyonun seyrifefainin emniyet ve selâmetine ait olan ve yahut meteorolojik ihtarat telgrafnamelerine müteallik mühim istihbarat veren bir telgrafname keşide edeceğini gösterir.

§ 26 - Emnüselâmet işareti veya telgrafnamesi 500 kilo sıkl(660 metre) lik ve hale göre gemi ve tayyare istasyonlarının dinleme halinde oldukları tabii mevç üzerinden keşide edilir.

§ 27 - Emnü selâmet işareti, (Madde §17 (2) mucibince hasıl olan ilk sükût devresi zarfında ve mezkûr devrenin sonuna doğru keşide edilir. Bu işareti alan tekmiil istasyonlar, gemi istasyonu ise tabii çağırma mevci üzerinde ve tayyare istasyonu ise müsaade edilen mevç üzerinde, emnüselâmet işareti ile haber verilen telgrafnamenin hitamına kadar dinleme vaziyetinde kalmağa mecburdur. Mezkûr telgrafnamenin keşidesi sükût devresinin hitamını müteakip başlar.

MADDE 20 —

Seyyar servis istasyonlarının çalışma evkatı

Kara istasyonları

§ 1 - (1) Kara istasyonlarının servisi mümkün oldukça daimî (gece ve gündüz) dür. Bununla beraber, bazı kara istasyonları mahdut müddetli bir servis ifa edebilirler. Her idare ve yahut memleket kanunları tarafından hukuku tanınmış olan ruhsatnameli her hususî müessese, hükmü altındaki kara istasyonlarının servis saatlerini tespit eder.

(2) Servisi daimî olmıyan kara istasyonları:

1° Bir tehlike çağırması ile başlayan tekmil işleri ikmal etmeden,

2° Kendi tesir sahalarında bulunup mevcudiyetlerini işin kat'î olarak tatilinden evvel ihbar eden seyyar istasyonlardan çıkan ve yahut mezkûr istasyonlara ait bulunan bilcümle telsiz telgrafnameleri teati etmeden evvel işine nihayet veremez.

(3) Uçuş istasyonlarının servisi mevzubahs istasyonun telsiz muhaberelelerinin temin ettiği güzergâh veya güzergâhlara ait mintaka veya mintakalar dahilinde uçuşun bütün devamı müddetince devam eder.

Gemi istasyonları

§ 2 - (1) Umumî muhaberat beynelmilel servis noktai nazarından gemi istasyonları üç sınıfa münkasemdir:

1 inci sınıf: Daimî servis ifa eden istasyonlar,
2 inci sınıf: Mahdut müddetli muayyen bir servis ifa eden istasyonlar,

3 üncü sınıf: Servis müddeti ikinci sınıf dahilindeki istasyonlar için derpiş edilen servis müddetinden daha az olan istasyonlarla servis müddeti muayyen olmıyan istasyonlar,

(2) İşbu maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde münderiç ahkâm, tehlike servisi için, mümkün olduğu kadar mezkûr bendin 20 numarasındaki münderecat ruhuna muvafık olarak, kat'î bir surette gemi istasyonlarında da tatbik olunur.

(3) Bu bapta kendi kavaninini de nazarı itibara alarak ve lüzumu kadar muhabereci bulundurulmasını istilzam suretile kendi milliyetinden olan gemi istasyonlarında servisin intizamını temin, âkit hükûmetlere terettüp eder.

(4) İkinci sınıfa dahil gemi istasyonları seferleri esnasında âtideki veçhile servis temin etmelidir.

(a. Kısa seferler halinde, merbut bulunduğu idare tarafından tespit edilen saatler zarfında,

(b. Diğer ahvalde, en aşağı 5 numaralı lâhikada kendilerine tahsis edilen müddet zarfında, işbu müddet ruhsatnamede muharrerdir.

Tayyare istasyonları

§ 3 - Tayyare istasyonları iki sınıfa münkasemdir:

1 inci sınıf: Uçuş müddetince servis ifa eden istasyonlar,

2 inci sınıf: Çalışma saatleri muayyen olmıyan istasyonlar,

§ 4 - Beynelmîlel umumî muhaberat servisi ifası için seyyar istasyonların asgarî:

(a. 1 inci sınıftan seyyar istasyonlar için: birinci sınıftan şehadetnameyi haiz bir muhabereciye,

(b. 2 inci sınıftan seyyar istasyonlar için: birinci veya ikinci sınıf şehadetnameyi haiz bir muhabereciye,

c. 3 üncüsınıftan servis istasyonları için: ikinci sınıf şehadetname istihsâli için muvaffakiyetle imtihan veren bir muhabereciye malik olması lâzımdır.

MADDE 21 —

Ruhsatnamelere dercedilecek malûmat

Bir gemi veya tayyare istasyonuna ruhsatname veren hükûmet, mezkûr istasyonun hangi sınıfa ait olduğunu ruhsatnameye derceder. İkinci sınıftan bir gemi istasyonu mevzubahs olduğu zaman, ruhsatname istasyona tahsis edilen servis müddetini de 5 numaralı lâhikadaki işarete tevfikân gösterecektir.

MADDE 22 —

Telsiz telgrafnamelerin adresi

§ 1 (1) Mevridi seyyar istasyon olan telsiz telgrafnamelerin adresi mümkün olduğu kadar tamam olmalıdır.

Mezkûr adres mecburî olarak âtideki tarzda tahrir edilir:

(a) Ledelicap mütemmim işaret ile birlikte mürselünileyhin isim veya mahlası,

(b) Geminin ismi ve yahut tayyare ise, esami mecmuasının birinci sütununda muharrer olduğu şekilde çağırma işareti,

(c) Keşide ile mükellef olan kara istasyonunun, esami mecmuasında muharrer olduğu şekilde, ismi,

(2) Bunlarla beraber, § 1 (1) b) de muharrer isim ve çağırma işareti yerine, mesuliyet mürsile ait olmak üzere, seyyar istasyon tarafından katedilecek güzergâha ait malûmat kullanılabilir. İşte güzergâh hareket ve muvasalât mevkii ve yahut buna muadil diğer işaret ile tayin edilir.

(3) Bir seyyar istasyondan alınan her hangi bir telsiz telgrafnamenin umumî şebekenin muhabere tarifleri üzerinden tekrar sevki esnasında, kara istasyonu, mahreç merkezi olarak telsiz telgrafnamenin çıktığı seyyar istasyonun esami mecmuasında

muharrer olduğu veçhile ismini ve müteakipen de mezkûr kara istasyonunun ismini keşide eder.

2. (1) Telgraf merkezinin resmî esami mecmuasını bulundurmağa mezun olan seyyar istasyonlar mevret telgraf merkezinin isminden sonra taksimatı arzîye ismini ve muhtemelen de - ilâve edilmediği takdirde keşidenin bilâtereddüt icrası imkânından şüphe ederlerse - mevcut merkez ismini ilâve ettirebilirler.

(2) Telgraf merkezlerinin ismi ve mütemmim işaret bu takdirde bir kelime olarak tadat ve ücret ona göre istifa edilir. Telsiz tegrarnameleri alan kara istasyonunun memuru bu işaret ipka veya hazf veyahut ta mevret merkez ismini, telsiz telgrafnamenin hakikî mevredine keşidesini temin için lüzumu veçhile tadil eder.

MADDE 23 —

Seyyar servis muhaberenin tesisi bahsında rüchaniyet sırası

Seyyar serviste muhaberenin tesisi bahsında rüchaniyet sırası berveçhi âtidir.

1° Tehlike çağırması, tehlike telgrafnamesi ve tehlike muhaberatı.

2° Bir müstaceliyet işaretinden sonra vaki muhaberat,

3° Bir emnü selâmet işaretinden sonra vaki muhaberat,

4° Telsiz taharrisi usulü ile mevzi tayinine müteallik muhaberat,

5° Diğer bileümle muhaberat.

MADDE 24 —

§ 1 - (1) Kaidei umumiye olarak, kara istasyonu ile muhaberenin tesisi seyyar istasyona terettüp eder. Seyyar istasyonu, muhaberenin tesisi için kara istasyonunu mezkûr istasyonun tesir sahasına vasıl olduktan sonra çağırabilir.

(2) Esas itibarile, mevcudiyetini kendisine bildirmemiş bulunan bir seyyar istasyon için yazacak muhaberesi olan kara istasyonu, kendi menzili dahilinde ve dinleme vaziyetinde olduğuna kani olmadıkça mezkûr seyyar istasyonu çağırılmamalıdır.

§ 2 - (1) Bununla beraber, kara istasyonları o anda yazılacak muhabere mevcut olan tekmil seyyar istasyonların çağırma işaretlerinden müteşekkil çağırma listelerini alâkadar hükümetlerle aktedilmiş itilâfat mucibince muayyen fasıllarla keşide edebilirler. Çağırılmalarını 500 kilo

sırlı (600 metre) lik mevç üzerinden keşide eden kara istasyonları, listelerindeki çağırma işaretlerini alfabe suretile keşide ederler.

Devamlı mevç istimal eden kara istasyonları bu çağırma işaretlerini kendilerine en muvafık görünen sıra ile keşide ederler.

(2) Kâffeî ahvalde, mezkûr keşidede kendi çağırma işaretlerini işiten seyyar istasyonlar balâdaki § 1 - ahkâmına tevfiiki harekete ve kendilerinin çağırıldıkları sıraya mümkün olduğu kadar riayet ederek ilk imkânda cevap vermeli-dirler. Kara istasyonlarının çağırma listelerini keşide ettikleri saat ve bu hususta istimal eyledikleri tevarüt ve mevç nevi esami mecmuasında muharrerdir.

(3) Kara istasyonu, alâkadar her seyyar istasyona kendisile çalışmak için kullanılacak tevarüdü ve mevç nevini ve bu çalışmanın başlayabileceği tahmini saati bildirir.

§ 3 - Bir kara istasyonu bilamel aynı denilecek bir zamanda müteaddit seyyar istasyonlardan çağırma işaretleri aldığı takdirde istasyonların hangi sıra dahilinde muhaberelelerini keşide edebileceklerini tayin eder. Bu hususta vereceği kararın münhasıran çağırılan istasyonların her birine en çok telsiz telgrafname teatisi imkânı lüzumundan mülhem olması lâzımdır.

§ 4 - (1) Bir kara istasyonu, her hangi bir seyyar istasyonun çağırma işaretlerine cevap verdiği zaman lüzum gördüğü takdirde ve muhassas rumuzu ianesile mezkûr istasyondan mevcut telsiz telgrafnamelerin adedini sorabilir.

(2) Eğer kara istasyonu, seyyar istasyonu hamil bulunan gemi ve tayyare veya diğer sefinenin mevkiî, seyahat tariki, şüaatı veya uğrayacağı iskeleler hakkındaki malûmatın bilinmesine lüzum görürse mezkûr istasyon bu malûmatı seyyar istasyonu hamil bulunan gemi, tayyare ve diğer sefinenin kumandan veya mes'ul zatına hitaben yazacağı ücretsiz bir servisle sorar. Kumandan veya mes'ul zata mes'uliyeti kendisine ait olmak üzere ya cevap verir, ve yahut vermez. Seyyar istasyon balâda söylenildiği veçhile sorulup cevap verilmeden evvel bu nevi malûmatı ita etmemelidir.

§ 5 - Sahil istasyonları ile seyyar istasyonlar arasındaki muhabere muhaberatı seyyar istasyon keşide sırasına, keşide saatine ve çalışmanın tatiline müteallik kâffeî mesailde sahil istasyonu tarafından verilen talimata tevfiiki hareket eder. Bu hüküm tehlike halâtı hakkında tatbik olunmaz.

§ 6 - Seyyar istasyonlar arasındaki teatiyatta ve tehlike hali müstesna olmak üzere çalışmayı yukarıdaki § 5 de beyan olunduğu veçhile çağrılan merkez kontrol eder.

§ 7 - (1) Çağrılan bir istasyon ikişer dakika farsılalarla üç defa verilen çağırma işaretine cevap vermezse çağırma tevkif olunur, ve 15 dakikadan evvel tekrar edilemez; çağırılan merkez, çağırılmaya başlamadan evvel çağırıldığı merkezin o da başka bir istasyonla hali muhaberede olmadığından emin bulunmalıdır.

(2) Hali cereyanda bulunan muhaberatı karıştırmak korkusu mevcut değilse çağırma işareti daha az fasıla ile tekrar edilebilir.

§ 8 - Seyyar istasyonu işleten kimsenin isim ve adresi esami mecmuasında muharrer değil ve yahut esami mecmuasında munderiç işaretata tevafuk etmiyorsa muhaberatını keşide ettiği kara istasyonuna bu hususta muktazi tekmal malûmatı re'sen ve muhassas rumuz istimalile ita eylemek seygar istasyona terettüp eder.

MADDE 25 —

Telsiz telgrafnamelerin tevdi saati

§ 1 - Seyyar istasyonlar dahilinde kabul edilen telsiz telgrafnamelerin tevdi saatini irae için memur Grinviç saatine istinat ve erkamı yirmi dört saat esası üzerine vazeder. Saat daima dört şifre (0000 - 2329) olarak ifade ve keşide edilir.

§ 2 - Bununla beraber, (6 numaralı) lâhikadaki "A., mmtakası haricinde kâin memleketler idareleri tevdi-saatinin dört şifreli bur gurup halinde iraesı için kendi sahillerini takip eden gemilerin istasyonlarına mmtaka saati istimal eylemelerine müsaade edebilirler. Bu takdirde mezkûr grubu müteakip (F) harfi verilir.

MADDE 26 —

Telsiz telgrafnamelere verilecek istikamet

§ 1 - (1) Esas itibarile, A 2, A 3, veyahut (B) nevinden mevç istimal eden seygar istasyonlar telsiz telgrafnamelerini en yakın kara istasyonuna çekerler.

(2) Bununla beraber, seygar istasyon tahminen aynı mesafede bulunan müteaddit kara istasyonlarından bir tanesini intihap edebilecek vaziyette ise bunlardan keşide edilecek telsiz telgrafnamelere ait mevrit memleketin veyahut mezkûr telgrafnamelere mutat olarak transit vazifesi

gören memleketini arazisi dahilinde bulunan istasyonu tercih eder. İntihap edilen istasyon en yakın istasyon değil ise, seygar istasyon alâ-kadar servisin hakikaten en yakın bulunan kara istasyonu tarafından karışıklıklar vuku bulmakta olduğu beyanile vaki olacak ilk talepte çalışmayı tevkife veyahut keşide nevi veya tevarüdünü tebdile mecburdur.

§ 2 - Müsaade edilen bant dahilinden A 1 nevili mevçler istimal eden seygar istasyonlar telsiz telgrafnamelerini en yakın olrıyan kara istasyonlarına keşide edebilirler Bununla beraber, bu takdirde keşide edilecek telsiz telgrafnamelere ait mevrit memleketin veyahut mezkûr telgrafnamelere en mükemmel bir surette transit vazifesi görebilecek memleketin arazisi dahilindeki kara istasyonlarının tercihi tavsiye olunur.

§ 3 - (1) Kendisine 125-150 kilo sııkl (2400-2000 metre) lik bant dahilindeki bir veya müteaddit mevçler tahsis edilmiş olan bir sahil istasyonu bu mevç veya mevçler üzerinde bir hakkı rüçhana maliktir.

(2) Mezkûr mevç veya mevçler üzerinden umumî bir muhabere keşide eden ve bu suretle mevzubahs sahil istasyonunda tedahülât husulüne sebebiyet veren diğer her istasyon, mezkûr sahil istasyonunun talebi üzerine çalışmayı tatil etmelidir.

§ 4 - Tehlike hali müstesna olmak üzere, gemi istasyonları arasındaki muhaberat sahil istasyonlarının çalışmasını ihlâl etmemelidir. Mekûr çalışma bu veçhile ihlâl edildiği takdirde buna sebebiyet veren gemi istasyonları keşidelerini tatil ve müteessir ettikleri sahil istasyonunun ilk talebinde mevçlerini değıştirmeğe mecburdurlar.

§ 5 - Seygar bir istasyona tevdi edilen bir telsiz telgrafnamenin mürsili, telsiz telgrafnamesinin keşide edileceğı kara istasyonunu tahsisen irae ederse, seygar istasyon mezkûr keşideyi gösterilen kara istasyonuna icra edebilmek için muhtemelen mukaddem ki fıkrada muharrer şeraitin ifa edilmiş olmasma intizar edecektir.

§ 6 - (1) mueyyen çalışma vekatı olrıyan bir seygar istasyon, servisinin kapanma ve açılma saatlerini hali temasa girdiğı kara istasyonuna tebliğ etmelidir.

(2) Bir limana muvasalat etmesi hasebile servisi kapamak üzere olan her seygar istasyon keyfiyetten en yakın kara istasyonunu haberdar eylemelidir.

MADDE 27 —

Tehlike halinde kullanılacak mevç

Tehlike halinde A 2 veyahut (B) nevinden tereihan saniyede 500 kilo sıkl (600 metre) lik mevç kullanılmalıdır. Bu mevç nevilerinden birinin istimali mümkün olmadığı takdirde A 1 veyahut A 3 nevi kullanılabilir. İşbu nizamname ahkâmından hiç biri hali tehlikede bulunan bir seyyar istasyon tarafından vaziyetini bildirmek ve yardım celbetmek için malik olduğu tekml vesaiti istimale mani olamaz.

MADDE 28 —

Tedahülü (Interference) tenkisa matuf tedabir

§ 1 - Tabii mevçten gayri mevçler istimal edilebildiği takdirde gemi istasyonu hali muhaberede bulunduğu sahil istasyonunun talimatını takip eder. Esas itibarile, telsiz muhaberatının kesif olduğu mmtakalarda uzun telgrafnamelerin keşidesi için 500 kilo sıkl (600 metre) lik tabii mevç istimal edilmemelidir.

§ 2 - Çalışmaları için A 2, A 3 veyahut (B) nevinden mevç istimal eden ve beynelmilel umumî muhaberata açık bulunan istasyonlar diğer mevçler üzerinden muhabere teati ettikleri müddet müstesna olmak üzere servis saatlerinin devamı müddetince 500 kilo sıkl (600 metre) lik mevç üzerinden dinleme vaziyetinde kalmağa mecburdurlar.

§ 3 - Kaidei umumiye olarak, umumî muhaberata teallük eden telgrafnamelerin (A 2) veyahut (B) mevçlerinden ziyade (A 1) nevinden mevç üzerinden keşide edilmesi tavsiye olunur.

§ 4 - Tekmil seyyar servis istasyonları, muhaberatı iyi bir hizmet temini için muktazi asgarî kudret istimalile teati etmeğe mecburdurlar.

MADDE 29 —

Ademi teslim ihbarnamesi

§ 1 - Bir seyyar istasyondan muhreç olup karaya ait bulunan telsiz telgrafname her hangi bir sebeple mürselünileyhine teslim edilmediği takdirde, telsiz telgrafnameyi seyyar istasyondan ahzeden kara istasyonuna hitaben bir ademi teslim ihbarnamesi keşide olunur. Mezkûr kara istasyonu adresi tetkik ettikten sonra ihbarnamesi mümkün olduğu takdirde doğrudan doğruya olmadığı takdirde de aynı memlekete veya vaziyeti hazırta veya muhtemelen hususî itilâfnameler müsaıt oldukça — mücavir bir memlekete ait kara istasyonu vasıtasile seyyar istasyona keşide eder.

§ 2 - Bir seyyar istasyona vürut eden bir telsiz telgrafname tevdi edilmediği takdirde, mezkûr istasyon bir servis ihbarnamesi vasıtasile keyfiyetten mahreç merkezini haberdar eder. Karadan muhreç bir telsiz telgrafname mevzubahs ise, mezkûr ihbarname mümkün olduğça telsiz telgrafnamenin keşidesmine tavassut eden kara istasyonuna veyahut, mevcut ise, aynı memlekete veyahut — vaziyeti hazırta veya muhtemelen hususî itilâfnameler müsaıt oldukça — mücavir bir memlekete ait bir kara istasyonuna keşide edilir.

MADDE 30 —

Telsiz telgrafnamelerin kara istasyonlarında bekleme müddeti

§ 1 - (1) Bir telsiz telgrafnamenin ait olduğu seyyar istasyon, mürsil tarafından irae edilen müddet zarfında veyahut, mürsil tarafından böyle bir şerh verilmediği takdirde, tevdi gününü takip eden beşinci günün sabahına kadar mevcudiyetini bildirmemiş bulunur ise, kara istasyonu mürsile tebliğ edilmek üzere keyfiyetten mahreç merkezini haberdar eder. Mürsil kara istasyonuna telgrafla veya posta ile gönderebileceği bir ücretli servis ihbarnamesi vasıtasile telgrafnamesinin tevdi gününden itibaren on dördüncü günün hitamına kadar bekletilmesini talep edebilir. Böyle bir ihbarname gönderilmediği takdirde telsiz telgrafname yedinci günün hitamına kadar hifzedilir.

(2) Bununla beraber kara istasyonu seyyar istasyonun yakında kendi sahasına gireceğinden emin ise baladaki müddetlerden her hangi birinin hitam bulmuş olması nazarı itibare alınmaz.

§ 2 - Diğer cihetten, kara istasyonu seyyar istasyonun kendi sahasında çıktığından katiyen emin bulunuyorsa baladaki müddetlerin müruruna da intizar olunmaz. Eğer kara istasyonu, kendisinin tabii olduğu idare veyahut hususî müesseseye tabii diğer kara istasyonlarından hiç birinin seyyar istasyonla hali iştirakte olmadığını da tahmin eder ise telsiz telgrafnameyi (kendisile seyyar istasyonu arasındaki güzergâha taallük eden kısım için) iptal ederek mürsile tebliğ edilmek üzere keyfiyeti mahreç merkezine tebliğ eyler. Aksi takdirde telsiz telgrafnameyi munzam hiçbir ücreti intaç etmemek şartile, seyyar istasyonla hali temasta olduğuna ihtimal verdiği kara istas-

yönuna tevcih eder.

§ 3 - Bir telsiz telgrafname, seygar istasyonun kara istasyonuna mücavir bir liman dahiline girmesinden dolayı mezkûr seygar istasyona keşide edilemediği takdirde, kara istasyonu telsiz telgrafnameyi muhtemelen diğere muhabere tarikleri ianesile isal edebilir.

MADDE 31 —

Hususî servisler

A. Rasat servisi, evkat işareti, gemicilere ilânat

§ 1. Sinoptik rasat telgrafnameleri ile istikşafat ve umumî rasat vaziyeti telgrafnameleri ve evkat işareti, esas itibarile, muayyen evkattan keşide edilmelidir. Seygar istasyonlara mahsus bu sınıftan telsiz telgrafnameler, mümkün oldukça,

(5 numaralı lâhikaya müracaat) bir tek muhaberecisi mevcut olan seygar istasyonlar tarafından ahz olunabilecek saatlerde keşide edilmelidir.

Keşide sür'ati işaretler 2 inci sınıf bir şehadetnameyi haiz bir muhabereci tarafından okunabilecek veçhile intihap edilmelidir.

§ 2. Seygar istasyonlara muhassas evkat ve rasadat telgrafnamelerinin her kese hitaben yapılan keşideleri esnasında, keşideleri mevzubahs işaret ve telgrafnamelerin ahzinde karışıklıklar husulünü mucip olabilecek bulunan bu servise ait tekmil istasyonlar arzu eden bileümle istasyonların mezkûr işaret ve telgrafnameleri alabilmesine müsaade bahş olmak üzere sükûtu muhafazaya mecburdurlar.

§ 3. Seygar servisler için bir mahiyet arzeden ahvali havaıye haberleri ve seyrüseferin emniyeti ile alâkadar ihbarlar derhal keşide edilirler. Bunlar 17 inci maddenin 2 inci fıkrası mucibince vakır olacak ilk sükût devrinin nihayetinde tekrar edilmelidir. Mezkûr telgrafnamelerle ihbarlar muhassas oldukları seygar servise verilen tevarütler üzerinden keşide edilmelidir. Keşideden evvel (TTT) emniyet işareti verilir.

§ 4. İdareler mukaddemki fıkırada zikredilen muntazam haber servislerinden fazla olarak, bazı istasyonların seygar servis istasyonlarından vaki olacak talep üzerine ahvali havaıye telgrafnameleri tebliğine memur edilmesi için icap eden tedabiri ittihaz ederler.

§ 5. Muhtasar ve istimali müfit olabilmek için seygar servis istasyonları tarafından neşredilen ahvali havaıye malûmatının esas itibarile beynelmilel bir kodla tanzim edilmiş olması lâzımdır.

B. Telsiz taharrisi istasyonlarının servisi

§ 6. İdareler hükümleri altında bulunan telsiz taharrisi istasyonlarının doğru olmıyan bir mevzi tayin eylemelerinden dolayı hiç bir mes'uliyet kabul etmezler.

§ 7. — Mezkûr idareler telsiz istasyonları esami mecmuasına derecedilmek üzere her telsiz taharrisi istasyonunun mümeyyizelerini tamim edeceklerdir. İstasyonlardan her biri için mevzilerin tabii olarak emin bulunduğu mmtakalar gösterilmelidir. Bu malûmatla husule gelen tebeddülât derhal neşredilmeli ve eğer tebeddül daimî bir mahiyette ise beynelmilel kaleme tebliğ edilmelidir.

§ 8. — (1) Tabii serviste, sahil telsiz taharrisi istasyonları, gemi istasyonlarına gerek yalnız 500 kilo sıkl (600 Metre) üzerinden, gerek 375 kilo sıkl (800 Metre) üzerinden ve gerekse bu tevarütlerden her ikisi üzerinden mevzi verebilecek halde olmalıdır.

(2) Mevzi almak arzu eden bir tayyare istasyonu, bunu talep etmek için 333 kilo sıkl (900 Metre) ve yahut tayyarenin üzerinde bulunduğu havaî yola tahsis edilen bir mevç üzerinden çağırmağa mecburdur.

Tayyare istasyonu, sahil istasyonlarının yakında iken bir mevzi ahzı için bunlara müracaat ettiği her nevi ahvalde, tayyare istasyonu mezkûr sahil istasyonlarının tevarüdünü istimal mecburdur.

§ 9. — Telsiz taharrisi servisinde takip edilecek tarzı muamele 8 numaralı lâhikada bildirilmiştir.

C. Telsiz feneri servisi

§ 10. — (1) Her hangi bir idare, bahri ve havaî seyrüsefer menafii namma bir telsiz feneri servisi teşkil eylemeği nafi addederse bu maksatla:

(a) Karada veya daimî bir surette demirli bir gemi üzerinde tesis edilmiş doğrudan doğruya telsiz fenerleri (Bu fenerler ya dönen intışarlı ve yahut bir istikamette intışar ederler.)

(b) Seygar istasyonların talebi üzerine telsiz feneri gibi çalışmağa mahsus sabit istasyonlarla sahil veya tayyare istasyonları istimal edebilir.

(2) Doğrudan doğruya telsiz fenerleri münhasıran A 1, A 2 nevelerinden olmak üzere 285 ten 315 kilo sıkl (1050 - 950 metre) ye kadar mevçler istimal ederler.

(3) Telsiz feneri olarak tebliğ edilen diğere istasyonlar kendi tabii tevarütlerini ve tabii keşide nevelerini istimal ederler.

§ 11. Telsiz fenerleri tarafından neşredilen işaretler telsiz taharrisinin eyi bir mesaha icrasına müsait olmalıdır. Bu işaretler, iki veya daha çok telsiz fenerlerini yekdiğerinden tefriki mevzubahs olduğu zaman her nevi şüpheyi mani olacak veçhile intihap edilmelidir.

§ 12. Bir telsiz fener servisi teşkil eden idareler bu servisin telsiz feneri vesaitile istihsal olunan gayri sahih mevzi tayinleri neticelerinden dolayı hiç bir mes'uliyet kabul etmezler.

§ 13. (1) İdareler doğrudan doğruya telsiz fenerlerle telsiz fener tarzında çalışmak için tayin ettikleri istasyonlardan her birine ait mümeyyizeleri telsiz telgraf merkezlerinin esami mecmuasına dere edilmek üzere tebliğ ve buna icap ederse mevzilerin tabii olarak emin bulunduğu mmtakaları da ilâve ederler

(2) Telsiz fenerler servisinde husule gelen her nevi tadilât veya işleme intizamsızlıkları bilâihmal tamim edilmeli ve eğer bu tadilât veya işleme intizamsızlığı devamlı mahiyette ise beynelmilel kaleme tebliğ edilmelidir.

MADDE 32 —

Muhasebe

§ 1. (1) Kara ve sahil ücretleri beynelmilel telgraf hesabatına dahil olmaz.

(2) Bu ücretlere ait hesabat alâkadar memleket idareleri tarafından tasfiye edilir. Bu hesabat kara istasyonlarının tabi bulunduğu idareler tarafından aylık olarak tanzim ve alâkadar idarelere tebliğ edilir.

§ 2. Kara istasyonu bir idare tarafından işletilmiyorsa bunu işleten kimse veya müessese hesabatnoktai nazarından o memleke ait idare yerine ka im olabilir.

§ 3. Seyyar istasyonlardan çıkan telsiz telgrafnameler için, kara istasyonunun merbut bulunduğu idare kara ücretleriyle bundan böyle telgraf ücreti tesmiye edilecek olan umumî muhabere yolları şebekesi üzerindeki güzergâha ait ücreti, cevap için alınan ücreti, mukabele için alınan kara ve telgraf ücreti, sai veya tayyare postası ile teslim için ahzedilmiş olan ücreti ve müteaddit suret için alınan ücreti mahreç seyyar istasyonunun tabi bulunduğu idarenin zimmetine kaydeyleyler. Kara istasyonu ile mevret merkezi arasında muhasebe noktai nazarından telsiz telgrafnameler kara istasyonunun müesses bulunduğu memlekette çıkan telgrafnameler gibi addütibar olunur.

§ 4. Kara istasyonunun tabi bulunduğu memlekette ileride vaki bir memlekete ait telsiz telgrafnameler için, balâdaki ahkâma tevfiikan tasfiye edilmesi lâzım gelen telgraf ücreti, beynelmilel telgraf muhaberatına ait tarifeler cetvelleriyle hemhudut idareler arasında akt ve mezkûr idareler tarafından neşredilmiş olan hususî itilâfnameler mucibince alınması lâzım gelen ücret olup telgrafname başına asgarî miktarlar veyahut telgrafname başına ücretin her hangi bir suretle yuvarladılması usullerinin tatbiki suretile ahzolunan ücret değildir.

5. Seyyar istasyonlara çekilen telsiz telgrafnamelerle ücretli servis ihbarnameleri için, kara istasyonunun merbut bulunduğu idare kara ve sahil ücretleri ile telgrafnamenin seyyar istasyona keşide edildiği ahvale münhasır olmak üzere mukabele için tatbik edilen kara ve gemi ücretlerini mahreç merkezin merbut bulunduğu idarenin zimmetine kaydeyleyler. kara istasyonunun tabi bulunduğu idare cevap ücretlerini mahreç merkezinin merbut bulunduğu idarenin, zimmetine daima memlekette almak üzere ve icap ederse telgraf hesabı tarikle kaydeyleyler. Telgraf ücreti ile posta ve yahut tayyare postası ile tevdi ve mütemmim suretlere ait ücretlere gelince; telgraf hesabı için bu bapta telgraf muhaberatında olduğu gibi hareket edilir.

Kara istasyonunun merbut bulunduğu idare, mevret seyyar istasyonun tabi bulunduğu idarenin matlubuna: sahil ücretini, icap ediyorsa mütevasıt seyyar istasyonlara ait ücreti, cevap için alınmış ücret mecmuunu mukabele için alınmış gemi ücreti, müteaddit adresli telgrafnamelerin mütemmim suretleri için alınmış ücreti ve posta veya tayyare postası ile tevdi için alınmış ücreti kaydeyleyler.

§ 6. Ücretli servis ihbarnameleri ile cevaplı telgrafnamelerin cevapları telsiz telgraf hesabında yani seyyar serviste telgrafnamelerin imrar ve tevcihlerine müteallik olan hesabatla her veçhile diğer telsiz telgrafnameler gibi muamele görürler.

§ 7. Seyyar istasyonlar arasında teati edilen telsiz telgrafnameler için:

(a) Bir tek kara istasyonu vasıtasile keşide edilenlerde:

Kara istasyonunun merbut bulunduğu idare mahreç merkezinin tabi bulunduğu idarenin zimmetine:

Kara ücretini karaya ait telgraf ücretini ve

lüzüm varsa mevret seyyar istasyonun ücretini, ve mevret seyyar istasyonunun tabi bulunduğu idarenin matlubuna da mezkûr istasyona ait gemi ücretini kaydeyleyler.

(b İki kara istasyonu vasıtasile keşide edilenler de:

Birinci kara istasyonunun merbut bulunduğu idare mahreğ seyyar istasyonun tabi bulunduğu idarenin zimmetine, mezkûr seyyar istasyona ait ücret tenzil edildikten sonra istifa edilen tekmil ücreti kaydeyleyler. Telsiz telgrafnameyi mevret seyyar istasyona keşide ile mükellef olan ikinci kara istasyonunun merbut bulunduğu idare doğrudan doğruya birinci kara istasyonunun tabi bulunduğu idarenin zimmetine, telsiz telgrafnamenin seyyar istasyona keşide edilmiş olması ahvaline münhasır olarak, bu keşideye ait ücretleri kaydeyleyler.

§ 8. Mürsilin talebi üzerine bir veya iki mutavassıt seyyar istasyonun tavassutile çekilmiş olan telsiz telgrafnameler için, eğer bir seyyar istasyona ait bir telsiz telgrafname mevzubahs ise bu seyyar istasyonlardan her biri mevret seyyar istasyonun zimmetine, ve hayut, eğer telsiz telgrafname bir seyyar istasyondan mahreğ ise, mahreğ seyyar istasyonun zimmetine kendisine transit olarak düşen gemi ücretini kaydeyleyler.

§ 9. Esas itibarile, seyyar istasyonlar arasındaki teatiyata ait hesabat mezkûr istasyonları işleyenler arasında doğrudan doğruya tasfiye edilir ve mahreğ istasyonunun tabi bulunduğu müessesese mevret istasyonunun merbut bulunduğu müesseseyi borçlandırır.

§ 10. (1) Yukarıki fıkralarda mevzubahs olup telsiz telgrafnamelerin hususî muhasebesine esas teşkil eden aylık hesaplar, tekmil nafi işaretlerle birlikte telsiz telgrafname başma ve ait buldukları aydan itibaren üç aylık bir müddet zarfında tespit olunur. Telsiz elektrik istasyonları ile bunların tabi buldukları idareler arasında vesaikın posta ile naklinde istisnaî müşkülât hadis olduğu takdirde bu mühlet üç ayı teavüz edebilir.

(2) Hilâfında bir itilâf mevcut olmadıkça, aylık hesabat tasfiyeye esas olup tetkik ve kabul ve tasfiyeleri, mesafenin pek uzun olması hasebile vesaikın irsalinde istisnaî müşkülât hadis olduğu ahval müstesna olmak üzere, irsalleri tarihinden bilitibar altı aylık bir müddet zarfında icra eylemelidir.

(3) Bazı farklar müşahede edilmesi bir hesabın kabulüne mani olduğu takdirde bakiye balada mezkûr altı aylık müddet zarfında her halde tediye

edilip bilâhere elzem olduğu sabit olacak tashihat muahhar diğer bir ay hesabına ithal edilir. Yokarıda derpiş edilen istisnaî nakliyat müşkülâtı dolayısıyla muhtemelen vakı tezyitten sonra da mühleti muayyene zarfında tesviye edilmeyen hesabat üzerine altı aylık mühletin ve yahut balâda mezkûr olduğu vehile tezyit edilen müddetin hulûlü gününün ferdasından bilitibar senevi (%7) faiz yürüdüdür.

(4) Ait olduğu telsiz tegratnamelerin tevdi tarihinden iki sene sonra tevdi edilen hesabatın tasfiye ve tesviyesi zimmettar idare tarafından reddedilebilir.

§ 11. Hükümetler, muhasebe hakkında diğer ahkâm tatbiki için gerek kendi aralarında ve gerek alâkadar hususî müesseseler hususî itilâflar akti hakkını muhafaza ederler.

MADDE 33 —

Beynelmilel telsiz elektirik muhaberati istişarı fen komitası

§ 1. Mukavelenamenin 17 inci maddesi mucibince teessüs eden beynelmilel telsiz elektirik muhaberati istişarı fen komitası beynelmilel telsiz muhaberati alâkadar eden ve iştirak eden idarelerle hususî müesseseler tarafından kendisine tevdi edilen fennî meselelerle teferrüatını tetkik ile mükelleftir, vazifesi tetkik edeceği mesail hakkında mütalesasını bildirmekten ibarettir. Komita; bu mütalesaları alâkadar idarelerle hususî müesseselere tebliğ etmek üzere beynelmilel kaleme bildirir.

§ 2. (1) Mezkûr komitanın her içtimarı, komita mesaisine iştiraki arzu eden ve derpiş edilen içtimam müşterek masarifine müsavi hisselerle iştiraki taahhüt eden idarelerle telsiz işletmesi için müsaadeli hususî müesseselerin mütehassıslarından teşekkül eder, mütehassısların şahsî masarifi kendi idarelerine aittir.

(2) Hususî müesseselerin mütehassısları mesaiye istişarı rey ile iştirak ederler.

Bununla beraber, bir memleket, bir idare marifetile temsil edilmemiş ise mezkûr memleketin müsaadeli hususî müesseselerinin murahhasları, adetleri ne olursa olsun heyeti umumiyesi için bir müzakere reyine malik olurlar.

§ 3. Felemenk idaresi telsiz elektirik muhaberati fennî beynelmilel istişarı komitasının gelecek ilk içtimarını tertip ve mezkûr içtimarın mesai programını tanzimle mükelleftir.

§ 4. Komitanın bir içtimamında temsil edilecek olan idareler müteakıp içtimar tertip edecek olan

idareyi aralarında tayin ederler. Mezkûr içtimam tarih ve programı tayin edilecek idare tarafından tespit olunur.

§ 5. Esas itibarile, telsiz elektirik muhaberatı fennî beynelmilel istişarî komitasının içtimaları her iki senede bir vaki olur.

MADDE 34 —

Beynelmîlel kalem

§ 1. (1) Beynelmîlel telgraf ittihadı kaleminin telsiz elektirik servisleri ihtiyacatı dolayisile vaki olacak mütemmim masarifi:

(a) Konferanslar mesaisine ait masarifi;

(b) Muntazaman ihdas olunup umumî nizamname ahkâmı ve yahut bir konferansın mukarreratı mucibince masarif tekml akit memleketler tarafından deruhde edilen komitalar mesaisine ait masarifi;

Hariç olmak üzere senevî iki yüz bin franğı tescavüz etmemelidir.

(2) İki yüz bin frank masarif akit hükümetlerin müttefikan vaki olacak muvafakatlerle bilahere tadil edilebilecektir.

§ 2. Mukavelenamenin 16 mcr maddesinde mün-deriç beynelmilel telgraf ittihadı kaleminin telsiz elektirik servisleri şubesini teşkil için İsviçre Konfederasyon İdarei Âliyesi intihap edilmiştir. Mezkûr idare bu işler üzerinde âli nezareti, masarifin kontrolunu haiz olup muktazî avansları ita ve senelik hesabı tesis eder. Bu hesap diğcr tekml idarelere tebliğ edilir.

§ 4. Beynelmîlel kalemi kontrol eden idare tarafından telsiz elektirik servisleri ihtiyacatı için avans olarak verilen meblâğ borçlu idareler tarafından en kısa müddet zarfında ve nihayet hesabın ahzını takip eden üç ay zarfında tediye edilmelidir. Mezkûr üç aylık müddetin mürurunda, borçlu olan mebalîğ üzerinden bu mühletin devri gününden bilitibar alacaklı idare menfaatına senevî (%7) faiz yörüdülür.

4. (1) Masarifin tevzii için akit devletler altı sınıfa taksim edilmiş olup bunlardan her biri ber-veği ati miktarda vahit nisbetinde masrafa iştirak ederler.

1 inci sınıf :	25	vahit.
2 inci sınıf :	20	„
3 üncü sınıf :	15	„
4 üncü sınıf :	10	„
5 inci sınıf :	5	„
6 mcr sınıf :	3	„

(2) İdareler, memleketlerinin kaçmcr sınıfa dahil olmağı arzu ettiğini beynelmilel kaleme bildirirler.

(3) Balâdaki mcsaller her sınıf için bu sınıfa dahil olan Devletler adedile zarbedilir. Bu suretle elde edilen hasıl zarp, masraf vahidi miktarını tayin için mecmu masrafın taksim edilmesi lâzım gelen adedi gösterir.

Vaşington mukavelenamesinin 13 üncü maddesi hükümleri mucibince işbu umumî nizamname 1 kânunsani 1929 tarihinde mer'iyete girecektir.

Murahhaslar işbu nizamnameyi Amerika Mütt-hit Devletleri Hükümetinin dosyaları meyanına vazedilecek ve bir sureti hükümetlere verilecek olan bir nusha üzereine imza etmişlerdir.

Vaşingtonda 25 teşrinsani 1927 tarihinde yapılmıştır.

(Mukavelename zirinde mevcut imzalar)

Lehistan murahhasının imzasından evvel atideki kaydı ihtirazi mevcuttur:

“Lehistan namına: Vaşington Konferansının 22 teşrinisani 1927 tarihli sekizinci umumî celsesi mazbatasında görülen 5 inci maddenin 4 üncü fıkrası hakkındaki kaydı ihtirazi ile,,

İlâve 1 —

Telsiz muhaberatında kullanılacak kısa işaretler listesi

[Umumî nizamnamenin 9 uncu maddesine bakınız.]

(1 Q — Kodu

1. Tekmil servislerde kullanılması mümkün olan kısa işaretler

Kısa
İşaret

Sual

Cevap yahut ihbar

QRA İstasyonunuzun ismi nedir?
(Quel est le nom de votre station?)
QRB İstasyonumdan takriben ne kadar mesafede bulunuyorsunuz?

İstasyonumun ismi .....dir.
(Le nom de ma station est .....)
İstasyonlarımız arasındaki mesafe takriben.....
mili bahrî (Yahut ... kilo metredir.)

Kısa
İşaret

Sual

Cevap yahut ihbar

- A quelle distance approximative vous trouvez - vous de ma station?
- QRG İstasyonunuzun telgraf hesabı hangi hususî müessesese (yahut Hükûmet idaresi) tarafından tasfiye olunuyor?
(Par quelle entreprise privée (ou Administration d'Etat) sont liquidés les comptes de taxes de votre station?)
- QRD Nereye gidiyorsunuz?
(Ou allez-vous ?)
- QRE İstasyonunuz hangi milliyettendir?
(Quelle est la nationalité de votre station?)
- QRF Nereden geliyorsunuz?
(D'ou venez - vous?)
- QRG Tevarüdümün (Tulü mevci) metre (veya kilo sıkl) einsinden hakikî miktarını lûtfen bana bildirirmisiniz?
(Voulez-vous m'indiquer ma longueur d'onde (ma fréquence) exacte en metres (on en kilocycles?)
- QRH Hakikî tulü mevciniz (Tevarüdünüz) kaç metre (yahut kilo sıklıdır?)
Quelle est votre longueur d'onde (Votre fréquence) exacte en metres (ou en kilocycles?)
- QRI İntişarındaki tonalite fenamıdır?
(La tonalite de mon émission est-elle mauvaise?)
- QRJ Benden fenamı alıyorsunuz? İşaretlerim fenamıdır?
(Me recevez - vous mal? Mes signaux sont-ils faibles?)
- QRK Benden eyi alıyormusunuz? İşaretlerim eyimidir?
(Me recevez - vous bien? Mes signaux sont - ils bons?)
- QRL Meşğulmusunuz?
(Etes - vous occupé?)
- QRM Karıştıyormusunuz?
(Etes - vous brouillé?)
- QRN Havaî tesirattan müteessir oluyormusunuz?
(Etes - vous troublé par les atmosphériques?)
- QRO Kudretli tezyit etmekliğime lüzum varmı?
(Dois - Je augmenter l'énergie?)
- Ladistance approkimative entre nos station est de .... milles marins (ou .... kilomètres.)
- İstasyonumun aldığı ücrete ait hesabat hususî .....müessesesi (yahut ..... Hükûmetin idaresi) tarafından tasfiye edilir.
- Les comptes de taxe de ma station sont liquidés par l'entreprise privée ... (ou par l'Administration de l'Etat .....) ye gidiyorum.
- (Je vais à .....)
- İstasyonum ..... milliyetdendir
- Ma station est de nationalité ....)
- ..... den geliyorum.
- Je viens de .....)
- Hakikî tulü mevciniz ..... metre veya (kilo sıkl) dir.
- (Votre longueur d'onde exacte est de .....mètres (ou .... kilocycles.)
- Hakikî tulümeveim (tevarüdüm) ..... Metre (yahut kilo sıklı) dir.
- Ma longueur d'onde exacte est de .....mètre (ou..... kilocycles.)
- İntişarımızın tonalitesi fenadır.
- (La tonalité de votre émission est mauvaise,
- Sizden alamıyorum. İşaretleriniz çok zayıftır.
- (Je ne peux pas vous recevoir. Vos signaux sont trop faibles.)
- Sizden eyi alıyorum. İşaretleriniz eyidir.
- (Je vous recois bien. Vos signaux sont bons.)
- Meşğulüm (yahut .... ile meşğulüm.)
- (Je suis occupé (ou Je suis occupé avec ....).
- Karıştığım.
- (Prière ne pas brouiller. Je suis broillé.)
- Havaî tesirattan müteessir oluyorum.
- (Je suis troublé par les atmosphériques.)
- Kuvveti tenkis ediniz.
- (Augmentez l'énergie.)

[*] — Kısa işaret kendisinden sonra istifham işareti gelirse sual şeklini alır.]

Kısa işaret	Sual	Cevap yahut ihbar
QRP	Kudretli tenkıs edeyim mi? (Dois - Je diminuer l'energie?)	Kuvveti tezyit ediniz (Diminuez l'energie.)
QRQ	Daha seri yazayım mı? (Dois - Je transmettre plus vite?)	Daha seri (dakikada ,... kelime) yazmız. (Transmettez plus vite (... mots par minute).)
QRS	Daha ağır yazayım mı? (Dois - Je transmettre plus lentement?)	Daha ağır (dakikada .... kelime) yazınız. (Transmettez plus lentement (... mots par minute))
QRT	Keşideyi tatil edeyim mi? (Dois - Je cesser la transmission?)	Keşideyi tatil ediniz. (Cesser la transmission.)
QRU	Bana ait bir şeyiniz var mı? (Avez-vous quelque chose pour moi?)	Size ait bir şey yok. (Je n'ai rien pur vous.)
QRV	Bir sıra VVV işareti vereyimmi? (Dois - Je transmettre une serie de VV V .... ?)	Bir sıra VVV işareti veriniz. (Transmettez une serie de VVV...)
QRw	(...)e kendisini çağırduğımızı bildireyim mi? (Dois - Je aviser .... que vous l'appellez?)	Onu çağırduğımı lûtfen (...) bildiriniz. (Prière d'aviser .... que Je l'appelle.)
QRX	Bekleyeyim mi? Beni ne vakit çağıracağınız? (Dois - Je attendre? A quel moment me rappellerez - vous ?)	.... ile olan muhaberenin hitamına kadar bekleyiniz, sizi derhal (yahut .... saatte) çağıracağım. (Attendez Jusqu'à ce que J'ai fini de communiquer avec ... Je vous rappellerai aussitot (ou à ..... heure.)
QRY	Sıram nedir? (quel est mon tour?)	Sıranız ... numaradır. (Yahut başka türlü bir cevap). (Votre tour est numero ....) (ou d'après toute autre indication).
QRZ	Beni kim çağırıyor? (Par qui suis - Je appelé?)	Sizi .... çağırıyor. (Vous - êtes appelé par ....)
QSA	İşaretlerimin kuvveti nedir ? (1 den 5 kadar) ? (Quelle est la force de mes signaux (1 à 5) ?)	İşaretlerinizin kuvveti .... dir. (1 den 5 e kadar). (La force de vos signaux est .. (1 à 5))
QSB	İşaretlerimin kuvveti değişiyor mu? (La force de mes signaux variet - elle ?)	İşaretlerinizin kuvveti mütehavvildir. (La force de vos signaux varie.)
QSC	İşaretlerim fasıla ile tamamen kayboluyor mu? (Mes signaux disparaissent t ile totalement intervalles?)	İşaretleriniz fasıla ile tamamen kayboluyor. (Vos signaux disparaissent totalement par intervalles.)
QSD	Manipülasyonum fena mıdır? Ma manipulâtion est - elle mauvaise?)	Manipülasyonunuz fenadır, işaretleriniz okunmıyor. (Votre manipulation est mauvaise, vos signaux sont illisibles).
QSE	İşaretlerim eyi çıkıyor mu? Mes signaux sorten - ils nettement?)	İşaretleriniz yapıyor. (Vos signaux Collent.)
QSF	Otomatik keşidem eyimidir? Ma transmission automatique est elle bonne?)	Otomatik keşideniz kayboluyor. (Votre transmission automatique disparaît.)

Kısa işaret	Sual	Cevap yahut ihbar
QSG	Telgrafnameleri beşer, onar (yahut başka suretle) seri ilemi keşide edeyim? (Dois - Je transmettre les télégrammes par série de cinq, dix (ou d'après toute autre indication?)	Telgrafnameleri beşer, onar (yahut başka suretle) seri ile keşide ediniz. (Transmettez les télégrammes par série de cinq, dix (ou d'après toute autre indication.)
QSH	Bir telgrafnameyi defaten iki kere tekrar etmek üzeremi yazayım? (Dois - Je transmettre un télégrammes à la fois en le répétant deux fois?	Bir telgrafnameyi defaten iki kere tekrar yazınız. Transmettez un télégrammes à la fois en le répétant deux fois)
QSI	Telgrafnameleri tekrar etmiyerek munavebe ile mi yazayım? Dois - Je transmettre les télégrammes dans l'ordre alternatif, sans répétition?	Telgrafnameleri tekrar etmiyerek münavebe ile yazınız. Transmettez les télégrammes dans l'ordre alternatif, sans répétition)
QSJ	Sizin dahilî telgraf ücretinizle birlikte .... için kelime başına alacak ücret nedir? (Quelle est la taxe à percevoir par mot pour .... y compris votre taxe télégraphique intérieure ?)	Bizim dahilî telgraf ücretimizle birlikte ... için kelime başına alacak ücret ..... franktır. (La taxe à percevoir par mot pour .... est de ... francs, y compris ma taxe télégraphique intérieure.)
QSK	Muhabereyi tatil edeyim mi? Beni saat kaçta çağıracağız? (Dois - je suspendre le trafic? A quelle heure me rappellerez - vous?)	Muhabereyi tatil ediniz. Sizi saat .... da çağıracağım. (Suspendez le trafic - je vous rappellerai à .... (heure)
QSL	Telgrafnamelerin ahzını bildirmisiniz? (Pouvez - vous me donner accusé de réception?	Telgrafnamenin alındığını teyit ederim. (Je vous donne accusé de réception.
QSM	Ahız ihbariyemi almızmı? (Avez - vous reçu mon accusé de réception?)	Ahız ihbariyenizi almadım. (Je n'ai pas reçu votre accusé de réception.)
QSN	Şimdi benden alabilirmisiniz? dinleme vaziyetinde mi durayım? (Pouvez - vous me recevoir en ce moment? Dois - je rester sur écoute.	Şimdi sizden alaman, dinleme vaziyetinde durunuz. (Je ne puis vous recevoir en ce moment. Restez sur écoute.)
QSO	.... ile doğruca (yahut .... nin tavassutile) muhabere edebilirmisiniz? (Pouvez - vous communiquer avec .... directement (ou par l'intermédiaire de ....) ?	.... ile doğruca (yahut .... nm tavassutile muhabere edebilirim, Je puis communiquer avec .... directement (ou par l'intermédiaire de ..)
QSP	Lütfen .... e meccanen keşide edermisiniz? (Voulez - Vous retransmette à ... gratuitement ?)	..... e meccanen keşide edeceğim. (Je retransmettrai à ... gratuitement.
QSQ	Her kelime yahut grubu yalnız bir defamı yazayım? (Dois - je transmettre chaque mot ou groupe une seule fois?	Her kelime yahut grubu yalnız bir defa yazınız. (Transmettez chaque mot ou groupe une seule fois.)
QSR	.... den alman tehlike işaretinin muamelesi yapılmış mıdır? (L'appel de détresse reçu de ,, ... a-t-il été réglé?)	....den alman tehlike işaretinin muamelesi ..... vasıtasile yapılmıştır. (L'appel de détresse reçu de ... a été réglé par....)

Kısa
işaret

Sual

Cevap yahut ihbar

- QSU A1, A2, A3 yahut B nevinden mevcelele ... metre (yahut... kilo sıkl) üzerinden keşide edeyim mi?
(Dois-je transmettre sur ... mètres (ou sur ... kilocycles), ondes du type A 1, A 2, A 3, ou B ?
- QSV Muhaberatımızın bakıyesi için ... metre tulü mevç (yahut... kilo sıkl) istimal ve bir kaç VVV işaretini müteakip keşideye devam edeyim mi?
(Dois-je passer sur l'onde de,, .. mètres (ou de ... kilocycles), pour la suite de nos communication, en continuer après avoir quelques VVV.)
- QSW A1, A2, A3 yahut B nevinden mevcelele .... metre (yahut ... kilo sıkl) üzerinden keşide eder misiniz?
(Voulez-vous transmettre sur ... mètres (ou sur ... kilocycles), ondes du type A1, A2, A3, ou B?)
- QSX Tulümevcim (tevarüdüm) değişiyor mu?
(Ma longueur d'onde (Ma fréquence varie-t-elle?)
- QSY Mevce nevimi değiştirmeksizin .... metre tulü mevç (yahut ... kilo sıkl) ile yazayım mı?
(Dois-Je transmettre sur l'onde de ... mètres (ou de ... kilocycles), sans changer de type-d'onde?)
- QSZ Beher kelime yahut grubu iki defa yazayım mı?
(Dois-Je transmettre chaque mot ou groupe deux fois?)
- QTA .... Numaralı telgrafnameyi keşide olunmamış addederek iptal edeyim mi?
(Dois-Je annuler le télégramme No.... comme s'il n'avait pas été transmis?)
- QTB Saydığım kelime adedile mutabıkımız?
(Etes-vous d'accord avec mon compte de mots?)
- QTC Keşide edilecek kaç telgrafnameniz var?
(Combine avez-vous de télégrammes à transmettre?)
- A 1, A 2, A 3 yahut B nevinden mevcelele ... metre (yahut ... kilo sıkl) üzerinden keşide ediniz. Sizi dinliyorum.
(Transmettez sur ... mètres (ou sur ... kilocycles), ondes du type A 1, A 2, A 3 ou B. je vous écoute.)
- Muhaberatımızın bakıyesi için .... metre tulü mevç (yahut ... kilo sıkl) istimal ve birkaç VVV işaretini müteakip keşideye devam ediniz.
(Passez sur l'onde de ... mètres (ou de ... kilocycles), pour la suite de nos communication, et continuez après avoir émis quelques VVV....)
- A1, A2, A3 yahut B nevinden mevcelele ... metre (yahut kilo sıkl) üzerinden keşide edeceğim, dinleyiniz.
(Je vais transmettre sur ... mètres (ou sur ... kilocycles) ondes du type A1, A2, A3, ou B. Restez sur écoute.)
- Tulü mevciniz (tevarüdünüz) mütehavvildir
(Votre longueur d'onde (Votre fréquence) Varie.)
- Mevce nevini değiştirmeksizin .... metre tulü mevç (yahut ... kilo sıkl) ile yazınız.
(Transmettez sur l'onde de ... mètres (ou de ... kilocycles), sans changer de d'onde.)
- (Beher kelime yahut grubu iki defa yazınız.
(Transmettez chaque mot ou groupe deux fois.)
- .... Numaralı telgrafnameyi keşide olunmamış gibi iptal ediniz.
(Annulez le télégramme No ... comme a'il n'avait pas été transmis.)
- Saydığımız kelime adedile mutabık değilim. Her kelimenin ilk harfini ve her adedin ilk rakamını tekrar ediyorum
Je ne suis pas d'accord avec votre compte de mots. Je répète la première lettre de chaque mot et le première chiffre de chaque nombre.)
- Size ait (yahut ... için) .... telgrafnamem var.
J'ai .... télégrammes pour vous (ou pour .....).

Kısa
işaret

Sual

Cevap yahut ihbar

- QTD Size teyit ettiğim kelime adedi kabul edildi mi?
(Le compte de mots que Je vous confirme est-il admis?)
- QTE Hakikî mevziin nedir? yahut ..... ye nazaran hakikî mevziin nedir?
(Quel est mon relèvement vrai? ou quel est mon relèvement vrai relativement à.....?)
- QTF Kontrol ettiğimiz telsiz taharrisi postalarile alınmış olan mevziler esası üzerinden istasyonun vaziyetini bildirir misiniz?
(Voulez-vous m'indiquer la position de ma station sur la base des relèvements pris par les postes radiogoniométrique que vous contrôlez?)
- QTG Telsiz taharrisi ile mevziinizi alabilmek için .... metre tulü mevç (yahut .... kilo sıkl) üzerinden bir dakika müddet zarfında çağırma işaretinizi keşide eder misiniz?
(Voulez-vous transmettre votre indicatif d'appel pendant une minute sur l'onde de ... mètres (ou de ... kilocycles) pour que Je puisse prendre votre relèvement radiogoniométrique?)
- QTH Tul ve arz dereceleri itibarile (yahut başka suretle) mevzileriniz nedir?
(Quelle est votre position en latitude et en longitude (ou d'après toute autre indication?)
- QTI Hakikî yolunuz nedir?
(Quelle est votre route vraie?)
- QTJ Seyir süratiniz nedir?
(Quelle est votre vitesse de marche?)
- QTK ..... nin size nazaran hakikî mevzii nedir?
(Quel est le relèvement vrai de .... relativement à vous?)
- QTL Telsiz fenerine nisbetle mevziimi tayin edebilmekliğim için telsiz elektirik işaretini keşide ediniz!
(Transmettez des signaux radioélectriques pour me permettre de déterminer mon relèvement par rapport au radiophare?)
- Teyit ettiğiniz kelime adedi kabul edilmiştir.
(Le compte de mots que vous me confirmez est admis.)
- Hakikî mevziiniz ..... derecedir, yahut .... ye nazaran saat ... de hakikî mevziiniz ..... derecedir.
(Votre relèvement vrai est de .... degrés ou Votre relèvement vrai relativement à ..... est de .... degrés à ... heure
- Kontrol ettiğim telsiz taharrisi postalarile alınmış olan mevziler esası üzerinden istasyonunuzun vaziyeti .... tul derecesi .... arz derecesidir.
(La position de votre station sur la base des relèvements pris par les postes radiogoniométriques que Je controle est ... latitude .., longitude
- Telsiz taharrisi ve mevziini tayin edebilmeniz için bir dakika müddet zarfında .... metre tulü mevç (yahut .... kilo sıkl) üzerinden çağırma işaretini keşide ediyorum.
(Je transmets mon indicatif d'appel pendant une minute sur l'onde de ... mètres (ou de ... kilocycles) pour que vous puissiez prendre mon relèvement radiogoniométrique)
- Tul ve arz dereceleri itibarile yahut başka suretle mevziiniz ..... tul .... arz derecesindedir.
(Ma position est ... latitude .... longitude (ou d'après toute autre indication).
- Hakikî yolum ..... derecedir. (Ma route vraie est de .... degrés)
- Seyir süratim satta ... mil (yahut kilometredir.)
(Ma vitesse de marche est de .... noeuds (ou de ... kilo mètres) à l'heure.)
- ..... nin bana nazaran saat .... de hakikî mevzii ... derecedir.
(Le relèvement vrai de .... relativement à moi est de ... degrés à .... heure.)
- Telsiz fenerine nisbetle telsiz mevziinizi tayin edebilmeniz için telsiz elektirik işaretini keşide ediyorum.
(Je transmets des signaux radio électrique pour vous permettre de déterminer votre relèvement par rapport au radiophare.)

Kısa işaret	Sual	Cevap yahut ihbar
QTM	Mevziimi ve mesafemi tayin edebilmekliğin için telsiz elektirik ve tahtelbahir sem'i işaret keşide ediniz.....? (Transmettez des signaux radioélectrique et des signaux acoustiques sous-marins pour me permettre de déterminer mon relèvement et ma distance?)	Mevziinizi ve mesafenizi tayin edebilmekliğiniz için telsiz telgraf ve tahtelbahir sem'i işaret keşide ediyorum. (Je transmets des signaux radioélectriques et des signaux acoustiques sous-marins pour vous permettre de déterminer votre relèvement et votre distance.)
QTN	İstasyonumun (yahut .... nin) size nazaran mevziini tayin edebilir misiniz? (Pouvez-vous prendre le relèvement de ma station (ou de ...) relativement à vous?)	İstasyonuma nazaran istasyonunuzun (yahut .... nin) mevziini tayin edemem. Je ne puis pas prendre le relèvement de votre station (ou de ...) relativement à moi).
QTP	Havuz (yahut limana) girecekmisiniz? (Allez - vous entrer dans le bassin (ou dans le port)?)	Havuz (yahut limana) gireceğim. (Je vais entrer dans le bassin (ou dan le port.)
QTR	Saat tamam kaçtır? (Quelle est l'heure exacte?)	Saat tamam ..... dir. (L'heure exacte est .....)
QTS	Bana nisbetle istasyonunuzun hakikî mevzii nedir? (Quel est le relèvement vrai de votre station relativement à moi?)	Size nisbetle istasyonumun saat .... de hakikî mevzii .... dir. Le relèvement vrai de ma station relativement à vous est à ... heure.)
QTU	İstasyonunuzun iş başı saatleri nedir? (Quelles sont les heures d'ouverture de votre station?)	İstasyonumun iş başı saatleri den ..... ye kadardır. Les heures d'ouverture de ma station sont de..... à .....
II. Daha ziyade havaî servisinde kabili istimal olan kısa işaretler:		
QAA	.....e saat kaçta vasıl olacağımızı tahmin ediyorsunuz? (A quelle heure comptez - vous arrive à ....?)	..... e saat .....de vasıl olacağımı tahmin ediyorum. (Je compte arriver à ..... à ..... heure.)
QAB	..... e ...mi gidiyorsunuz? Etes - vous en route pour ...?)	.....e .....gidiyorum, yahut ... gidiniz. (Je suis en route pour ....)
QAC	.....e mi dönüyorsunuz? (Retournez - vous à .... ?)	.....e ..... dönüyorum, yahut dönünüz... (Retournez - vous à .....)
QAD	..... (Hareket noktası) den saat kaçta hareket ettiniz? (A quelle heure avez - vous quitté ...) (lieu du départ?)	....., den (Hareket noktası) ..... saate hareket ettim. (J'ai quitté .... (lieu du départ à .... heure.)
QAE	..... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti) den haber aldınız mı? (Avez - vous des nouvelles de .... (indicatif d'appel de la station de l'aéronef?)	..... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti) den haber almadım. (Je n'ai pas de nouvelles de .... (indicatif d'appel de la station de l'aéronef.)
QAF	..... İ saat kaçta geçtiniz? (A quelle heur avez-vous passé à .....?)	..... i saat ..... de geçtim. (J'ai passé à ..... à..... heure.)
QAH	Ne kadar yüksekliktesiniz? (Quelle est votre hauteur?)	..... Metre yükseklikteyim. (yahut başka malûmat.) (Ma hauteur est .... metres (ou d'près toute autre indication.)

Kısa
işaret

Sual

Cevap yahut ihbar

- QAI Civarımda tayyareler görülmüş mü?
(Y a - t - il quelque aéronef signalé dans mon voisinage?)
- QAJ Civarımda başka tayyare arayayım mı?

(Dois - Je rechercher un autre aéronef dans mon voisinage?)
- QAK Rasat ihbar telgrafnamelerini hangi tulü mevç üzerinden keşide edeceksiniz?
(Sur quelle onde allez - vous taransmettre les messages d'avertissements, météorologiques?)
- QAL .....de mi yere ineceksiniz?
(Allez-vous atterir à .....)
- QAM ... (rast mahalli) için son rasat vakit telgrafnamesini verebilir misiniz?
(Pouvez-vous me donner le dernier message météorologique du tempes pour ... (lieu d'opservation) ?
- QAN ..... (rasat mahalli) için son rasat sath rüzgârı telgrafnamesini verebilir misiniz?
Pouvez-vous me donner le dernier message météorologique du vent,de surface pour..... (lieu d' observation?)
- QAO ..... (rasat mahalli) için son rasat fevkanî rüzgâr telgrafnamesini verebilir misiniz?
Pouvez-vous me donner le dernier message météorologique du vent supérieur pour (lieu d'opservation) ?
- QAP Sizin için (yahut. . . . için) . . . . . metre (yahut . . . . kilo sııkl) üzerinde dinleme vaziyetinde midurayım?
(Dois-je rester sur écoute pour vous (ou pour . . . .) sur . . . mètres (ou sur . . . kilocyeles?)
- QAA ..... numaralı telgrafname (yahut başka malûmat) cevabını lûtfen tesri eder misiniz?
(Voulez-vous faire hâter la réponse au message No.... (ou d'après toute autre indication) ?
- Civarınızda görünen hiz bir tayyare yoktur.
Il n'ya aucun aéronef signalé dans votre voisinage.)
- Civarınızda başka tayyare arayımız. Saat ..... de yakımda (yahut ..... istikametinde) uçan (Tayyare istasyonun çağırma işareti) yi arayımız.
Recherchez un autre aéronef dans votre voisinage,
«ou»
Recherchez ..... (indicatif d'appel de la station de l'aéronef) qui volait près de .... (ou en direction de .....) à ..... heure.)
- Rasat ihbar telgrafnamelerin ..... metre (yahut..... kilo sııkl) üzerinden keşide edeceğim.
(Je vais transmettre les message, d'avertissements météorologiques sur l'onde .... mètres (ou de ..... kilocycles.)
- ..... de yere ineceğim.
(Je vais atterir à...
ou
Atterrissez à ....
- İşte . . . . . (rasat mahalli için son rasat vakit telgrafnamesi.
(Voici le dernier message météorologique du temps pour ... (lieu d'opservation).
- İşte . . . . . (rasat mahalli için son rasat sath rüzgârı telgrafnamesi.
(Voici le dernier message météorologique du vent de surface pour... (lieu d'observation)?)
- İşte . . . . . (rasat mahalli) için son rasat fevkanî rüzgâr telgrafnamesi.
Voici le dernier message météorologique du vent supérieur pour . . . . . (lieu d'observation).
- Benim için (yahut . . . . için) .... metre yahut.... kilo sııkl üzerinde dinleme vaziyetinde durunuz.
(Restez sur écoute pour moi (ou pour. . . .) sur . . . mètres) (ou sur . . . kilocyeles).
- numaralı telgrafname (yahut başka malûmat) cevabını tesri ediyorum.
(Je fais hâter la réponse au message No . . . . . (ou d'près toute autre indication.)

Kısa
işaret

Sual

Cevap yahut ihbar

- QAR Sizin namınıza .... e cevap vereyim mi?
(Dois-Je répondre à .... pour vous?)
- QAS ..... Numaralı telgrafnameyi (yahut başka malûmat) keşide edeyim mi?
Dois-Je transmettre le message No.... (ou d'après toute autre indication) à .....?
- QAT Keşideye devam edeyim mi?

(Dois-Je continuer à transmettre)
- QAU ..... den aldığımız son telgrafname hangisi-dir?
(Quel est le dernier message reçu par vous de ..... ?)
- QAV Beni çağırıyor musunuz? .....
(tayyare istasyonunun çağırma işareti) i çağırıyor musunuz?
(M'appelez-vous? ou Appelez-vous .... (indicatif d'appel de la station d'aéronef?)
- QAW ..... Saata kadar dinlemeği tatil edeyim mi?
(Dois-Je cesser l'écoute jusqu'à ..... heure.?)
- QAX ..... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti) tarafından verilen acele işaretini aldınız mı?
(Avez-vous reçu le signal d'urgence fait par ..... indicatif d'appel de la station d'aéronef) ?
- QAY .... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti) tarafından verilen tehlike işaretini aldınız mı?
(Avez-vous reçu le signal de détresse fait par .... (indicatif d'appel de la station d'aéronef) ?
- QAZ Fırtınaya rağmen alabiliyor musunuz?

(Pouvez-vous recevoir malgré l'orage?)
- Namıma .... e cevap veriniz,
Répondez à .... pour moi
(..... Numaralı telgrafnameyi (yahut başka malûmat) keşide ediniz.
(.....) (Transmettez le message No.... (ou d'après toute autre indication à .....))
(Transmettez le message No.... (ou d'après toute autre indication) à .....))
Keşideden evvel dinleyiniz. Karışıyoruz. Yahut keşideden evvel dinleyiniz ..... ile aynı zamanda keşide ediyorsunuz.
(Ecoutez avant de transmettre, vous brouillez. ou Ecoutez avant de transmettre, vous transmettez en même temps que .....))
- ..... den aldığım son telgrafname ..... dir.
(Le dernier message reçu par moi de .... est.....)
- Sizi çağırıyorum yahut (tayyare istasyonunun çağırma işareti) i çağırıyorum.
(Je vous appel .... ou J'appelle .... (indicatif d'appel de la station d'aéronef.))
- ..... saata kadar dinlemeği tatil ediniz.
(Cessez l'écoute jusqu' à ..... heure.
- ..... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti) tarafından verilen acele işaretini ..... saatte aldım.
(J'ai reçu le signal d'urgence fait par ... (indicatif d'appel de station d'aéronef (à..... heure)
- .... (Tayyare istasyonunun çağırma işareti tarafından verilen tehlike işaretini ..... saatte aldım.
(J'ai reçu le signal de détresse fait par .... (indicatif d'appel de la station d'aéronef) à ... heure)
- Kat'iyen alamıyorum. Fırtına sebebiyle dinlemeği tatil ediyorum.
(Je ne puis plus recevoir. Je cesse l'écoute pour cause d'orage.)

III. Muhtelif kısa işaretler

İhtisar

Şerhi

- C Evet.
(Oui)
- N Hayır
(Non)
- P Seyyar serviste gayri resmî telgrafnamelerini gösterir. Başlangıçta kullanılır.)
(Annonce de télégramme privé dans le service mobile (à employer en préfixe.)
- W Kelime yahut kelimeler.
(Mot ou Mots.)
- AA ..... Sonrasını (Tekrar talebi için bu işaretten sonra bir istifham işareti kullanılır.)
(Tout après .... (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- AB ..... Evvelini (Tekrar talebi için bu işaretten sonra bir istifham işareti kullanılır.)
(Tout avant ..... (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- AL Henüz keşide edilmiş olanların hepsini (Tekrar talebi için bundan sonra bir istifham işareti kullanılır.)
Tout ce qui vient d'être transmis (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- BN Arasındakileri (Tekrar talebi için bundan sonra bir istifham işareti kullanılır.)
(Tout entre .... (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- BQ Bir tashih talebine vaki cevabı gösterir.
Annonce de réponse (à une demande de rectification.)
- CL İstasyonumu kapıyorum.
(Je ferme ma station.)
- CS Çağırma işareti (Bir çağırma işaretini istemek, yahut tekrar etmek için kullanılır.)
Indicatif d'appel (à employer pour demander ou faire répéter un indicatif d'appel.)
- DB Size mevzi tayin edemem. Siz bu istasyonun kat'î mntakasmda değilsiniz.
(Je ne puis pas vous fournir de relèvement, vous n'êtes pas dans le secteur vérifié de cette station.)
- DC İşaretinizin asgarisi mevzi tayini için muvafıktır.
(Le minimum de votre singal convient pour le relèvement.)
- DF .... Saatte mevziiniz, bu istasyonun şüpheli mntakasmda iki derece kadar bir hata ile ..... derece idi.
(Votre relèvement à .... (heure) était de..... degrés, dans le secteur douteux de cette station avec une erreur possible de deux degrés.)
- DG Verilen mevzide hata görüyorsanız lütfen bana bildiriniz.
(Veuillez m'aviser si vous constatez une erreur dans le relèvement donné.)
- DI İşaretinizin fena evsafından dolayı şüpheli mevzi.
(Relèvement douteux par suit de la mauvaise qualité de votre singal)
- DJ Karışıklıktan dolayı şüpheli mevzi:
Relèvement douteux par suite du brouillage.)
- DL ..... saatte mevziiniz bu istasyonun gayri muayyen dairesinde ..... derece idi.
(Votre relèvement à .... (heur) était de...degrés dans le secteur incertain de cette station.
- DO Şüpheli mevzi, daha sonra yahut .... saatte diğer bir mevzi talep ediniz.
Relèvement douteux. demandez un autre relèvement plus tard ou à .... (heure.)
- DP Elli milden ileri, mevziin mümkün olabilecek hatası iki dereceye balığ olabilir,
(Au delà de 50 milles, l'erreur possible de relèvement peut atteindre deux degrés.)

- DS Mürsilenizi ayar ediniz, işaretinizin asgarisi çok vüs'atlıdır.
(Règlez votre trasmetteur, le minimum de votre singal est trop étendu.)
- DT Size mevzi tayin edemem, işaretinizin asgarsı çok vüs'atlıdır.
Je ne puis pas vous fournir de relèvement, le minimum de votre singal est trop étendu.)
- DY Bu istasyon iki taraflı muhabere eder. Bu istasyona nazaran takribî istikametiniz derece olarak nedir?
(Cette station est bilatérale, qu'elle est votre direction approximative en degrés relativement à cette station.)
- DZ Mevziiniz mütkabildir. (Yalnız bir telsiz taharrisi grubunun kontrol istasyonu tarafından aynı grubun diğer istasyonlarına hitap edildiği zaman kullanılır.)
(Votre relèvement est réciproque (à utiliser seulement par la station de control d'un groupe de station radiogoniométriques lorsqu'elle s'adresse à d'autres stations du même groupe.)
- ER Burası ..... (tarik işaretlerinin keşidesinde seygar istasyon isminden evvel kullanılır..)
Ici .... (à employer avant le nom de la station mobile dans la transmission des indications de route.)
- GA Keşideye tekrar başlayınız. (Bilhassa yerli serviste kullanılır.)
(Reprenez la transmission (à employer plus spécialement dans le service fixe.)
- JM Eğer keşide edebileceksen bir sıra hat veriniz. keşidemi tevkif etmek için bir sıra nokta veriniz.
(600 Metre "500 kilo sırlı,, üzerinde istimal edilmemelidir.)
Si Je puis transmettre fait une série de traits. Pour arrêter ma transmission fait une série de point.)
(à ne pas utiliser sur 600 mètre "500 kilo cycles,,)
- MN Dakika yahut dakikalar (bir bekleme müddetini göstermek için kullanılmalıdır.
(Minute ou Minutes (à employer pour marquer la durée d'une attente)
- NW Keşideye tekrar başlıyorum. (Bilhassa yerli serviste kullanılmalıdır.)
(Je reprends la transmission (à employer plus spécialement dans le service fixe.)
- OK Mutabıkız.
(Nous-sommes d'accord.)
- RQ Bir tashih talebini bildirir.
(Annonce d'une demande de rectification.)
- SA Bir tayyare istasyonu ismini bildirir. (Murur işaretlerinin keşidesinde kullanılır.)
Annonce du nom d'une station d'aéronef (à employer dans la transmission des indications de passage.)
- SF Bir uçuş istasyonu ismini gösterir.
(Annonce du nom d'une station aéronautique.)
- SN Bir sahil istasyonu ismini bildirir.
(Annonce du nom d'une station cotière.)
- SS Bir gemi istasyonu ismini bildirir. (Murur işaretlerinin keşidesinde kullanılır.)
(Annonce du nom d'une station de bord (à employer dans la transmission des indications de passage.)
- TR Bir seygar istasyona ait malûmatın talep veya irsalini bildirir.
(Annonce de la demande ou de l'envoi d'indications concernant une station mobile.)
- UA Mutabık mıyız?
(Sommes-nous d'accord?)
- WA ..... den sonra kelime (bir tekrar talebi için bundan sonra istifham işareti kullanılmalıdır..)
(Mot après ..... (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)

- WB ..... den evvelki kelime (Bir tekrar talebi için bundan sonra istifham işareti kullanmalıdır.)
(Mot avant .... (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- XS Havaî tesirat.
(Parasites atmosphériques?)
- YS Servis ihbariyenize bakınız.
(Voyez votre avis de service.)
- ABV Beynelmîlî kısa işareti kullanarak muhabereyi kısaltınız. Şifreleri muhtasar olarak tekrar ediniz. (Yahut tekrar ediyorum.)
(Abrégez le trafic en employant les abréviations internationales ou répétez (ou je répète) les chiffres en abrégé.)
- ADR Adres (Bir tekrar talebi için bu harflerden sonra istifham işareti kullanılır.)
(Adresse (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- CFM Tasdik ediniz, yahut tasdik ederim.
(Confirmez ou Je confirme.)
- COL Mukabele ediniz, yahut mukabele ediyorum.
(Collationnez ou Je collationne.)
- ITP Tenkit işareti kelime adetlerine dahildir.
(La ponctuation compte.)
- MSG Gemi servisine ait telgrafnameyi bildirir. (Başlangıçta kullanılır. (Annonce de télégramme concernant le servie du bord (à employer en préfixe.)
- PBL Telgrafnamenin mukaddemesi (Bir tekrar talebi için bu harflerden sonra istifham işareti kullanmalıdır.
(Préambule (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- REF ..... ye müracaat yahut ..... ye müracaat ediniz.)
(Référence à ..... ou référez-vous à .....)
- RPT Tekrar ediniz yahut tekrar ediyorum. (İcap eden kısa işaret istimal olunmak suretile bir tekrar talep etmek yahut muhaberenin tamamen veya kısmen tekrarını vermek için)
(Répétez ou Je répété (à employer pour demander ou pour donner répétition de tout ou partie du trafic, en faisant l'abréviation des indication correspondantes.)
- SIG İmza (Bir tekrar talebi için bu harflerden sonra istifham işareti kullanmalıdır.)
(Signature (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)
- SVC Hususî muhaberata ait servis telgrafnamesini gösterir.
(Annonce de télégramme de servie concernant le trafic privé (employer en préfixe.)
- TFC Trafik (Muhaberat)
(Trafic)
- TXT Metin (Bir tekrar talebi için bu harflerden sonra istifham işareti kullanmalıdır.
(Texte (à employer après un point d'interrogation pour demander une répétition.)

Telsiz telgraf mukavelenamesine, yahut servis nizamnamelerine muhalefet vukuu halinde tanzim edilecek rapor

[Umumî nizamnamenin 12 inci maddesine bakınız]

Nizamnameyi ihlâl eden istasyon hakkındaki izahat:

- 1 — İsim malûm ise (kitap yazısı harflerile)
(İhtar A)
- 2 — Çağırma işareti (kitap yazısı harflerile)
- 3 — Tabiiyet, malûm ise
- 4 — Kullanılan mevce (kilo sıkl yahut metre olarak)
- 5 — Sistem (İhtar B)

Ademi intizamı kaydeden istasyona müteallik izahat:

- 6 — İsim (kitap yazısı harflerile)
- 7 — Çağırma işareti (kitap yazısı harflerile)
- 8 — Tabiiyet
- 9 — Takribî vaziyeti (İhtar C)
İntizamsızlığa müteallik izahat:
- 10 — Nizamnameyi ihlâl eden istasyon ile muhaberede bulunan istasyonun ismi (İhtar D)
- 11 — Nizamnameyi muhil harekette bulunan istasyon ile muhaberede bulunan istasyonun çağırma işareti
- 12 — Saat (İhtar E) ve tarih
- 13 — İntizamsızlığın nevi (İhtar F)
- 14 — Raporun müstenit bulunduğu gemi jurnal hulâsaları ve vesai ki saire (lüzumu takdirinde zahrma yazılmağa devam olunur) Saat.
- 15 — Tasdikname.

Yukarıdaki raporun, malûmatına nazaran, vukuu hali tam ve sahih bir surette göstermekte olduğunu tasdik ederim.

192 . . . . . tarih [*] . . . . .

İşbu formülü imlâ etmek için tarifât

İhtar A. her rapor yalnız bir gemi, yahut yalnız bir istasyon hakkında tanzim edilecektir. . . . .
[İhtar (D) ye bakınız.]

İhtar B A1, A2, A3, yahut B tipi

İhtar C. yalnız gemi ve tayyareler için kabili tatbiktir. (Grenviçe nazaran) arz ve tul dereceleri einsinden yahut tamamen maruf bir kaç mevkie göre hakikî mevzii ve mili bahrî yahut kilo metre olarak mesafesi gösterilmek suretile ifade edilmelidir.

İhtar D. Şayet nizamname yekdiğerile muhaberede bulunan iki istasyon tarafından ihlâl edilirse işbu istasyonlardan her biri için ayrı ayrı birer rapor tanzim edilecektir.

İhtar E. Grenviç vasatî saati ayarile (0000 — 2359) gibi dört rakamdan ibaret bir grupla ifade edilmelidir. Şayet, ihlâl keyfiyeti mühim bir müddet devam etmiş ise saatler 14 numaralı haşiyede gösterilmelidir.

İhtar F. Hatalar aşikâr olarak aynı bir şahıs tarafından yapılmadıkça ve gayet kısa bir zaman zarfında vuku buldukça, intizamsızlıkların her biri için ayrı rapor tanzimi lâzımdır. Tekmil raporlar iki nüsha olarak gönderilmeli ve mümkün oldukça yazı makinesile yazılmalıdır.

(Sabit kurşun kalemi ve karpon “Müstensih,, kâğıdı istimali caizdir.)

[*] *İşbu rapor nizamnamenin ihlâl edildiğini müşahede eden telsiz memuru tarafından imza ve gemi, veya tayyare kumandanı, ve yahut kara istasyonu şefi tarafından bilimza tasdik edilmelidir.*

Münhasıran idarelerin kullanması için:

- 1 — Aleyhinde şikâyet edilen istasyonun telsiz telgraf tesisatını kontrol ile mükellef olan kumpanya
- 2 — Nizamnameyi ihlâl ile mes'ul tutulan istasyon memurunun ismi
- 3 — Alman tedbir

İlâve 3 —

Servis vesaiiki

[Umumî nizamnamenin 13 üncü maddesine bakınız]

Cilt 1. yerli istasyonlar ve kara istasyonları

Kısım A. İstasyonların alfabe sırasile fihristi

Istasyonun ismi	Çağırma işareti	(B) kısmındaki sayfa
1	2	3

Kısım B. İstasyonların hali işaretleri

(Memleketin ismi) .....

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	İntişarı yapan antenin sahîh vaziyeti coğrafiyesi	MEVÇ		Teşâsuun Amper metre cinsinden ifade edilen tabîî kudreti	Antenin irtifai ve cereyanın kaidedeki şiddeti	SERVİS		Ücretler	Mülâhazat
			Nevi	Tevârüt (Tul)			Nevi	İş başı saati		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Cilt II. Hususî servisler icra eden istasyonlar

A. Telsiz taharrisi istasyonları

(Memleketin ismi) .....

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	İstasyonun sahîh vaziyeti coğrafiyesi	MEVÇLER. NEVİLER			Teşâsuun amper metre ile ifade edilen tabîî kudreti	Antenin irtifai ve cereyanın kaidedeki şiddeti	Eğer istasyon bir mürsile ile mücehhez değilse, kendisile muhabere tesisi icapeden istasyonun ismi ve çağırma işareti	Mülâhazat, mevzi dairesi, işbaşı saatleri, ücret, V. S.
			Tevârütler (Tuller)						
			Taharri istasyonunun çağırılması için	Mevzi tayininde istimali muktazi işaretler için	Mevzilerin keşidesi için				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

B. Telsiz fener istasyonları

(Memleketin ismi) .....

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	İntişarı yapan antenin sahil vaziyeti coğrafiyesi	MEVÇLER, NEVİLER		Teşasının Amper metre ile ifade edilen tabii kudreti	Antenin irtifai ve cereyanın kaidedeki şiddeti	İstasyonun neşrettiği mümeyyiz işaret	Eğer istasyon ahize ve keşideye muktedir değilse, kendisile muhabereye girişilmesi icap eden istasyonun ismi ve çağırma işareti	Mülâhazat
			Tevarütler (Tuller)	İntişar talebi için					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

C. Evkat işaretleri neşreden istasyonlar

(Evkat işaretlerine müteallik umumî malûmat

(Memleketin ismi) .....

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	MEVÇ		Neşr saatleri	USUL
		Nevi	Tevarüdü (Tülü)		
1	2	3	4	5	6

D. Muntazam rasat bültenleri neşreden istasyonlar

(Rasat bültenlerine müteallik umumî malûmat)

(Memleketin ismi) .....

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	MEVÇ		Neşr saatleri	Mülâhazat
		Nevi	Tevarüdü (Tülü)		
1	2	3	4	5	6

E. Gemicilere ihbariyeler neşreden istasyonlar

(Lüzumu olan malûmat ile memleket başına istasyonların esamisi)

F. Umuma (C. Q.) hitaben yapılan matbuat telgrafnameleri yazan istasyonlar

(Memleketin ismi) .....

(Malûmatı lâzime ile istasyonun ismi)

Cilt: III. Gemi İstasyonları

İstasyonların hali işarisi

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	Memleket	MEVÇ		Teşasının Amper metre ile ifade edilen tabii kudreti	Antenin irtifai ve cereyanın kaidedeki şiddeti	SERVİS		Ücretler	Ücretler hesaplarının gönderilmesi lâzım gelen idare veya hususî müessese	Mülâhazat
			Nevi	Tevarüdü (Tülü)			Nevi	Başlangıç saati			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Cilt: IV. Tayyare istasyonları

İstasyonların hali işarisi

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	Memleket	MEVÇ		SERVİS		Mülâhazat
			Nevi	Tevarüdü (Tülü)	Nevi	Başlangıç saati	
1	2	3	4	5	6	7	8

Cilt: V. Telsiz inşaatı istasyonları

Kısım A. İstasyonların alfabe sırasile fihristi

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	B. Kısımındaki sayfa
1	2	3

Kısım B. İstasyonların hali işarisi

İstasyonun ismi	Çağırma işareti	İntişarı yapan antenin sahih vaziyeti coğrafyesi	Tevarüt (Tulü mevç)	Teşâsuun Amper metre ile ifade edilen tabii kudreti	Antenin irtifai ve cereyanın kaidedeki şiddeti	Neşriyatı yapan idare veya hususî müessesenin ismi	Mülâhazat
1	2	3	4	5	6	7	8

İlâve 4.

İşaretlerin kuvvetini ifade etmek için istimal olunan mikyas

(Umumî nizamnamenin 9 uncu maddesine bakınız)

- 1 — Anlaşılır anlaşılmaz bir halde, okunmaz halde
- 2 — Zaif, ancak okunabilir.
- 3 — Oldukça iyi okunabilir, fakat güçlkle,
- 4 — İyi, okunaklı,
- 5 — Gayet iyi, tamamile okunaklı.

İkinci sınıfa dahil bulunan gemicilerin servis saatleri

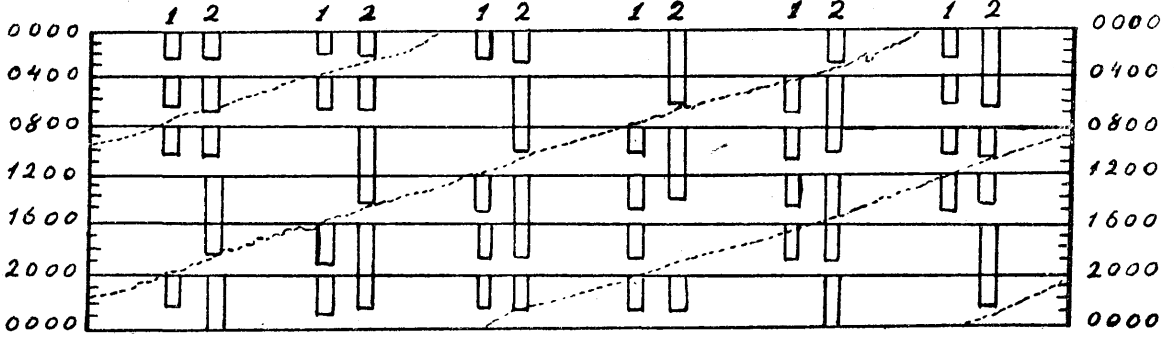
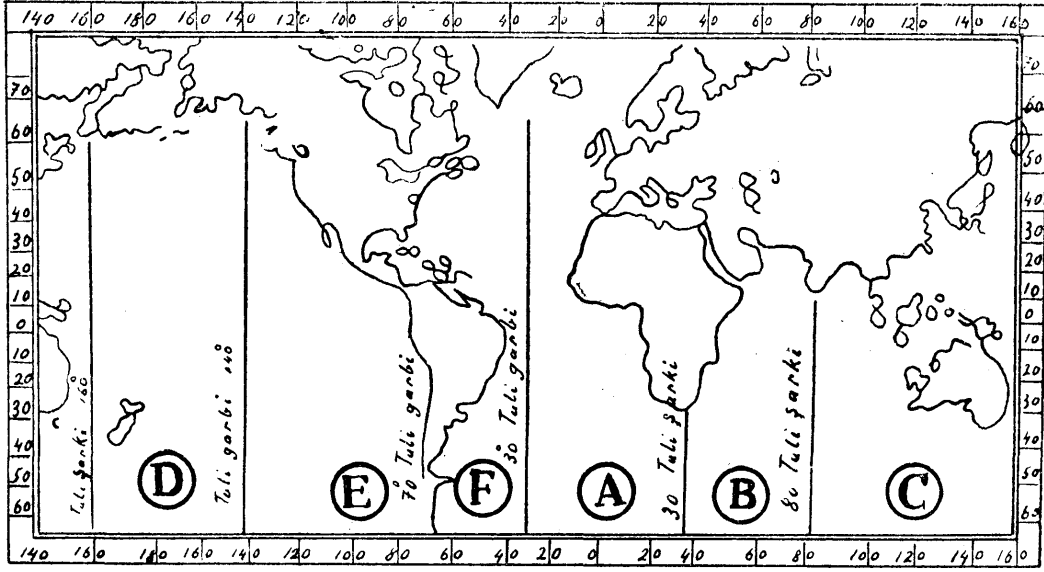
[İlave 6 daki tablo ve haritaya ve kezalik umumî nizamnamenin 13 üncü ve 20 inci maddelerine bakınız]

Mıntakalar	Garp hudutları	Şark hudutları	SERVİS SAATLERİNİN DEVAMI	
			Grenviç vasatı zamanı ile	
			8 Saat	16 Saat
A Bahri muhiti atlasinin şarkı, akdeniz, şimal denizi, Baltık	Nısfunnehar 30° garp, Groenlant sahili	Afrika sahilinin cenubunda nısfunnehar 30° şark, Ak denizin, Kara denizin ve Baltık denizinin şark hudutları, nısfunnehar Norveçin şimalinde 30° şark	Saat 8—10 » 12—14 » 16—18 » 20—22	Saat 0— 6 » 8—14 » 16—18 » 20—22
B Bahri muhiti hindî, Bahri muhiti şimalinin şarkı	A Mıntakasının şark hududu	Nısfunnehar 80° şark, Seylanın Adem köprüsünde (Serendip) te ki garp sahili, oradan Hindistan sevahili imtidadinca garbe	Saat 4— 6 » 8—10 » 12—14 » 16—18	Saat 0— 2 » 4—10 » 12—14 » 16—18 » 20—24
C Çin denizi, Bahri muhiti kebirin garbı	B Mıntakasının şark hududu	Nısfunnehar 160° Şark	Saat 0— 2 » 4— 6 » 8—10 » 12—14	Saat 0— 6 » 8—10 » 12—14 » 16—22
D Bahri muhiti kebirin vasatı	C Mıntakasının şark hududu	Nısfunnehar 140° Garp	Saat 0— 2 » 6— 6 » 8—10 » 20—22	Saat 0— 2 » 4— 6 » 8—10 » 12—18 » 20—24
E Bahri muhiti kebirin şarkı	D Mıntakasının şark hududu	Amerika sahilinin cenubunda nısfunnehar 70° garp, Amerikanın garp sahili	Saat 0— 2 » 4— 6 » 16—18 » 20—22	Saat 0— 2 » 4— 6 » 8—14 » 16—22
F Bahri muhiti atlasinin garbı ve Meksika körfezi	Amerika sahilinin cenubunda nısfunnehar 70° garp, Amerikanın şark sahili	Nısfunnehar 30° garp, Groenlant sahili	Saat 0— 2 » 12—14 » 16—18 » 20—22	Saat 0— 2 » 4—10 » 12—18 » 20—22

İlâve 6

Üçten az telsiz memuru bulunan gemilerin beynelmîl servis saatleri [5 numaralı nümuneye ve kezalik umumî nizamnamenin 13 üncü ve 20 inci, maddelerine bakınız.]

Grenviç vasatî saati

Grenviç vasatî saati

İlâve 7

(Umumî nizamnamenin 2, 15, 13 ve 7 inci maddelerine ve üç numaralı ilâveye bakınız.)

Gemi istasyonlarında bulunması icap eden vesâik:

Telsiz ruhsatnamesi,

Gemi istasyonlarının isim mecmuası,

Yerli istasyonların ve kara istasyonlarının isim mecmuası,

Tayyâre istasyonlarının isim mecmuası,

Mukavelename ve ona müzeyyel nizamnameler,

İstasyonun kendilerine en ziyade telsiz telgrafname kabul ettiği memleketin telgraf tarifeleri,

Telsiz memur veya memurlarının şadetnamesi,

Tayyare istasyonlarında bulunması icap eden vesaik:

Telsiz ruhsatnamesi,
Telsiz memur veya memurlarının şahadetnamesi,
Alâkadar memleketin salâhiyettar uçuş teşkilâtı tarafından servisinin icrası için tayyare istasyonuna muhtemelen lüzumlu addedilen vesaik.

İlâve 8

Taharri istasyonları tarafından mevziler tayini
[Umumî nizamnamenin 31 inci maddesine bakınız]

1 — Malûmatı umumiye

A : Bir veya müteaddit taharri istasyonlarını çağırmadan evvel, seyyar istasyon mevziinin tayinini talep etmek için nomanklâtürde:

- 1 - Kendisini alâkadar eden mevzilerin istihsali için çağırılacak istasyonların çağırma işaretlerini,
- 2 - Taharri istasyonlarının dinleme halinde üzerinde buldukları mevce ve bunların mevzi tayini için istimal ettikleri mevce veya mevceelerini,
- 3 - Hususî tellerle mevcut irtibatâtı sayesinde çağırılacak taharri istasyonile bir grup teşkil edebilecek olan taharri istasyonlarını, aramalıdır.

B : Seyyar istasyon tarafından takip edilecek usul muhtelif hallere göre tebeddül eder umumî bir tarzda atideki hususat nazarı itibara alınmalıdır:

1 - Gerek mevzi tayini mevcesi ve gerek diğer bir mevce için olsun, şayet taharri istasyonları aynı mevce üzerinde dinlemiyorlarsa her istasyon veya istasyon guruplarına bir mevce verilmek suretile mevzi tayini talep edilmelidir.

2 - Eğer alâkadar bütün taharri istasyonları aynı mevce üzerinde dinliyorlar ve müşterek bir mevce üzerinde mevzi tayin etmek kabiliyetini haiz bulunuyorlarsa - ki bu mevce dinleme mevcesinden gayri bir mevce olabilir - , mevzilerin tekml istasyonlarca aynı bir intişar üzerinden alınabilmesini temin için cümlesini beraber çağırma lâzım gelir.

3 - Şayet müteaddit taharri istasyonları hususî tellerle gurup halinde toplanmış bulunurlarsa, hepsi de cihazlarla mücehhez bulunsalar dahi, içlerinden yalnız birisini çağırmalıdır. Bununla beraber, seyyar istasyon, icap ediyorsa çağırırken çağırma işaretleri ianesile hangi istasyondan mevzi almağı istediğini bildirmelidir.

II. Takip edilecek kaide

A : Seyyar istasyon, taharri istasyon veya istasyonlarını nomanklâtürde bunların dinleme mevcesi olarak gösterilmiş olan mevce üzerinden çağırır. Ve (QTE) kısa işaretini keşide eder ki bu işaret şu manayı ifade eder:

“Müracaat ettiğim taharri istasyonuna nazaran mevziimi öğrenmek arzu ediyorum,,

Yahut,

“Çağırma işaretleri atide muharrer istasyon veya istasyonlara nazaran mevziimi öğrenmek arzu ediyorum,, ve yahut ta,

“Kontrolunuz tahtında toplanmış bulunan taharri postalarına nazaran mevziimi öğrenmek arzu ediyorum,,

(QTE) kısa işaretinden sonra icap eden çağırma işaret veya işaretlerini verir ve ihtiyaç varsa mevziinizi tayin ettirmek için kullanacağı mevceyi de gösterdikten sonra talimata intizar eder.

B : Çağırılmış olan taharri istasyon veya istasyonları mevzi almağa hazırlanırlar ve icap ediyorsa hali irtibatda buldukları taharri istasyonlarını haberdar ederler. Taharri istasyonları hazır

olur olmaz bu istasyonlar arasında irsal cihazlarıyla mücehhez bulunanlar, hurufu heca tertibile ve çağırma işaretini ve müteakiben de (K) harfini vererek seyyar istasyon adresine cevap verirler.

Gurup halinde toplanmış taharri istasyonları mevzubahs olduğu takdirde, çağırılmış olan istasyon gurubun diğer istasyonlarını keyfiyetten haberdar ve gurup istasyonları mevzi tayinine hazır olur olmaz seyyar istasyonuna malûmat ita eder.

C : Seyyar istasyon, ihtiyaç varsa, yeni keşide mevcudunu hazırladıktan sonra mevziin tayinine imkân vermek için kâfi derecede uzunca bir müddet kendi çağırma işaretlerini muhtemelen diğer bir işaretle mezc ve keşide ederek cevap verir.

D : Ameliyatı kâfi gören taharri istasyon veya istasyonları ameliyatın yapıldığı saati de göstermek suretile (QTE) (mevziiniz bana nazaran ..... derecede idi) işaretini keşide eder ve müteakiben seyyar istasyonunun, taharri istasyonunanzarın hakiki mevziinin derecesini (000 dan 359 a kadar) üç rakamdan ibaret bir gurupla bildirir.

Eğer bir taharri istasyonu ameliyatı kâfi görmezse (C) fıkrasında bildirilen keşidenin tekrarını seyyar istasyondan talep eder.

E : Seyyar istasyon, ameliyat neticesini alır almaz, telgrafnameyi taharri istasyonuna tekrar eder ve taharri istasyonu da o zaman tekrarın doğru olduğunu bildirir. Yahut, icabı halinde tekrar ederek tashih eder. Taharri istasyonu telgrafnamenin seyyar istasyon tarafından doğru olarak alındığına kanaat hasıl ettiği zaman (muhabere sonu) işaretini keşide eyler. O zaman ameliyatın hitam bulduğunu bildirmek üzere işbu (muhabere sonu) işareti seyyar istasyon tarafından da tekrar edilir.

F : (A Mevzi tayini için kullanılacak işarete,

(B Seyyar istasyon tarafından yapılacak intişaratın devamına,

(C Mevzubahs olan taharri istasyonu tarafından istimal edilen saate, müteallik nisbî malûmat nomanklâtürde bildirilmiştir.

(Beynelmilel telsiz telgraf mukavelenamesine müzeyyel munzam nizamname).

(Küçük harflerle tab'edilmiş olan umumî nizamnamede aynen mevcuttur)

MADDE 1 —

Seyyar serviste telsiz telefon usulü

Seyyar serviste iki telsiz telefon istasyonu arasında çağırma ve iştirakin tesisi için takip edilecek usul (1) numaralı ilâvede gösterilmiştir.

Seyyar istasyon dahilindeki muamelât, nizamî şahadetnameyi haiz bir memur tarafından ifa edilmelidir.

MADDE 2 —

Ücurat

§ 1 - Bir seyyar istasyondan çıkan veya ona yazılan veyahut seyyar istasyonlar arasında teati edilen telsiz telgrafname ücreti, icabına göre:

(A Mahreç veya mevret seyyar istasyonuna ait veyahut her iki seyyar istasyonuna ait gemi ücretini,

(B Kara istasyonuna yahut keşideye iştirak eden kara istasyonlarına ait kara ücretini,

(C Mutat kavaide göre hesap edilen muhabere tarikleri umumî şebekesine ait keşide ücretini,

(D Mürsil tarafından talep edilmiş olan müteferri hizmetlere ait ücretleri ihtiva eder.

§ 2 - (1) Kara ve gemi ücretleri hiçbir asgarî tatbik edilmeksizin münhasıran kelime adedi üzerinden tespit edilir.

(2) Kara ücreti kelime başına azamî altmış santim (o. 60 frank) gemi ücreti kelime başına azamî kırk santim (o. 40 frank) dir.

(3) Bununla beraber, her idare tesisat ve işletmesi istisnâ derecede masraflı olan kara istasyon-

ları için kara ücretlerinin balâda beyan olunan azamî miktardan daha fazla olarak tespiti hakkını muhafaza eder.

§ 3 - Bir kara istasyonu, iki seyyar istasyon beynindeki muhaberata tavassut ettiği zaman yalnız bir kara ücreti istifa edilir. Eğer keşide eden seyyar istasyonla vaki teatiyata tatbik edilen kara ücreti alan seyyar istasyonla veki teatiyata tatbik edilen ücretten farklı bulunmıyorsa bu iki ücretten en yüksek olanı istifa olunur. Bundan maada, muhabere tarikleri üzerindeki keşideye mahsus olarak aşağıdaki § 6 da mezkûr ücrete müsavi bir kara ücreti de istifa edilebilir.

§ 4 - Tekrar keşide muamelâtı, aşağıdaki § 9ahkâmı da nazarı dikkatta tutularak işbu nizamnamenin altıncı maddesi veçhile tanzim edilir.

§ 5 - (1) Bir memleketten çıkan veya o memlekete yazılan telsiz telgrafnameler doğrudan doğruya o memlekete ait bir veya müteaddit kara istasyonları vasıtasile teati edildikleri takdirde, bu memleketin dahilî muhaber tarikleri üzerindeki keşideye tatbik edilecek ücret, esas itibarile, adedi üzerine hesap edilmiş olan ücret olup hiçbir asgarî istifa edilmez. Bu ücret, kara istasyonlarının tabi oldukları idare tarafından frank olarak tebliğ edilir.

(2) Bir memleket, dahilî elektirik muhaberâtı sisteminin hükümet tarafından işledilmemesi sebebiyle, asgarî bir ücret tatbiki mecburiyetinde ise, keyfiyetten; Nomanklâtürde kelime başına olan ücreti müteakip işbu asgarî ücret miktarının da gösterilmesi için ittihat kalemini haberdar etmeğe mecburdur.

Böyle bir işaret mevcut olmadığı takdirde, tatbik edilecek ücret hiç bir asgarî ücret istifa edilmeksizin yalnız kelime adedi üzerine tespit edilen ücrettir.

§ 6 — Seyyar serviste, atideki neviler sırasına giren ve umumî menfaate müteallik olup derhal keşidesi lâzım olan telsiz telgrafnameler için telsiz elektirik güzergâhına ait olarak hiç bir ücret istifa edilemez:

(a) Tehlike telgrafnameleri ve bu telgrafnamelerce olan cevaplar;

(b) Seyyar istasyonlardan yazılıp buz, epave, ve mayenlerin mevcudiyetine dair olan ve yahut hortum ve kasırga vukuunu bildiren ihbariyeler;

(c) Havaî seyrüseferi tehdit eden anî hadisatı ve yahut aerodromlarda ansızın maniler zuhurunu bildiren ihbariyeler;

(d) Bataklıkların vaziyetlerinde, fenerlerin işleminde ve kayaları ve tehlikeli yerleri gösteren işaret cihazlarında ..... V. S. ansızın husule gelen tebeddülât hakkında seyyar istasyonlardan yazılan ihbariyeler;

(e) Seyyar servislere müteallik servis ihbariyeleri:

§ 7 — Seyyar istasyonlar, telsiz telgrafnameler ücretinin tayini için icap eden tarifelerden malûmattar olmalıdırlar. Bununla beraber, işbu istasyonlar indelicap kara istasyonlarından bu hususta malûmat istemeğe mezdurlar, kara istasyonlarının bildireceği tarife frank olarak verilir.

§ 8 — Tarifelerde yapılan tadilât, seyyar istasyonlar için Beynelmilel Kalem tarafından iera edilen tebliğ tarihinden ancak kırk beş gün sonra kabili tatbiktir.

§ 9 — (1) Mürsili tarafından tekrar keşide için [işbu nizamnamenin 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasına bakınız.] Hiç bir ücret verilmemiş olan bir telsiz telgrafname mevredî olan seyyar istasyonu elde edemiyen kara istasyonu, mezkûr telgrafnameyi mevredine isal edebilmek için, diğer bir seyyar istasyonun tavassutuna müracaat edebilir.

Ancak mezkûr seyyar istasyonun muvafakat etmiş olması lâzımdır. Şu hale göre, telsiz telgrafname bu diğer seyyar istasyona yazılır. Ve bu son istasyonun tavassutu ücretsiz vakı olur.

(2) Aynı hüküm, icabında, seyyar istasyondan kara istasyonuna doğru vakı olacak keşideye kabili tatbiktir.

(3) Bu suretle keşide edilmiş olan bir telsiz telgrafnamenin mevredine vasıl olmuş gibi nazarı itibare alınabilmesi için bilvasıta tarika müracaat eden istasyonun telsiz telgrafnamenin mevredî olan seyyar istasyondan yahut halin icabına göre telsiz telgrafnamenin teveih edilmiş olduğu kara istasyonu tarafından gerek doğrudan doğruya ve gerek bilvasıta tarik ianesile nizamî vusul ihbarını almış olmalıdır.

MADDE 3 —

Seyyar serviste muhaberatın tercih sırası

§ 1 — Seyyar serviste muhaberatın tercih sırası berveği atidir:

1 — Tehlike çağrılmaları, tehlike telgrafnameleri, ve tehlike muhaberatı;

2 — Bir müstaceliyet işaretile başlıyan muhaberat,

3 — Emniyet işaretile başlıyan muhaberat,

4 — Telsiz taharrisi usulile mevzi tayinine müteallik muhaberat,

5 — Diğer tekmil muhaberat,

§ 2 — 5 inci numaradaki telsiz telgrafnamelerin keşideleri için tercih sırası usulen berveği atidir:

1 — Devlet telsiz telgrafnameleri,

2 — Seyrisefaine, gemilerin harekâtına ve ihtiyacatına, havaî servislerin emniyet ve intizamına dair olan telsiz telgrafnamelere, resmî bir rasat servisine mahsus olup zamana ait mülâhazatı muhtevî telsiz telgrafnameler,

3 — Telsiz elektirik servisinin işlemesine, yahut evvelece teati edilmiş olan telsiz telgrafnamelere müteallik servis telsiz telgrafnameleri,

4 — Umumî muhaberata ait telsiz telgrafnameler.

MADDE 4 —

Şüpheli ahiz, ikinci suret olarak keşide, uzun mesafe telsiz muhaberatı

§ 1 — (1) Seyyar serviste muhabere müşkülleştiği vakit muhabere halinde bulunan iki istasyon keşide edilmekte olan telsiz telgrafnamenin teatisini temine sarfı gayret ederler. Alıcı istasyon ahzi şüpheli olan bir telsiz telgrafnamenin iki defaya kadar tekrarını talep edebilir.

Şayet, bu üç keşide neticesiz kalırsa mezkûr telgrafname zuhur edebilecek müsait bir fırsatta ikmal edilmek üzere muvakkaten hıfzolunur.

(2) Eğer yazıcı istasyon yirmi dört saat zarfında alıcı istasyonla tekrar irtibat tesisi mümkün olamıyacağına hükmederse atideki veçhile hareket eder:

(A Yazıcı istasyon bir seyyar istasyon olduğu takdirde; derhal mürsile telsiz telgrafnamesinin keşide edilmemesi sebebini bildirir. O zaman mürsil:

1 — Telsiz telgrafnamenin diğer bir kara istasyonu veya diğer seyyar istasyonlar vasıtasile keşidesini;

2 — Telsiz telgrafnamesinin ücreti tezyit olunmaksızın keşide imkânına kadar hıfzını,

3 — Telsiz telgrafnamenin iptalini; talep edebilir.

(B Yazıcı istasyon bir kara istasyonu olduğu takdirde: Telsiz telgrafnameye umumî nizamnamenin 30 uncu maddesi ahkâmını tatbik eder.

§ 2 — Bir seyyar istasyon bu veçhile tevkif eylediği telsiz telgrafnameyi, natamam alan kara istasyonuna veya aynı idarenin ve yahut aynı hususî şirketin diğer bir kara istasyonuna bilâhere keşide ettiği vakit bu yeni keşide telsiz telgrafnamenin işareti muhtemele hanesine (Ampliation) servis işaretini dercetmek icap eder, ve mezkûr idare veya hususî müessesese yalnız bir defa keşideye ait olan ücreti talep edebilir.

Telsiz telgrafnamenin imrarma tavassut etmiş olan bu diğer kara istasyonu ile mevret merkezi arasında umumî şebeke muhabere tarikleri güzergâhı dolayisile muhtemelen, zuhur edebilecek masarifi munzamma, mezkûr diğer kara istasyonunca mahreç seyyar istasyondan talep edilebilir.

§ 3 — Eğer telsiz telgrafname adresinin yazılış tarzına göre, mezkûr telsiz telgrafnameyi keşide ile mükellef olan kara istasyonu mevret seyyar istasyonunu elde edemez ve bu seyyar istasyonun bizzat kendisinin veya kendisinin de tabi olduğu idare veya hususî müessesenin diğer bir kara istasyonunun sahasında bulunduğunu tahmin için esbaba da malik ise, telsiz telgrafnameyi, hiç bir munzam ücret alınmasına ihtiyaç hasıl olmayacağı takdirde bu diğer kara istasyonu üzerine tevehh edebilir.

§ 4 — (1) Bir seyyar servis istasyonu, ahzini tabii şerait dahilinde tasdik edemediği bir telsiz telgrafname aldığı takdirde bu tasdik ifa etmek için ilk munasip fırsatı kaçırmamalıdır.

(2) Bir seyyar istasyonla bir kara istasyonu beyninde teati edilmiş olan bir telsiz telgrafnamenin alındığı doğrudan doğruya tasdik edilemediği zaman tasdik keyfiyeti, hiç bir munzam ücret istifasını mucip olmadığı takdirde aynı idare veya hususî müesseseye mensup diğer bir kara istasyonu veya bu bapta hususî itilâf aktedilmiş olan diğer bir idare veya hususî müesseseye mensup diğer bir kara istasyonu tavassutile yapılır.

5 — (1) İdareler, kara istasyonlarla seyyar istasyonları arasında müteahhar (différé) vusul ihbarnameli yahut vusul ihbarnamesiz uzun mesafe telsiz muhaberatı servisi tesis etmek hakkını muhafaza ederler.

(2) Bu sistemlerden birine veya diğerine göre keşide edilmiş olan bir telsiz telgrafnamenin her hangi bir kısmının doğruluğunda şüphe edildiği zaman, mürselünileyhe teslim edilecek kopya üzerine (almış şüphelidir - Réception douteuse) işaret yazılmalı ve şüpheli bulunan kelimeler yahut kelime gruplarının altları bir çizgi ile işaret edilmelidir. Eğer bazı kelimeler noksan ise bu noksan kelimelerin bulunacakları mahaller boş bırakılmalıdır.

(3) — Müteahhar vusul ihbarnameli uzun mesafe telsiz muhaberatı servisinde, yazıcı kara istasyonu keşide etmiş olduğu bir telsiz telgrafnamenin vusul ihbarnamesini on gün zarfında almazsa, keyfiyetten mezkûr telsiz telgrafname mürsilini haberdar eder.

MADDE 5 —

Adi posta veya hava postası tarikiyle sevkedilecek telsiz telgrafnameler

§ 1 — (1) Telsiz telgrafnameler bir sahil istasyonundan bir gemi istasyonuna veya bir gemi istasyonundan diğer bir gemi istasyonuna, alıcı istasyonun bir tevakkuf noktasından itibaren adi posta veya hava postası ile sevkedilmek üzere keşide edilebilir.

(2) — İşbu telsiz telgrafnameler gemi istasyonları arasında hiç bir suretle tekrar keşideye tabi değildirler.

§ 2 — Yukarıdaki ahkâm, bunları kabul etmediklerini beyan eden idareler için mecburî değildir.

§ 3 — Bu kabil telsiz telgrafnamelerin adresi atideki tarzda yazılmalıdır:

1 — Posta veya PAV ücretli servis işaretini müteakip telsiz telgrafnamenin postaya tevdi edileceği limanın ismi,

2 — Mürselünileyhin tam olarak isim ve adresi,

3 — Telgrafnameyi postaya tevdi edecek olan gemi istasyonunun ismi,

4 — İcap ediyorsa sahil istasyonunun ismi,

Misal - :

Posta (ou PAV) Buenosaires — Martinez 14 Galle prat valparaiso Aven, landsendradio,

§ 4 - İşbu nizamnamenin ikinci maddesinin birinci fıkrasında tespit olunan telsiz ücretlerinden başka telsiz telgrafnamenin adi posta ile sevki ücreti olarak kırk santim (0,40 frank) veya hava postası ile teslim masarifi olarak bir frank yirmi beş santim (1,25 frank) istifa olunur.

MADDE 6 —

Gemi istasyonları tarafından tekrar keşide

§ 1 - Gemi istasyonları, mürsil tarafından talep edildiği takdirde, diğer gemi istasyonlarından çıkan veya onlara yazılacak olan telsiz telgrafnamelerin teatisine tavassut etmeğe mecburdurlar.

Bununla beraber, mutavassıt gemi istasyonlarının adedi ikiyi tecavüz edemez. (İşbu nizamnamenin ikinci maddesinin dokuzuncu fıkrasına da bakınız.)

§ 2 - Mutavassıt bir istasyon tarafından temin edilsin, veyahut ta iki mutavassıt istasyon tavassut etmiş olsun transite ait ücret asgarî bir ücret istifa edilmeksizin kelime başına yeknesak olarak kırk santim tespit edilmiştir.

Eğer iki gemi istasyonu tavassut etmiş ise bu ücret aralarında yarı yarıya taksim edilir.

§ 3 - Balâda söylenildiği veçhile keşide edilen telsiz telgrafnameler, adreslerinden evvel ücretli (RM — Tekrar keşide) servis işaretini ihtiva etmelidirler.

MADDE 7 —

Beynelmîl telgraf mukavelenamesine buna müzeyyel servis nizamnamesinin telsiz telgrafnamelere tatbiki

§ 1 - Beynelmîl telgraf mukavelenamesine buna müzeyyel nizamname ahkâmı, beynelmîl telsiz telgraf mukavelenamesine buna müzeyyel nizamnameler ahkâmı ile te'aruz etmedikçe telsiz telgrafnameler hakkında kabili tatbiktir.

§ 2 - Beynelmîl telgraf mukavelenamesine müzeyyel servis nizamnamesinin 81 inci maddesinin 3 üncü fıkrası ahkâmı telsiz telgrafnameler muhasebesine kabili tatbik değildir.

§ 3 - Mezkûr muamelât nizamnamesinin tatbiki bahsında; kara istasyonları, telsiz telgraf nizamnamelerinden biri veya diğeri bu istasyonların mahreç ve mevret merkezleri gibi telâkki edilmeleri hakkında sarîh bir hükmü ihtiva ettiği hal müstesna olmak üzere, transit merkezler gibi itibar edilir.

§ 4 - Beynelmîl telgraf mukavelenamesine müzeyyel servis nizamnamesinin telsiz telgrafla keşide edilen müteaddit mevretli telgrafnamelere mütallik olan 69 uncu maddesi, telefonla keşide edilen bu sınıf telgrafnamelerde telsiz telgrafla keşide edilenler gibi tatbik olunur.

§ 5 - Telsiz telgrafnamelerin adresinde bulunması lâzım gelen sahil istasyonları; isimleriyle no-manklâtürde daima (Radio) kelimesi ilâve edileceği cihetle bu kelime bir telsiz telgrafnamenin keşidesinde işareti muhtemele hanesinde bir servis işareti olarak kullanılmamalıdır.

Vaşington mukavelenamesinin 13 üncü maddesi ahkâmına tevfikân işbu münzam nizamname aynı kıymeti haiz olacak ve 1929 senesi kânunusanisinin birinci günü meriyete girecektir.

Murahhaslar, Amerika Müttehit Devletleri Hükûmeti dosyasında hrfzolunacak ve bir sureti her hükûmete tevdi edilecek olan işbu münzam nizamnameyi bir nüsha üzerine imza etmişlerdir.

1927 senesi 25 teşrinisani tarihinde Vaşingtonda yapılmıştır.

(Kanada, Cemahiri Müttehidei Amerika ve Hondüras Cümhuriyeti müstesna olmak üzere mukavelename ve umumî nizamnameye vaz'edilmiş aynı imzalar takip eder.)

İlâve 1

Beynelmîl telsiz telefon usulü

[Münzam nizamnamenin 1 inci maddesine bakınız]

§ 1 - (1) Çağırma işaretleri; kara istasyonları için mevkiin coğrafi ismi dahi kullanılmalıdır.

(2) Tayyare istasyonları ile diğ. seyyar istasyonlar için, beynelmîl havaî seyrüsefer mukavelenamesinde muharrer ahkâma tevfikân, gerek dört harften mürekkep bir grupla gemi istasyonları için, ve gerek beş harften mürekkep bir grupla tayyare istasyonları için telsiz telgraf çağırma işaretleri kullanılmalıdır.

Gemiler veyahut ticaret tayyarelerindeki seyyar istasyonlar için, çağırma işaretlerinden evvel geminin veya tayyarenin sahibi olan kumpanyanın (Handley Page gibi) ismi veyahut eşhasa ait bulunan seyyar istasyonlar için de (Particulier) kelimesi bulunmalıdır.

§ 2. - Çağırma işaretlerinin kısa servis işaretlerinin ve kelimelerin hecelenmesi (épellation) heceleme için atideki kelimeler kullanılmalıdır.

A = Amsterdam

B = Baltimore

C = Canada

D = Danemark

E = Eddiston

F = Francisco

G = Gibraltar

H = Hanovre

I = Italie

J = Jérusalem

K = Kimberley

N = Neuchatel

O = Ontario

P = Portugal

Q = Québec

R = Rivoli

S = Santiago

T = Tokio

U = Uruguay

V = Victoria

W = Washington

X = Xantihippe

L = Liverpool
M = Madagascar

Y = Yokohama
Z = Zouloulund

§ 3 — Misal olarak aşağıdaki usul verilmiştir:

1. A Çağırıyor:

Allo B allo B, çağırın A dır. Çağırın A dır. Size telgraf var, size telgraf var, over.
(Allo B Allo B, A appelle, message pour vous, message pour vous, over.)

2. B cevap veriyor:

Allo A, Allo A, cevap veren B dir. cevap veren B dir. Telgrafınızı gönderiniz, telgrafınızı gönderiniz. Over.

(Allo A, Allo A, B répond, B répond, envoyez votre message, envoyez votre message, over.)

3. A cevap veriyor:

Allo B, cevap veren A dır. Telgrafname başlıyor, ... (Mürsilünileyh) a . . . . .(Mürsil) den.

Telgrafnamenin keşidesi,

Telgrafname bitti, tekrar ediyorum.

Telgrafname başlıyor . . . . . a . . . . . dan.

Telgrafnamenin tekrarı,

Telgrafname bitti, over.

4. B cevap veriyor:

Allo A, cevap veren B dir. Telgrafnameniz başlıyor . . . . . a . . . . . dan.

Telgrafnamenin tekrarı,

Telgrafnameniz bitti, over.

5. A cevap veriyor;

Allo B, cevap veren A dır. Doğru doğru.

6. Müteakıben A muhabereyi keser ve iki istasyon tabii dinleme vaziyetine avdet ederler.

İHTAR: Bir muhaberenin başlangıcında, çağırma formülü, hem çağırın, hem de çağırılan istasyon tarafından iki defa telâffuz edilir.

Muhabere bir kere teessüs edince bu formül yalnız bir defa telâffuz edilir.